
Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 22/2018 - 100 pàgines

Sessió ordinària del dia 13 de desembre del 2018

P R O J E C T E

El dia 13 de desembre del 2018, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 120/2018, que és el següent:

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral, (segons llistat annex).

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud

M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Ladislau Baró Solà.

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvo Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sra. Maria Martisella González, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.35h)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Bé, abans d'iniciar amb l'ordre del dia previst i com a recordatori, us recordo que segons disposa l'article 130 del Reglament del Consell General, el temps total per substanciar una pregunta incloent també la rèplica i la dúplica, no pot excedir de vuit minuts, dividits en parts iguals. I que finida la resposta del membre del Govern, si un conseller general ho sol·licita, el síndic general li concedirà la paraula per un minut, per tal que formuli una repregunta estrictament sobre la mateixa matèria, i el membre del Govern disposarà per la resposta del mateix temps.

Passem doncs a aquest punt únic.

Punt Únic: Preguntes al Govern amb resposta oral.

S'han presentat tres preguntes amb caràcter urgent, admeses a tràmit per la Sindicatura i que figuren en primer lloc del llistat.

Procedirem doncs amb la primera de les preguntes.

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 11 de desembre del 2018, relativa a les negociacions amb la Unió Europea en relació amb la lliure circulació de persones.

Fou registrada amb el número 1789 i s'ha publicat en el Butlletí número 124/2018 del 12 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Carles Naudi.

Teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

La pregunta diu:

En relació amb les negociacions amb la UE, de quins avenços en relació, amb la lliure circulació de persones, pot informar el Govern?

Quins terminis es contemplen a dia d'avui?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Govern, té la paraula la ministra, Sra. Maria Ubach.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

La posició que defensa Andorra pel que fa a les negociacions sobre la lliure circulació de les persones és mantenir el sistema de quotes d'immigració per als residents. També és important destacar que Andorra negociarà períodes de transició i adaptació per tal de preservar la identitat nacional, assegurar una cohesió social i mantenir la seguretat interior.

Les negociacions de períodes transitoris i adaptacions es justifiquen plenament tenint en compte la realitat del nostre país.

En quant al treball que estem duent a terme actualment amb la Unió Europea en el marc de la negociació de l'Acord d'associació, es divideix en dos parts.

La primera és el treball i la negociació sobre les disposicions generals sobre la lliure circulació dels treballadors, i en aquest sentit doncs hi ha tres articles que fan part d'aquestes disposicions generals. Són disposicions generals que estan incloses o són una redacció que és similar a la redacció del tractat de funcionament de la Unió Europea i de l'acord de l'espai econòmic europeu i són disposicions bàsiques del mercat interior.

En aquest sentit, hem mantingut dos reunions d'intercanvi en les sessions de negociació del mes de juny i juliol del 2018 i actualment en aquest acord no hem tingut altres intercanvis.

I després l'altra part és el treball dels annexes que corresponen a la lliure circulació de les persones que els hem reagrupat de la manera següent.

Doncs l'annex 5 sobre lliure circulació de treballadors, l'annex 6 sobre seguretat social, l'annex 7 sobre reconeixement de les qualificacions professionals, l'annex 8 sobre el dret d'establiment, l'annex 10 sobre els serveis en general i l'annex 18 sobre salut i seguretat en el treball, dret del treball, igualtat de tracte home-dona.

I en aquest aspecte podem dir que no s'han iniciat les negociacions sinó que hem dut a terme presentacions, hem intercanviat informacions amb els experts de la comissió europea i es preveu que en el curs de les properes reunions que tindran lloc el 2019, es continuï el treball en relació amb aquesta llibertat.

A nivell del calendari, teniu ja en agenda sis rondes de negociacions per al 2019, que s'han previst al gener, març, abril, juny, juliol i octubre del 2019.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Abans d'entrar amb les repreguntes doncs entenem que Andorra el que ha fet és presentació del que el Govern voldria defensar i entenem que ho estan defensant com una gran línia vermella, però també vull posar sobre la taula que al 2015 la campanya també es defensava com una línia vermella a l'acord duaner del 90 i aquest s'ha integrat dins de l'acord d'associació.

S'han anat a demanar 20 anys de transició i al final se n'han obtingut 30, cosa que és súper curiosa.

Quan un nen va al seu pare i li demana 5 euros per sortir el dissabte i el pare li'n dona 10, alguna cosa estranya està passant.

Bé, vostès van anar a demanar 20 anys, i els hi han donat 30. I a més a més, aquest gran acord que vostè han integrat dins de l'acord de mercaderies, que era un gran línia vermella, a sobre no ha millorat les franquícies que fa 27 anys que són les mateixes.

Vostè parla de les disposicions bàsiques del mercat interior. Entre elles, i ja en parlarem a les repreguntes, els ciutadans de la Unió Europea tenen dret de buscar feina en un altre país, tenen dret a treballar en un altre país de la unió sense necessitat de permís de treball, tenen per tant permís de residir en un altre país per motius de treball, tot i no tenir permís. Tenen dret a romandre en aquest país on estan vivint quan perden el treball, i per tant a rebre si s'escau, ajudes i prestacions. I en definitiva, a rebre el mateix tracte que els ciutadans d'aquest altre país on han anat a viure per l'accés al treball. És a dir si volguessin ser funcionaris en un determinat país, hi tindrien dret amb les mateixes condicions i avantatges socials i fiscals. Tenen dret per tant a aspectes com poder votar a les eleccions municipals i altres drets que ara en parlarem.

Jo el que veig és una confrontació de posicions perquè em diu que no avancen, que això només han presentat... quina és la nostra posició, no ens diu quina és la posició de la Unió Europea, però el que sí que tenim clar és que ens acaba d'anunciar sis reunions de negociació i en un període on no hi haurà Consell General, hi haurà un govern en funcions i vostès ja han fixat calendari de negociacions quan ens volen fer creure que volen anar a poc a poc.

Ara entraré en les repreguntes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, començaré per l'últim comentari que he fet. Bé, nosaltres treballem i avancem en el treball de les negociacions. El calendari que ens han proposat des de la Unió Europea per al 2019, bé és un calendari que està proposat per la Unió Europea i penso que és una cosa positiva. Positiva en el sentit de què hi ha una voluntat també de la Unió Europea de continuar tot aquest treball i intercanvis.

Com us he dit, fins al dia d'avui i aquesta llibertat és una llibertat molt sensible, el que estem fent i em sembla que ja us ho havia dit en una altra ocasió, estem fent pedagogia. Estem explicant quina és la realitat d'Andorra, raó per la qual en diem sessions de negociació sí, però és més aviat una sessió d'explicació de la nostra realitat. La Unió Europea en aquest sentit no s'ha posicionat, ens escolta a nosaltres i quan nosaltres anem a negociar, anem acompanyats d'experts del Govern d'Andorra doncs per explicar quina és la nostra realitat i situació pel que fa a aquests temes.

Pel que fa a la línia vermella i la posició de sortida, és la que he esmentat al principi de la meva resposta, és la nostra posició, i és aquesta la posició d'Andorra i és la que defensarem, com és el que estem fent. Des del dia 1 que vam començar les negociacions, els interessos del nostre país quan comencem les negociacions.

Com us he dit, a dia d'avui no hem començat les negociacions pel que fa aquesta llibertat, és senzillament un intercanvi. I en el moment en què comencem les negociacions, és aquest el propòsit que tindrem...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Maria Ubach:

...doncs en consideració.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per les repreguntes, Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En posaré vàries en relació a aquesta matèria.

Malgrat que la informació Sra. ministra no ens l'ha facilitat, i com vostè sap s'ha fet una empara al Sr. síndic perquè ens faciliti una sèrie d'actes.

Pel cap baix ens consten entre unes catorze i vint reunions en relació als annexos que afecten els capítols, els annexes que estem parlant, unes catorze, quinze reunions, poden arribar a vint perquè vostè m'acaba de mencionar altres annexos que no els havia tingut en compte, però en definitiva són moltes reunions de treball intern, dels "chefs de file", del grup inter ministerial. I el que m'agradaria saber com que han fet moltes reunions sobre aquesta matèria, quina és la posició del Govern d'Andorra, del Govern de DA en relació a les directives sobre immigració i asil.

En relació a les directives, al procediment comú simplificat pels ciutadans de països tercers que sol·liciten un permís de residència i treball en un estat com podria ser el cas d'Andorra. Sobre els immigrants irregulars, sobre les directives sobre treballadors temporers. Sobre la directiva per exemple...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Carles Naudi:

Acabo Sr. síndic.

...2003/109 del Consell Europeu, dels refugiats i beneficiaris de la protecció internacional.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs actualment el treball que estem duent a terme a nivell intern és una anàlisi de tots els actes legals que estan en els sis annexes que nosaltres hem reagrupat com a annexes que estan relacionats amb la lliure circulació de les persones. És un anàlisi un cop més que és complex, difícil i actualment els departaments tècnics estan duent a terme aquesta tasca. Per tant, a dia d'avui jo no li puc dir o donar una posició sobre aquests textos. Ho estem treballant un cop més, vista la dificultat i la tecnicitat d'aquests

textos, agafarem el temps que sigui necessari per estudiar-ho i poder definir una posició d'Andorra pel que fa aquests actes legals.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Gràcies Sra. ministra.

A la demanda d'informació que li vaig fer i com dic i repeteixo, vaig demanar empara al síndic i vostè només va contestar que amb un índex de reunions, vostè en l'última pàgina diu que aquesta informació avala i valida tot el treball previ d'anàlisi del Govern, i ara m'està parlant de l'anàlisi. Segons aquest índex de reunions que vostè em va facilitar, on repeteixo, no em va facilitar ni els continguts ni l'acord de les reunions.

El 9 de març del 2015, segons aquesta informació, ja hi ha reunions sobre immigració. I continuem fins a una vintena, fins el passat octubre. Aleshores si jo li demano per temes tan sensibles com l'atur, l'asil, els refugiats, els temporers, o inclús li diré més, el dret de vot dels ciutadans de la unió eventualment si fem això, no em digui que encara estan en anàlisi quan fa quatre anys que ho estan analitzant. Li demano si us plau que ens exposi la posició del Govern d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, jo li puc assegurar que el treball és un treball un cop més, molt complex i molt tècnic. I aquí doncs agafem el temps que sigui necessari per poder fer aquest anàlisi de la millor manera possible i que puguem tenir un posicionament prop de la Unió Europea.

Els annexes que ens van arribar en relació a aquesta temàtica sobre la lliure circulació de les persones, són annexes que ens han arribat durant aquest any 2018. Com us havia explicat en altres ocasions, durant aquest any 2018 hem fet una revisió i una primera diguem-ne, un primer intercanvi sobre els 25 annexes que faran part de l'acord d'associació. Per

tant, és un treball que estem duent a terme amb els departaments de Govern, i a dia d'avui li puc assegurar que no hem acabat l'anàlisi.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Està molt bé Sra. ministra que digui que fa poc que li van enviar els annexes, però em referiré a la informació que vostè ens facilita. Amb anterioritat vostès estan treballant amb els annexes de l'espai econòmic europeu perquè s'entén que seran molt similars.

Aleshores, després de quatre anys d'anàlisi, que no ens pugui manifestar una posició sobre aspectes tan sensibles com l'atur, els refugiats, l'asil, el vot dels no residents, doncs em preocupa i més quan vostè ara em diu que volen anar amb calma i serenitat. Però tenen sis reunions programades pel proper semestre, sense Govern i sense Consell General que els pugui controlar. Li demano si us plau que ens expliquin la posició d'aquestes matèries.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs reitero, no tenim una posició perquè estem treballant. Hi ha una cosa que no sé potser és una mica sorprenent, vostès ens diuen que anem massa ràpid en aquestes negociacions i ara que nosaltres agafem el temps necessari i fem un treball de la manera la més curosa, ens dieu doncs que voleu la posició. Bé, és una mica contradictori en la meua opinió, però bé, jo només li recordo i li reitero, i em sembla que ja n'havíem parlat en altres ocasions en el marc de la Comissió Legislativa d'Afers Exteriors. És un treball que estem fent a nivell tècnic i estem fent l'anàlisi, i un cop més, els annexes amb tota la legislació que hem de transposar en el marc de l'acord d'associació són annexes que hem rebut aquest any 2018. És veritat que nosaltres vam començar a treballar agafant com a base l'acord de l'espai econòmic europeu perquè havíem de

començar sobre una base i era aquest el model que teníem sobre la taula, però la Unió Europea ens ha enviat oficialment els annexes durant aquest any 2018 i és el treball que estem fent actualment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra repregunta...

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Alguna més Sr. síndic si us plau.

Gràcies Sra. ministra.

No digui el que jo no he dit perquè nosaltres mai hem demanat d'anar ràpid. El que li estic dient és que fa quatre anys que analitzen, que tenen reunions programades sobre aquesta matèria el proper semestre, i encara no saben la posició o no ens la volen dir. Això és del que em queixo. Llavors no digui'n que volen anar a poc a poc quan els hi estan marcant el ritme i vostès van a re bufor. Aquesta és la veritat.

Canviem de matèria perquè veig que no en traurem l'aigua clara.

Poc confirmar que en matèria de "cupos" és una cosa que preocupa a la gent del país, a les persones d'Andorra, hi haurà una relació similar a la que té Liechtenstein com a membre de l'espai econòmic europeu? És a dir "cupos" que es revisaran cada 5 o 7 anys?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta és la posició que Andorra defensarà en el moment en què comencem les negociacions sobre aquesta qüestió i és la posició de sortida d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller...

No hi ha més preguntes...

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En aquesta qüestió de la lliure circulació de persones el Sr. cap de Govern es va comprometre ara farà un mes, a passar-nos al Consell General uns suposats informes que avalarien la posició de Govern en relació al subsidi d'atur que no seria necessari.

En aquest sentit, li demano al Sr. cap de Govern quan podrem disposar finalment d'aquests famosos informes?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, bon dia a tothom.

Moltes gràcies.

A veure com li diré, no té sort perquè ahir mateix li vaig trametre, potser per qüestions perquè ja puc reconèixer que va ser ahir, i potser Sindicatura no ha tingut el temps, però no dedicat a qui em va formular la pregunta. Jo em vaig comprometre a què tots i cadascun dels consellers generals tindrien els diferents informes, i així els he tramès una carta. Potser en el transcurs del dia d'avui ja tindran tota aquesta informació.

Més encara, no únicament un informe sinó que hem fet l'esforç perquè fossin molt concrets de cada un dels assessors amb la posició que hi va haver al famós debat sobre el que fa referència a prestacions d'atur i d'altres temes que s'hi poden associar, diferents professors, el Sr. Maresceau, el Sr. Demaret, el Sr. Llimona donen la posició que tant la ministra d'Exteriors com jo mateix vam defensar.

Sí que m'excuso Sr. síndic, i em sembla que és de rebut de fer-ho, que potser he tardat massa, però en tot cas si he tardat massa a hores d'ara, ja el tenen. Per això li deia amb tota simpatia que no té sort, però també és veritat que he tardat segurament una mica massa a portar aquests informes i me n'excuso. Suposo que ja he contestat a la pregunta.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Ahir a la tarda, pel seu coneixement, jo vaig signar la carta de tramesa.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Volia cloure el tema però ja que els Srs. consellers i conselleres han volgut seguir doncs voldria manifestar una altra inquietud. Ja que aquí en sessió del Consell General Sra. ministra ens confirma que la posició és revisions cada cinc anys, cosa que ja no és el punt de partida de línia vermella de la preocupació del filtre, de la preocupació de la immigració en un país que s'ha mirat quina situació té. D'aquí cinc anys què passarà? Serem un país de transitorietats constants?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

El que jo li he dit, Sr. conseller, és la posició de sortida d'Andorra. La posició de sortida d'Andorra és que pel que fa a la lliure circulació de les persones, és mantenir el sistema de quotes d'immigració pels residents. La negociació, com bé li he dit, no ha començat. La negociació quan comenci doncs mantindrem i defensarem aquesta posició. Per tant, a dia d'avui jo no li puc dir quin serà el resultat de la negociació, però nosaltres el punt de partida i el que defensarem, perquè el que fem amb aquestes negociacions de l'Acord d'associació és defensar els interessos d'Andorra, serà doncs partir sobre aquesta base.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En primer lloc per agrair la panera de Nadal que el Sr. cap de Govern ens ha adreçat després de tants mesos esperant aquest informe en relació al subsidi d'atur. S'agraeix que hagi arribat en unes dates en què hi ha aquests gestos de cortesia de caràcter general. Gràcies per aquest detall.

I després en relació al que preguntava el Sr. Naudi, Sra. ministra crec que ha de ser més concreta. És a dir, si aquests terminis no hi ha cap garantia que es podran garantir, si és un termini transitori com vostè ha dit de cinc o de set anys, què passa després? Però què passa després, si es pot mantenir o es pot revisar? Perquè el que vostè no ens ha explicat a hores d'ara em sembla, ni vostè ni el Sr. cap de Govern, és que... li demano que ens ho expliqui, és que si hi ha garantia de què això després pot perdurar amb el temps, garantia concreta que no serà un primer termini, sigui de cinc o de set anys, evidentment és un termini curt a qualsevol instància. Què succeirà després d'aquest termini? I si hi ha algun document que pugui garantir-nos que hi ha una permanència permanent...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

...del sistema de quotes. Una altra cosa és el número de persones que puguin entrar en aquest sistema de quotes, però si hi ha alguna garantia permanent de poder mantenir aquest sistema de quotes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, és difícil que jo li pugui dir a dia d'avui quina garantia. O sigui, jo li puc dir quin és el punt de sortida i quina és la posició i el que defensarà Andorra. Com bé li he dit, les negociacions encara no han començat. Nosaltres negociarem en aquest sentit.

No sé... Vull dir, farem el millor que podrem, defensarem els interessos d'Andorra i com totes les negociacions -i això ho hem vist pel que fa la lliure circulació de mercaderies, pel que fa al tabac-, són negociacions que són llargues, que són feixugues i

doncs, duren temps i hem de tenir paciència i defensar com sempre els nostres interessos. La qüestió del tabac n'és un exemple molt concret. Nosaltres vam partir sobre una base, hem obtingut un període de transició de trenta anys, hem pogut mantenir també la qüestió de les franquícies, per tant això ens ha ocupat molt temps en el treball de les negociacions i pel que fa a la lliure circulació de les persones entenc també que serà una cosa llarga i que ens demanarà temps per arribar a bon port.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Simplement era per fer una precisió sobre els comentaris del Sr. cap de Govern. Deia que no tenia sort i jo crec que, Sr. cap de Govern, no és una qüestió de sort o no sort, és una qüestió de responsabilitat i és el vostre deure, ja que s'hi va comprometre dos vegades a passar-nos aquesta informació i ja sé que la credibilitat la té malmesa, però en tot cas, si vostè es va comprometre ja era hora que ens ho passés per molt document... Jo entenc que aquests documents són feixucs i els ha de recuperar però sobraven les vostres paraules.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López...

Perdó, Sr. cap de Govern primer.

El Sr. cap de Govern:

Sí, és que la meva intervenció... A veure, ja m'excuso si vostè s'ho agafa malament, és un comentari sense cap mala intenció. Quan hi hagi un comentari una mica pujat de to no sé com s'ho agafarà! Però la veritat és que ja m'he excusat... M'he excusat setanta vegades Sr. Naudi.

És veritat, no fa dos mesos Sr. Pere López, els mesos a vostè li passen molt de pressa. Fa un mes que va haver-hi una sessió parlamentària i hauria pogut ser més diligent, i en tot cas l'important és que vostès les tenen i he complementat la meva paraula. No veig per què vostè ara fa una polèmica innecessària. Si vol que li digui que no és una qüestió de sort, evidentment que tinc una obligació de tenir respecte

donat el que dic, i que si avanço al Consell General que hi ha una informació que arribarà hauria pogut ser més diligent i fer-la arribar abans, però en tot cas aquesta informació ha arribat.

Però, si se'm permet... si se'm permet simplement molt ràpidament, perquè quedi clar davant els consellers generals quina és la situació del Govern d'Andorra en les negociacions amb la Unió Europea. Evidentment el que nosaltres no farem mai és fer la política de la cadira buida que proclamen i diuen el que hem de fer des d'Unió Laurediana i Ciutadans Compromesos (o consellers de La Massana) perquè així ho van demanar davant de les negociacions.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Vostè vol una cosa i vol l'altra.

El que li puc dir com a cap de Govern és que nosaltres continuarem negociant, però també vam dir -i en el Debat d'orientació política ho vaig dir-, que és impossible gairebé que nosaltres concloquem qualsevol negociació que la que hem conclòs de lliure circulació de mercaderies... Ja acabo Sr. síndic! I que en definitiva no tindrà vigència si al final no arribem a un acord general.

Jo penso que és molt raonable el que fem, defensar pedagògicament davant la Unió Europea quina és la realitat andorrana, no hipotecar cap decisió de futur pel pròxim Govern i, això si em permet agafant les seves paraules Sr. Víctor Naudi...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

...responsabilitat, i em sembla que estem portant les coses raonablement bé.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé Sra. ministra, si l'exemple que ens posa és l'exemple del tabac, com analogia amb el tema de les quotes, doncs és més preocupant la seva resposta del

que em semblava en un primer moment, perquè independentment del termini que és llarg amb el tema del tabac, queda clar que és una cosa que s'acaba. Si l'analogia que vostè fa entre les quotes d'immigració i el tabac és que aconseguirem un període més llarg o d'això, però al final s'acaba doncs... em preocupa!

Jo li demano clarament, vostè ara diu la posició andorrana però vostè sap que ho ha dit vostè directament, que s'està parlant d'un sistema de quotes a cinc o set anys si hi ha una garantia permanent de manteniment d'aquest sistema de quotes i la resposta és bastant simple, o bé és sí, o bé és no.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, quan jo li he donat l'exemple de la negociació sobre la lliure circulació de mercaderies, li donava quant a la metodologia de treball i a com va procedir tot el curs de la negociació, no li parlava del tema del contingut perquè són dos temes que són diferents. Jo li deia en el sentit de què són intercanvis que són molt nombrosos, que s'ha de fer molta pedagogia prop de la Unió Europea per arribar a una bona negociació. I jo li deia quant a la metodologia. Nosaltres partim de la base, un cop més, la posició de sortida és una i és aquesta la que defensarem des del dia 1 quan comencem el treball de les negociacions amb la Unió Europea.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No sé si algun altre ministre vol completar alguna cosa...

El Sr. Gilbert Saboya:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, de fet la posició negociadora d'Andorra de sortida, els senyors consellers la deuen conèixer molt bé perquè fa cinc anys que es va repetint -quatre anys des del 2015-, és la mateixa. Amb la lliure circulació de persones sempre s'ha defensat un període transitori que pogués donar lloc a una solució similar a la que Liechtenstein va obtenir en

el seu moment, i la solució de Liechtenstein els senyors consellers la coneixem perfectament; és una solució que estava basada sobre un període transitori però argumentada de tal manera -i jo crec que aquests són els arguments que, a més, jo personalment ho vaig fer quan era el titular del Ministeri d'Exteriors però la Maria Ubach també ho ha fet després-, basada en uns argumentaris que permetessin la reconducció d'aquest transitori perquè sempre es basaven en una situació extremadament particular -la de Liechtenstein i la nostra- d'una situació de població no nacional en un país majoritari inclús, d'una vocació de mantenir les identitats i, per tant, jo crec que el precedent de Liechtenstein és el que millor pot obeir al que és la posició d'Andorra d'assoliment d'una negociació. I vostè sap perfectament que la situació de Liechtenstein és una situació que es basava de sortida en un període transitori que s'anava revisant i és des de l'any 92 i continua de la mateixa manera.

Per tant, jo crec que es poden demanar coses que són raonables...

El Sr. síndic general:

Heu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Gilbert Saboya:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Carles Naudi i després, en tot cas, Sr. Pere López.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. ministra...

Bé, abans només comentar-li Sr. cap de Govern que la cadira buida la va deixar vostè quan no va acceptar l'observador actiu que els acompanyés a les negociacions... Vostè va deixar la cadira buida perquè no vol que sabem les coses!

Sra. ministra, ja va quedant clar que estem sortint, que demanem transitòries de cinc anys per la lliure circulació de persones i treballadors, cosa que com molt bé ha dit el Sr. Saboya té Liechtenstein. Jo em pregunto: d'aquí cinc anys, d'aquí deu anys, d'aquí quinze anys? A cada revisió, de la mateixa manera que vostès diuen que la Unió Europea pot denunciar els altres acords, quines garanties tenen de què no denunciaran aquests? De què ens deixaran mantenir els cupos? De què podrem mantenir la seguretat del país? De què podrem mantenir la pau social?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, la Sra. ministra contestaria des d'un punt de vista tècnic i perquè és coneixedora, i perquè és la nostra cap de delegació amb les negociacions amb la UE de forma segurament molt més detallada que jo, però perquè s'entengui quin és el posicionament del Govern d'Andorra.

Nosaltres no firmarem, Sr. Carles Naudi ni Sr. Pere López, però és que a més aquest Govern no tindrà la capacitat de fer-ho per una qüestió de temps i, a més, ja he explicat que nosaltres no acabarem de negociar cap altra llibertat que no sigui la que ja hem negociat, i jo crec que amb èxit, amb la lliure circulació de mercaderies.

Andorra... I penso les meves paraules, i miro d'emprar els bons termes, no firmarà un acord d'associació on no puguem controlar els nostres fluxos migratoris... No ho firmarà!

Per tant, evidentment que si es diu que en cinc anys han d'haver-hi unes garanties de continuïtat des d'un punt de vista de què no siguin cinc anys, i a partir d'aquí no controlem els fluxos migratoris que és una mica el que acaba d'explicar el Sr. Gilbert Saboya. Però davant de la ciutadania que ens escolta i davant evidentment dels consellers que estan presents avui aquí, que quedi clar, perquè ja no maregem més la perdiu, què passarà al cap de cinc anys. Andorra ha de garantir -almenys això és el que jo proposaria en un pròxim Govern si estigués al davant... Sr. Pere López no cal que faci de síndic! No firmarà cap acord, no tindrà la capacitat en aquest Govern, que no pugui controlar a llarg termini els seus fluxos migratoris. Em sembla que és una posició que és raonable i que es pot raonar i que es pot defensar.

A partir d'aquí em sembla que queden contestades cada una de les preguntes que s'estan fent al llarg d'aquest debat.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo no entraré al debat de polítiques de cadires buides amb Ciutadans Compromesos, tot i que el senyor candidat vol... Un candidat a la seva llista d'aquests que fan la política de la cadira buida, semblaria ser.

Però en tot cas, el que sí que li vull demanar ja que no em contesten és que ens diguin clarament és si hi ha una posició permanent per part de la Unió Europea d'acceptar les quotes, perquè el que jo em temo... -vostè diu que no es firmarà perquè evidentment això anirà a la pròxima legislatura i ja veurem què passa a la propera legislatura-, jo em temo que Andorra sí que ha acceptat un sistema de quotes a cinc o set anys vista a dins de les negociacions o a dins de les converses, i el sistema de Liechtenstein que diu el Sr. Saboya no és... i en tot cas, serà el futur Govern si és el cas de rectificar les posicions que hagi pogut prendre, el Govern andorrà en aquestes negociacions, negociacions per cert Sr. Antoni Martí de les quals fa, aquí sí que li puc dir, mesos i sinó diria gairebé any i escaig, de les quals no sabem res el conjunt de l'arc parlamentari ni el conjunt de...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, si us plau.

El Sr. Pere López:

Sí, miro de posar la pregunta.

Jo li demano, ja que queda clar que no hi ha una garantia de manteniment permanent de les quotes d'immigració, del sistema de quotes d'immigració, si Andorra ha pres una posició o ha manifestat en algun moment -i esperem que algun dia no surti un paper sorpresa-, que està d'acord amb un règim de cinc o set anys, és el dubte que tinc, de quotes d'immigració objecte d'una possible o no possible revisió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, la primera part de l'elecció de les cadires... no he entès res! Però el que sí que he entès és la segona part perquè em sembla que és una bona pregunta. A veure si puc fer una contesta amb consciència.

Andorra no ha començat a negociar res, això queda clar en aquest aspecte. Andorra no té com a priori cinc o set anys, el que Andorra defensarà és que nosaltres puguem tenir un control dels nostres fluxos migratoris. Si no podem aconseguir això difícilment hi haurà un Acord d'associació... Ja més clar no li puc explicar!

I a més, Andorra entre cadires i no cadires buides en tot cas les que nosaltres emplenem és per responsabilitat són les que hem d'emplenar pel calendari que marca la Unió Europea.

A més, la Sra. ministra té la missió de no hipotecar la posició d'Andorra al llarg dels mesos que té, però sí d'explicar la realitat d'Andorra perquè el que sobiranament el poble andorrà acabi escollint i doncs, de l'escolliment dels consellers generals la sobirania popular esculli al Govern, com a mínim aquesta feina pedagògica, perquè no és tan fàcil que estigui feta, i llavors si vostè és cap de Govern doncs ja decidirà a veure el que ha de decidir i ho compartirà com nosaltres també ho haurem de compartir amb el que ens queda de mandat.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Que quedi clar que el Govern d'Andorra el que està fent, penso que és la seva missió pedagògica i que va fer també amb la lliure circulació de mercaderies per aconseguir la transitòria més llarga que mai ha atorgat la Unió Europea. I li diré més...

El Sr. síndic general:

Sr. cap de Govern, hauríeu d'anar acabant.

El Sr. cap de Govern:

Sí, Sr. síndic.

Que hi ha una bona sensibilitat i així s'ha demostrat amb la lliure circulació de persones, i ara ja no vull fer política avantguardista de futur, però jo penso que a Andorra si anem amb aquest tarannà de lliure circulació de persones... de mercaderies, també se'n sortirà amb lliure circulació de persones com hem fet amb lliure circulació de mercaderies.

Aquesta és la meva opinió.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Hauríem d'anar conclouent aquest debat, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Ja el concloc perquè, a més, com que no se'm contesta la pregunta que he fet tot i haver-la fet de tres maneres diferents.

Justament amb això que deia Sr. cap de Govern, Sr. Martí, el dubte que tenim o la preocupació que tenim és que ens estiguin hipotecant aquesta negociació, per això hi ha dies que no circulen els documents, per això fa dies que no passen els papers i, ja li dic, jo crec que el que és imprescindible per aquest país és que en la propera legislatura hi hagi un altre interlocutor amb la Unió Europea.

Vostès estan amagant informació als consellers, estan amagant informació a la ciutadania i el més preocupant, i ho ha dit vostè, em sembla que estan hipotecant aquesta negociació de cara al futur agafant posicions com aquesta dels cinc o set anys sense explicar-ho de manera oberta als ciutadans.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Bé, obviaré que li agradi o no, en tot cas era una decisió de si s'ha de canviar de Govern pel que li pertocarà pel vot que exerceix que pot haver de 24 a 3 persones. No, gràcies a Déu!

Dit això, no tingui tanta por... No tingui tanta por, tingui vostè -ja que està tan convençut- tingui una mica més d'esperança de què se'ns escolta i nosaltres no hem negociat ni diem cinc o set anys.

Jo li torno a dir, ja no ho sé dir, li podria dir en francès que això ho domino, l'anglès tant vostè com jo no el dominem massa, li podria dir en espanyol i poques llengües més però, nosaltres no acceptarem un acord d'associació amb el qual no tinguem un control dels nostres fluxos migratoris. Vol dir el que vol dir? No vol dir qualsevol cosa. Vol dir una posició molt clara. I ja li ha explicat el Sr. Gilbert Saboya quin és el mecanisme de Liechtenstein pel que fa a aquestes pors que volen fer passar a la ciutadania que ja seran cinc anys, i al cap de cinc

anys serà barra lliure de circulació... No és així, perquè si fos així almenys aquest Govern no firmaria l'Acord d'associació. Més clar no li puc parlar!

Ara, falta...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

...falta la voluntat de voler-ho entendre.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, passàriem a la següent pregunta presentada, la segona pregunta.

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 11 de desembre del 2018, relativa a les negociacions amb la Unió Europea en relació a la normativa que afecta a Andorra Telecom i FEDA

Fou registrada amb el número 1790 i s'ha publicat en el Butlletí número 124/2018, del 12 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Carles Naudi. Teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

La pregunta té dues parts i diuen: quins avenços s'han produït en matèria de la normativa que afecta a Andorra Telecom i FEDA en la negociació amb la UE? I en segon lloc, si ha avançat el Govern en matèria de la llengua de transposició?

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

La posició d'Andorra pel que fa als dos monopolis d'Estat en els àmbits de l'energia i de les telecomunicacions és de mantenir-los tenint en compte la petita dimensió del mercat intern andorrà.

També és important subratllar que el resultat de les negociacions ha de ser beneficiós pels consumidors.

Dels 25 annexes temàtics rebuts per Andorra per part de la Unió Europea, que recopilen tot el cabal de la Unió Europea en l'àmbit del mercat interior, tres d'ells fan referència a la normativa que afecta a Andorra Telecom i FEDA. La normativa que afecta Andorra Telecom es troba recollida als annexos 11 i 14. L'annex 11 es tracta de la comunicació electrònica, serveis audiovisuals i societat de la informació, i està dividit en 5 blocs amb un total de 94 actes. I l'annex 14 que tracta de competència i que també reprèn normativa europea relativa a tecnologies de la informació i a la comunicació.

Pel que fa a l'annex 11, al bloc de serveis de telecomunicacions inclou 56 normes entre les quals 9 són directives, 10 reglaments i 29 són decisions.

I pel que fa a l'annex 14 sobre la competència que també fa referència a la legislació europea, pertinent al mercat interior, en matèria de tecnologies de la informació i de la comunicació, i hi ha una directiva sobre les telecomunicacions.

D'ençà que el servei exterior ens va lliurar els annexes 11 i 14 s'ha iniciat un primer treball intern d'anàlisi de les normes que afecten als diferents blocs partint de la base i de tots els estudis que s'han dut a terme.

El 22 d'octubre del 2018 va tenir lloc a Brussel·les una primera reunió d'intercanvi en la qual els experts d'Andorra van dur a terme una presentació general del sector basada en l'especificitat d'Andorra, essent Andorra Telecom l'únic operador públic del mercat andorrà.

A dia d'avui no hem entrat encara a negociar pel que fa a aquests dos annexes i, doncs, esperem que continuïn els intercanvis d'informació al llarg de l'any 2019.

Pel que fa a FEDA, concerneix l'annex 4, és el que concerneix FEDA i en aquest sentit, també hi han hagut intercanvis d'informació, hi ha hagut justament aquesta setmana a Brussel·les hi va haver una reunió tècnica en la qual es van desplaçar els tècnics del Govern i de FEDA i van tenir, doncs, un intercanvi, doncs, una reunió amb els experts de la Comissió Europea.

En aquest sentit continuen també els intercanvis i el que li puc dir que les negociacions pel que fa a FEDA encara no hi són, però pel que fa a l'annex que concerneix FEDA no ha començat.

I per acabar, en relació a la llengua de transposició, vam respondre davant del Consell General el 2 d'octubre d'aquest any a la mateixa pregunta, i en aquest sentit li puc confirmar també que l'anàlisi

sobre aquesta qüestió està feta i s'han contrastat diferents opcions però no hi ha cap decisió que s'hagi pres en aquest moment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sra. ministra, pràcticament ha exhaurit el seu temps i no hem tret l'aigua clara de res, una vegada més.

A nosaltres ens preocupa molt, per posar un exemple Andorra Telecom. Luxemburg, Liechtenstein o Malta, com a petits estats, tenen cada un d'ells entre 3 i 4 companyies de telecomunicacions. Inclús, amb la meitat, fixin-s'hi amb 39.000 habitants té 3 companyies de telecos i segurament la companyia Suïssa també té repetidors allí. I sent més petits al final hi ha 3 companyies.

Al final vostè em diu la dimensió, mantenir el monopoli i em parla dels consumidors. Miri dels consumidors en dret europeu hi ha una cosa molt clara, hi ha unes normes de competència de la Unió, ja li he dit, Liechtenstein mateix té 3 companyies. I unes normes de competència de la Unió que el que volen és que la competència existeixi, que es pugui atreure consumidors, que hi hagi pressió competitiva, hi ha normes antimonopoli, restricció de la competència, hi ha normes del control de les ajudes, hi ha normes de l'obertura a la competència, i un llarg etcètera.

Al final la Unió Europea vol lliure mercat i vol competència. I ja li dic jo, tant de bo puguem mantenir el monopoli per exemple d'Andorra Telecom i FEDA. Perquè reté el talent, crea llocs de treball, fan una tasca importantíssima, és que vull separar molt clar el que és Andorra Telecom del que el Govern està fent. Andorra Telecom fa una tasca importantíssima que és portar la senyal de televisió a totes les llars del país, la xarxa d'emergències, és a dir aquí hi podria caure tot, però la policia i els bombers seguirien estan connectats, perquè ens entenguem; la xarxa d'educació. Hi ha internet i fibra pràcticament a totes les llars, hi ha ràdio. Per exemple, en qualsevol racó d'Andorra tens cobertura de mòbil, de ràdio, excepte als túnels.

I vindrà Europa, i per molta posició que vostè em digui que vol defensar, jo ja els veig venir, és com tot, és que ja els veiem venir, ja sabem com acabaran. I què passarà amb els -per dir alguna cosa

així- els 100 milions d'euros de facturació -o 100 i escaig, ara mateix- amb el benefici que deixen, interessantíssim per Andorra.

Què passarà amb aquests dividends que Andorra Telecom subministra al país i, per tant, a totes les persones per poder fer polítiques al país? Què passarà amb els 30 i escaig milions d'euros de deute públic que Andorra Telecom compra al Govern d'Andorra? És a dir, al final aquest any el finançament d'Andorra Telecom al país serà de 60 milions que desapareixerà.

El volum de negoci d'Andorra Telecom amb competència oberta baixa a una tercera part. És a dir, per fer-ho amb números rodons, dels 100 milions ens quedarem amb 30. I amb 30 milions no podrem mantenir els serveis estatals públics, no podrem mantenir la qualitat del servei, no podrem mantenir els llocs de treball, no podrem mantenir la retenció de talent. I el més important al final de tot, és que com que no es podran fer les inversions, Andorra Telecom acabarà, posem una companyia que tindrà una botigueta per aquí, i aquí tindrem Vodafone, Movistar, i no sé que més tindrem.

I aquesta és la por que tenim i vostès vagin analitzant, han fet també 16 o 20 reunions, i no hi ha posicions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, les seves preocupacions, vull dir, són preocupacions que nosaltres també tenim presents. És un treball, i doncs, la presentació que ha fet Andorra prop de la Unió Europea, doncs, ha fet part d'aquesta situació, de la necessitat que puguem mantenir el monopoli, per al servei també que dona, doncs, Andorra Telecom a la societat andorrana.

O sigui, nosaltres hem fet part d'aquesta situació, hem fet part de quina és la situació d'Andorra. Un cop més posant de relleu la petitesa del nostre mercat, la petitesa del nostre país, i les nostres especificitats. I aquí un cop més, nosaltres hem explicat aquesta situació a la Unió Europea.

Com bé li he dit, les negociacions no han començat. El treball d'anàlisi s'està fent a nivell intern, per part, doncs, dels tècnics, i per tant, el que farem quan comencem a negociar, doncs, els actes legals que estan inscrits, doncs, en els annexos 11 i 14, és el

que farem, defensar un cop més els interessos d'Andorra, i partint de la base que nosaltres, la nostra posició, i és una posició que...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Maria Ubach:

...des del principi mantenim que puguem garantir aquests dos monopolis d'Estat que són, doncs, els monopolis en matèria de telecomunicació i d'electricitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per les repreguntes, Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

La crua realitat és que la Unió Europea té una normativa que m'agradaria que em digués quin anàlisi han fet en matèria de competència.

Quin és l'interès real que tenim amb Andorra Telecom, a part dels llocs de treball, tot el servei públic i universal que està donant i que per molts anys sigui així, la retenció de talent, l'atracció de tecnologies, segur que és l'empresa més puntera del país. No en tinc cap dubte. El que passa al final, és que la crua realitat és que Andorra Telecom serveix per finançar 60 milions al país.

I sap com acaba això? Que Europa vol que el consumidor pagui menys, i si al país li fan falta 60 milions d'euros, li dirà que posi impostos.

O no és així Sra. ministra?

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Jo em sembla que les coses les hem de començar a parlar i dir pel seu nom en aquesta Cambra. Jo penso Sr. Carles Naudi que vull pensar que fa la pregunta amb bona intenció. I també vull pensar, que ja és pensar molt que vostè amb aquest discurs que tenen matisat, que si Europa però no Europa que al final ja no hi ha ningú que entengui exactament quin és el seu posicionament.

Jo el que penso que no és de rebut, és que vostè... -és de rebut tot, i solament faltaria venint d'un conseller general- que digui que aquesta és la crua realitat i que tot està emmarcat i tot està ja escrit, i que ja no fa falta negociació. Que ciutadans d'Andorra, la crua realitat és aquesta, l'escenari que acaba d'esmerçar-se a defensar el Sr. Carles Naudi. Escenari catastròfic. Perdrem tots els guanys d'Andorra Telecom que ajuden també al benestar d'Andorra i a l'equilibri pressupostari.

I aquest no és l'escenari! I aquest no és l'escenari que defensem!

L'escenari que defensem és que nosaltres tenim, una vegada més, arguments que són raonables i raonats de tal manera...

(Se sent un telèfon que sona)

Perdó Sr. síndic pel telèfon.

...de tal manera que puguem defensar la nostra posició.

Hi ha dos maneres d'enfocar l'acord d'associació...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Sí.

...o dient a la ciutadania com diu vostè, que tot i cada vegada que toquem un tema és catastròfic per Andorra, o mirar de defensar pedagògicament sense abandonar la cadira i fent prevaler que tenim arguments per defensar les nostres posicions.

Nosaltres ens quedem amb el segon.

I acabo Sr. síndic.

Perquè pot fer les preguntes legítimament que vulgui, però cada pregunta que vostè fa és per dir-li a la ciutadania que l'acord d'associació és el fracàs i és el final d'Andorra.

I en canvi som uns quants aquí a Andorra que pensem justament, que l'acord d'associació és la clau que envolta tantes reformes que hem hagut de fer amb la complicitat de molts dels que esteu assentats aquí. Són dos mentalitats completament diferents.

Jo li he parlat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Acabo Sr. síndic.

Ja li parlàvem en l'anterior pregunta sobre el control dels fluxos migratoris, i també li ha dit la ministra de forma clara, que ja no per Andorra Telecom, sinó també per FEDA, nosaltres defensem perquè tenim argumentació i les defensem allà on s'han de defensar, argumentant-les, estant presents a cada una d'aquestes reunions que estem convocats a la Comissió Europea.

Vostès ho volen...

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

...i nosaltres volem anar...

El Sr. síndic general:

Sr. cap de Govern no té més la paraula.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Amb tot el respecte, Sr. cap de Govern, faci el discurs que vulgui, però la santa veritat és que jo desitjo que sigui així. Però la veritat és que en cada negociació, Andorra va perdent plomes. Aquesta és la santa veritat!

Aleshores, no puc manifestar la meva preocupació? Només faltaria! I que també és la de moltes persones del país. I el temps ja dirà què és el que passa, perquè al 2015 es posaven unes línies vermelles i avui en parlem de dos que ja no són vermelles, ja són taronja clar. I aquesta és la santa veritat, i a mi em preocupa i crec que a vostè també.

Ara bé, vénen eleccions i ho volen matisar tot. Però aquesta, em sap molt greu, però és una veritat com un temple.

En matèria de la llengua, Sra. ministra, la veritat és que, i li dic amb tot el respecte, avui repassava actes de la Comissió d'Exteriors, en algun moment es va parlar de 13.000 directives, aquí al Consell s'ha parlat de milers, però de menys milers, ja no vull entrar si són 13.000, 6.000 o 7.000, perquè la veritat és que és de bojós, i a més o menys també sabem que són 500 de noves cada any.

Però sí que ha dit que vostè va fer una manifestació aquí, ha dit que ha fet uns anàlisis que m'agradaria que ens poguéssim exposar una mica quins són els punts que ha dit que vostès han analitzat diverses postures, i llavors, com que té un efecte rellevant, ja sigui de cara a la Constitució o ja sigui de cara al cos

transposició, si ens podia aportar una mica més d'informació al respecte.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Hi ha dos opcions pel que fa a la qüestió de la llengua i em sembla que ja ho havíem comentat en el seu moment. L'opció 1 és de traduir tot, traduir els reglaments, les decisions, o sigui tots els actes legals, sabent que les directives s'hauran de transposar amb llei. Per tant, això vull dir que és una cosa que ja es fa en català.

Per tant, això és una opció, sabent que aquesta opció té un cost i que si mirem, doncs, el treball de la bona aplicació de l'acord d'associació i mirem que sigui un acord pragmàtic, aquesta és la més pragmàtica tenint en compte també el cost i el fet que, doncs, s'hauran de traduir tots els actes legals.

Aquesta és una.

L'altra opció és que es modifiqui la Llei del català i que s'introdueixi, doncs, dos llengües de treball que podrien ser, doncs, el francès i el castellà, i de tal manera ens eviti de traduir, doncs, tots els reglaments i decisions, i altres actes legals que estan a dins dels annexes.

Bé, aquesta seria la solució...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Maria Ubach:

... més pragmàtica, però com li he dit, són dos opcions que estan sobre la taula i la decisió en relació a aquesta qüestió no s'ha agafat a dia d'avui.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. ministra.

Llavors en relació a les dos opcions, crec que estem en la mateixa posició que es va anunciar en aquell dia, no?

La primera opció, li demanaria si han pogut valorar vostès que coneixen més a fons el contingut de les milers de directives, ja no vull dir si 6.000 o 13.000, és igual, milers. Li demano respostes concretes, cal incorporar quanta més gent a treballar això, quin cost té, quants traductors fan falta, quin termini d'adaptació legislativa, perquè com vostè ha dit, les directives s'hauran de transposar amb llei en aquesta Casa de la Vall, quin termini ha calculat en anys, que faran falta per transposar tot aquest volum?

I en segon lloc, en relació a la modificació que diu com a opció B d'incorporar la Llei del català com el francès i el castellà llengües de treball, vostè va manifestar que s'havia encomanat a un catedràtic de dret un informe en relació a aquesta matèria, ja que la Constitució, com que diu que la llengua oficial és el català, a simple vista sembla que pugui representar una controvèrsia...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

... que aquestes llengües de treball tinguin efecte legal. Llavors m'agradaria saber si han avançat en això i què diu l'informe del catedràtic?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, pel que fa al calendari de transposició, de tots els actes legals que haurem d'incorporar dins de la nostra legislació, aquí és un cop més un treball que estan duent a terme els diferents departaments de Govern. Com vostè sap, s'ha creat un grup de treball que són el grup de treball dels cap de fila, que són els alts responsables, doncs, de cada un dels annexes, i una de les tasques que s'han de dur a terme és de calendaritzar... nosaltres hem donat un període de 10 anys o si es necessita més, pel que fa a tot el treball de transposició del cabal de la Unió Europea.

Això és un treball que també s'està duent a terme a nivell intern, i de tal manera que es presentarà també en el moment que negociem, doncs, els diferents annexes a la Unió Europea.

Pel que fa a la qüestió de l'informe sobre el català, jo li he exposat les dos opcions. També li confirmo que en relació a la darrera vegada que vàrem parlar, no s'ha pres cap decisió, és una qüestió que encara està, doncs, per decidir, és una qüestió que no és fàcil i, per tant, estem, doncs, també en fase de reflexió sobre quina de les dos opcions a decidir, tenint en compte que serà una decisió que...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Maria Ubach:

... s'haurà de prendre de manera global a nivell del Govern, però benentès, compartida, doncs, amb el Consell General.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument, però en referència al que deia el Sr. cap de Govern que parlava de la complicitat d'altres grups, per deixar les coses clares. Complicitat passada, Sr. cap de Govern. Complicitat avui en dia no existent. Deixem-ho clar!

Ho deia abans, i cada vegada que els escolto ho tinc més clar. Algú haurà de desfer en la propera legislatura, compromisos i posicions que vostès han agafat. Ho tinc cada vegada més clar escoltant les seves respostes.

I l'exclusió que han fet al conjunt de la societat i l'exclusió que ens han fet a nosaltres, inexplicable. És a dir, quan algun partit de l'oposició es posa al costat del Govern vol ajudar a un projecte, la resposta del Govern és excloure'l i amagar-li la informació. I escoltant les seves respostes vull que quedi molt clar, complicitat passada i complicitat avui en dia no existent en cap cas.

I per posar una repregunta, li demano i li demano a vostè o a la ministra, m'és igual, per què ens han exclòs de la negociació? Per què el pacte d'Estat no està en vigor? Per què hi ha aquesta obsessió a bloquejar la informació i a donar aquestes respostes que només fan que crear cada dia més dubtes sobre aquest projecte europeu?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Crec que aquest no és l'àmbit de la pregunta.

No sé si el Govern es vol manifestar al respecte...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, estem molt lluny de la temàtica, però faltaria més, és una qüestió de respecte del M. I. Conseller, Sr. Pere López.

D'una part dir-li que la ministra d'Afers Exteriors, cada vegada que ve de Brussel·les fa una explicació de com han avançat cada una de les negociacions. I per tant, aquí no s'exclou a ningú, ja no únicament a vostè, no s'exclou a ningú del Consell General perquè totes i cada una de les forces polítiques estan representades a la Comissió d'Exteriors.

Si vostè fa referència que hi va haver un moment que ens vèiem més sovint, també és veritat. Però també ens vèiem més sovint perquè estàvem a punt de tancar una cosa importantíssima que és lliure circulació de mercaderies.

Jo li he dit que a hores d'ara estem analitzant tot i cada un dels altres passos d'altres llibertats, i penso que s'està donant tota la informació des d'un punt de vista de la Comissió d'Exteriors. Altra cosa, que segurament, ja ho he dit abans, no tancarem d'altres llibertats, quan vinguin els moments en la pròxima legislatura, sigui qui sigui el cap de Govern. Jo penso que és una bona dinàmica la que vam instaurar que ens els moments més àgils, més enllà de les explicacions purament tècniques, hi ha la decisió purament política que sempre hem volgut compartir. Prova n'és que sempre ha estat vostè i altres consellers generals informats de les decisions polítiques en lliure circulació de mercaderies.

No em digui que no Sr. Pere López...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El cap de Govern:

No em digui que no!

I per cert, penso que és una bona metodologia que s'haurà d'aplicar també amb el pròxim Govern.

I acabo Sr. síndic.

Jo penso però pel que veig, el Sr. Carles Naudi i és legítim, no està d'acord amb res del que ha negociat aquest Govern en lliure circulació de mercaderies. És la meva opinió i que la compartim amb vostè, em

sembla que hem arribat a un gran acord amb la lliure circulació de mercaderies i per tant si així majoritàriament ho entengués el Consell General, no s'hauria de fer res del que s'ha bastit molt bé.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

La realitat és que hem de fer aquestes sessions per aconseguir amb comptagotes la informació perquè els documents no flueixen, i poso per exemple el marc institucional, l'última còpia que tenim és del 2015 i s'han negat a donar-nos còpies.

Les actes de les reunions, no ens les donen.

Els meus veïns de la bancada del darrera dient que els han exclòs, a nosaltres no ens han acceptat com a observadors actius.

Entenguin que alguna cosa rara està passant. Tant estrany com que hi ha eleccions i ara es vol matisar tot, però després, espero que no passi, però em sembla que acabaran passant coses que no s'estan defensant com a alguns ens agradaria defensar. I que no som anti europeistes. El que vostès estan fent és ficar la nostra posició europea. Perquè diguin "ostres aquests nanos ho estan trampejant bé!" Ens estan agafant la nostra posició i en lloc de respondre i de donar-nos la informació a comptagotes, el que fan són atacs frontals a la nostra posició.

Jo el que li demano és molt senzill: quin és el cost de la traducció? I quan durarà?

Avui sabem que durarà 10 anys, que tindrem una transitòria de cinc anys per a les persones. Vull informació, no vull atacs frontals a la nostra posició política.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, només volia puntualitzar una cosa. Per la part del marc institucional vostè em diu que des del 2015, data en la qual vam començar les negociacions de l'acord d'associació, vostè no té cap informació, bé.

Jo només volia recordar que l'any passat a finals d'any, vam fer una presentació oberta a tots els partits polítics i més àmplia també a nivell del sector econòmic sobre el marc institucional. Els nostres assessors van venir per fer una explicació article per article a quin punt estàvem a nivell de les negociacions pel que fa al marc institucional.

Jo només volia recordar això i també indicar-li que de cara a l'any que ve, principis de l'any que ve tornarem a fer un exercici d'aquest tipus per fer part de l'avançament de les negociacions sobre la part institucional, sabent que durant aquest any 2018, la part institucional ha estat una part que no hem treballat, ho hem tractat a cada sessió però no ho hem treballat per doncs fer una sessió d'explicació que pugui tenir tots els elements nous pel que fa a aquestes negociacions.

Pel que fa a la qüestió de la traducció i als costos...

El Sr. síndic general:

Molt breument, si us plau.

La Sra. Maria Martisella:

..el que li puc dir, i ja acabo Sr. síndic, no tenim un cost del que serà tota la traducció de tots els actes legals pel que fa al cabal de la Unió Europea a dia d'avui. Jo només li he comentat que tenim les dos opcions sobre la taula i que s'ha de decidir sobre una d'aquestes opcions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. ministra, en aquesta matèria de la llengua i de la traducció, i del cost i de les diferents opcions, crec que és tan important que ja caldria tenir molt més clares les coses. Perquè el que ens podem acabar robant, el Govern i el Consell General en el seu moment, és en un embús. En un embús tècnic, en un embús legal, en un embús constitucional. I cal desencallar això perquè ens puguem trobar en un topall per d'alt, que és la impossibilitat de fer per exemple l'opció b. La llei del català vostès li poden donar les 36 voltes que vulguin, però el que s'haurà de modificar serà la Constitució sí o no. Aquesta és la realitat, i sinó saber què val la traducció i saber si la podem pagar. I això jo li demano que sigui una cosa que tinguin analitzada ara, no quan acabi la

negociació perquè ens ennuegarem Sra. ministra, li demano que amb això siguin molt més curosos, si us plau. Han de ser molt més curosos i tenir això quantificat a dia d'avui. I vostè m'està dient que no ho sap.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Molt discutible que s'hagi de canviar la Constitució per començar. Però vostè segurament en sap més que jo en això.

La ministra ja li ha contestat em sembla, però jo evidentment no em pertoca fer preguntes però li faré una pregunta i jo mateix em faré la contesta. Miri, això és una nova modalitat parlamentària.

Vostè m'està dient a mi que segons el cost del que suposa traduir-ho al català, s'ha de parar la negociació? Perquè clar, doncs la meva contesta és no, no s'ha de parar la negociació.

Jo entenc que hi va de bona fe Sr. Carles Naudi, però tal com formula les coses és: atenció ciutadans que això voldrà dir 20 funcionaris més que es dedicaran a la traducció, que això ens costarà tants diners i tal i tal.

Jo li faig aquesta pregunta i jo ja em faig la contesta. Serà una decisió, fixi's bé, del Consell General. Perquè aquesta decisió no l'agafarà el Govern d'Andorra, l'agafarà el Consell General.

Si vostè em diu que ja podríem plantejar-nos això a hores d'ara, vostè em dirà que no em precipiti perquè aquest Govern potser que no vagi tan de pressa.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Jo el que sí penso és que mentre estiguem negociant aquest plantejament per anticipar-nos com diu vostè, s'haurà de sotmetre al vist i plau del Consell General, però en tot cas, si costés molts diners, en tot cas qui li parla ja no estarà al Consell General, no parará la negociació, però dóna la sensació i potser m'enganyo, és que segons el que costés, atenció nois que ho tenim de parar tot perquè l'acord d'associació traduir-ho val massa diners. Això també serà difícil de defensar.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Li agraeixo que em faci riure Sr. cap de Govern, però bé, està dient coses que jo no he dit.

Jo li estic demanant que responguin, que sapiguem què és el que hi ha. No li estic demanant que si això val tants milions que es pari, jo no li estic dient això.

Li estic dient que és constitucional sí o no? És molt senzill, digui-ho clar.

I segon crec que és molt responsable saber què val la festa. Ja està. El qui fa por és vostè que diu que la Unió Europea ens denunciarà l'acord del 90. Fa tres anys que ho diuen, jo no els hi faig por, jo només vull saber què val la festa.

I en segon lloc Sra. ministra, l'any passat es va fer una lectura comentada del marc institucional, còpia de la qual no ens han volgut facilitar.

Aleshores, per posar-ho clar perquè tothom ens entengui, que en una pantalla en blanc i negre es vagi passant un document de word més o menys ràpid, del qual no podem ni prendre notes, això no és facilitar la informació, igual que no és facilitar la informació tot el que ens han negat en relació a l'acord d'associació.

Lavors jo li demano, si està en disposició de ser tan transparent, ens donaran aquesta tarda una còpia de l'acord institucional estabilitzat a dia d'avui? Sí o no.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, quan fem les lectures comentades, que ja n'hem fet dos, ho presentem a la pantalla. Les persones que hi participen poden fer les preguntes que volen, podem anar a la velocitat que sigui necessària i tenim els experts, els nostres assessors que estan presents, i als quals se'ls hi pot fer tot tipus de pregunta. I justament, en la darrera lectura comentada hi havia un assessor, em sembla que era un assessor del seu grup polític que va participar-hi, i

va haver-hi un intercanvi molt positiu i molt constructiu justament.

Per tant, jo valoro aquest tipus d'exercici. Un exercici positiu i penso que és necessari i com li he dit, de cara a l'any que ve en tornarem a fer un altre per fer part de l'avançament sobre aquesta qüestió.

El repartiment o no del document. Vostè sap Sr. conseller que negociem amb Mònaco i San Marino i per tant, és difícil de poder lliurar una documentació d'un text que està en curs de negociació i en el qual no només hi ha Andorra que està implicada sinó que hi ha dos altres estats ben entès, la Unió Europea que participa en la negociació. Per tant, nosaltres el que podem fer i per una qüestió de transparència és fer aquestes lectures comentades i donar la possibilitat a tots els consellers de tenir coneixement de l'avançament de les negociacions pel que fa en aquest cas al text institucional.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Hauríem d'anar conclouent aquest debat.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Naudi:

Sí, gràcies.

Molt bé ha dit vostè Sra. ministra, que el nostre grup va fer unes aportacions, i li agraeixo que digui públicament que van ser molt ben rebudes, que van ser molt constructives.

Però es dóna compte que no tenim textos per comparar els matisos i les diferències perquè en aquestes negociacions, una coma fa una gran diferència. Això és així, i com que no ens ho volen donar, no podem contrastar i no podem fer la nostra feina de consellers generals.

Vostès s'imaginin ara que vam discutir el contracte de treball, que vostès diuen que el contracte de treball s'exhibeix per una pantalla però que no se li dóna còpia a les parts. És que és molt gros! Llavors no em digui que Mònaco i San Marino condicionen la nostra feina i la nostra capacitat de rebre la informació. Perquè és molt gros, això és de l'alçada d'un campanar!

Perdoni Sra. ministra, tenim dret legal constitucional a rebre aquesta informació i vostès ens ensenyen per una pantalla i no tenim ni la possibilitat de contrastar-la malgrat evidentment fem tots els esforços per tenir informació i per poder aportar coses constructives com vostè ha dit i no anti europees. Però perdoni, és que no tenim documents,

estem anant en sessions com aquesta, en comissió d'exterior, agafant notes com el nen que va a l'escola, perquè no ens donen cap paper. Hem fet empires al síndic, no ens donen res. Jo li demano si us plau, està en disposició de donar-nos còpia del marc institucional consolidat a dia d'avui, malgrat Mònaco i San Marino diu que no li deixen?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, no em faci dir una cosa que jo no he dit. Jo no he dit que Mònaco i San Marino no ens deixen donar el document, jo dic que estem negociant amb dos altres parts que són Mònaco i San Marino i per respecte al que estan fent i al que estem fent amb aquestes dos altres parts, per nosaltres no és possible lliurar aquesta documentació. De la mateixa manera que és el cas de Mònaco. Mònaco tampoc no lliura el text institucional ni cap text en els seus parlamentaris. Bé, és una qüestió de respecte vis a vis de les altres parts amb qui negociem aquest acord d'associació.

Un cop més, si necessita informació, hi ha el format que és la Comissió Legislativa d'Afers Exteriors, que aquí podem fer una sessió temàtica, responnent a les preguntes que vostès ens facin. I aquí podem ser i som transparents. No hi ha absolutament cap problema. Hem dut a terme fins al dia d'avui, des de què vam començar les negociacions de l'acord d'associació, unes 25 o més sessions de la Comissió Legislativa d'Afers Exteriors, que el meu predecessor i jo mateixa informem de l'estat de les negociacions de l'acord d'associació.

Per tant, jo penso que és important que s'aprofitin aquestes sessions per justament fer totes aquestes preguntes i tots els neguits que pugueu tenir, i nosaltres per part nostra també que ho puguem respondre.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

En principi gràcies Sr. síndic, serà la darrera. Jo entenc que tinguin respecte a les altres parts

negociadores, jo ho entenc. Però és que crec que haurien de tenir més respecte pel Consell General que demana una informació, Consell General que demana ser observador actiu i com que els nostres no en porten, doncs no ens hi deixen anar.

Ara diu que el marc és la comissió d'exterior. Fa dos anys el marc era el pacte d'Estat. Ara el marc no volen que sigui el Consell General. Jo la veritat, la nostra jo diria obligació, però també el dret és fer el control al Govern.

Em sembla molt bé que els incomodin aquestes situacions, ho fem amb el cap ben alt perquè la ciutadania conegui la realitat de la situació. I ja està, digui'm que no em donarà el marc institucional.

No vull fer una reunió on jo hagi d'agafar notes a corre cuita. Vull la còpia del marc institucional. Me'l donarà o no?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Maria Ubach:

Gràcies Sr. síndic.

A dia d'avui jo no li puc donar el marc institucional, tenint en compte que estem encara en curs de negociació, i un cop més tenim tres altres parts amb qui negociem. El que sí i repeteixo i li dic, és que tenim previst de fer una sessió de lectura comentada amb els nostres assessors i amb els vostres assessors de cara a l'any que ve perquè puguem intercanviar sobre l'avançament de la negociació d'aquest text. Per tant, aquí totes les preguntes i tots els dubtes que pugueu tenir, benentès que estem a disposició per poder respondre i fer part de l'avançament d'aquesta negociació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, passàriem a la tercera de les preguntes presentades.

3- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Enseñat Reig, conseller general del Grup Parlamentari Demòcrata, per escrit de data 11 de desembre del 2018, relativa a la sortida d'Andorra de la llista grisa de paradisos fiscals de la Unió Europea.

Fou registrada amb el número 1791 i s'ha publicat en el Butlletí número 124/2018, del 12 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Carles Enseñat.

Teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que durant la reunió del 4 de desembre de 2018, els ministres d'Economia i Finances de la Unió Europea (l'Ecofin), van acordar que el Principat d'Andorra deixés definitivament la llista grisa de paradisos fiscals, és a dir que fos eliminada de l'annex II de les conclusions de l'Ecofin del 5 de desembre de 2017,

Es demana a Govern

- Què implica el fet que Andorra no estigui a la llista grisa de la UE?

- Quins criteris ha hagut de complir Andorra per estar fora d'aquesta llista grisa, així com de la llista de jurisdiccions no cooperants en matèria fiscal, en aquest cas la llista negra?

- I per últim si aquesta sortida és permanent o Andorra haurà de complir amb nous criteris més endavant?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Molts gràcies.

Sr. ministre teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic i gràcies Sr. conseller per la pregunta que em sembla que ajudarà també a aclarir una qüestió que de per si és ja prou feixuga i molt sovint difícil d'entendre per part dels ciutadans.

Les tres preguntes probablement requeririen un temps de resposta més llarg que el que permet el format de les preguntes orals. Per tant, en alguns aspectes potser l'hauré d'anar responnent a través de les repreguntes. Però en tot cas, crec que si hagués de fer una especial referència a què he implicat el fet de deixar d'estar a la llista grisa de la Unió Europea, li diria que és una qüestió d'imatge. Hem fet un salt endavant molt important en quant a la imatge de país. I aquesta imatge la podríem desglossar en varis aspectes. Hem guanyat en credibilitat. Sortir de la llista no era només una qüestió de fets puntuals dels quals després en podrem parlar, sinó també era una qüestió de credibilitat, de poder complir allò que havíem dit que faríem. I per tant, des d'aquesta vessant hem guanyat amb credibilitat. Hem guanyat

també amb homologació. Hem deixat de ser una petita illa dins d'un entorn global on les regles són molt clares i on amb independència del que algú li pugui semblar, res s'atura pel fet que Andorra s'aturi. Estava escoltant atentament a tots els companys que han anat parlant en les dues preguntes anteriors i a vegades un té la sensació que hi ha qui pensa que si Andorra es queda quieta, que si Andorra no va a les taules de negociació, que si Andorra no fa res, la resta del món es parà i per tant nosaltres ens podem quedar sempre igual.

El món, encara que nosaltres ens parem, avança, i avança implacablement. Per tant és molt important estar homologat.

I finalment, una qüestió que aquests darrers tres anys hem après que era molt important. Segurament fins ara no l'havíem tingut prou en compte, i és que han disminuït substancialment el que es diu el risc reputacional. El sol fet d'estar a la llista, tot i que hi puguis estar per una qüestió menor i que no tingui una gran transcendència, et posa sota sospita. I posant-te sota sospita, doncs incrementa moltíssim el teu risc reputacional.

I per tant, i responent al que seria la seva primera pregunta, crec que el que implica és que estem en una situació molt millor en quant a la imatge d'Andorra al món.

Dit això, evidentment, estan molt millor des d'aquesta perspectiva d'imatge havent reduït el nostre risc reputacional, estan homologats, sent un país creïble. Això també ens posa en una situació d'avantatge a l'hora de negociar qualsevol cosa amb les institucions internacionals i en especial en aquest cas amb la Unió Europea o també amb la pròpia OCDE.

I per tant també vol dir que si el país a través de les seves institucions, en aquest cas a través de qui té la responsabilitat competencial de negociar en aquestes institucions, això també caldria recordar-ho en relació a les preguntes anteriors, que és el Govern. Doncs si el país està en disposició de negociar des d'aquesta credibilitat, doncs automàticament també els sectors econòmics del país es podran beneficiar dels acords dels que es pugui arribar a través d'aquestes negociacions.

I en relació a la tercera pregunta, ja està, hem sortit de la llista, aquí s'ha acabat. Doncs no.

Això ho he intentat explicar en moltes ocasions, és una avaluació continuada, i després d'haver complert amb tots aquests requisits que fins ara hi ha, doncs la legislació, els requeriments per part dels organismes internacionals per continuar lluitant contra el blanqueig de diners d'una banda, contra el frau fiscal, contra les pràctiques que erosionen els

interessos de cada un dels estats en relació a aquelles empreses que operen en un país però que en general generen els beneficis d'un altre...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

No paren de modificar-se i, per tant, estàs en permanent avaluació i en permanent observació.

El gran avantatge és que és molt diferent estar observat des de pertànyer a la llista grisa o a la llista negra, que estar observat des d'estar a la llista dels bons alumnes. A partir d'aquí tens molt més marge de maniobra i la teva capacitat de poder anar millorant i assumint les recomanacions que vagin sorgint també és molt més gran.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Passaríem a les repreguntes si li sembla bé.

(Hi ha un silenci)

El Sr. Carles Enseñat:

Perfecte! Gràcies Sr. síndic.

Doncs, li voldria preguntar específicament sobre la segona pregunta que potser no ha tingut el temps de contestar.

Quins criteris ha hagut de complir Andorra per estar fora d'aquesta llista grisa?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament la segona pregunta és la que requereix doncs un nivell d'aprofundiment potser més gran,

perquè ens hem focalitzat -i jo mateix amb les meves respostes, - i la setmana passada quan es va saber que finalment l'Ecofin ens hi ha tret d'aquesta llista doncs vaig entrar moltíssim en aquest aspecte i hem posat molt el focus en el fet d'haver modificat o suprimit alguns dels règims especials que incloïen el nostre impost de societats, una modificació legislativa que com saben vam fer el passat mes de maig i, a més a més, ho he agraït tantes vegades com he pogut es va fer per unanimitat i, per tant, amb el suport de tot l'arc parlamentari.

Però, això només era la punta de llança, era el darrer escull que ens quedava per poder sortir de la llista. Abans hi havia una feina molt feixuga i molt llarga que ens ha permès anar passant doncs per diferents estadis en aquesta llista negra i després gris i ara finalment està a la llista dels països cooperants.

Val a dir en primer lloc...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau

El Sr. Jordi Cinca:

Val a dir en primer lloc, Sr. síndic, que pròpiament la llista de bona conducta de la Unió Europea de la qual ara n'hem sortit és relativament recent. De fet, és de l'any 2016. Abans cada país tenia les seves llistes. Malauradament Andorra formava part de la immensa majoria d'aquestes llistes -a banda de les pròpies de l'OCDE-, i calia que tinguéssim millores substancials en tres grans apartats: transparència, fiscalitat justa i mesures anti-BEPS. Hem millorat en tots tres àmbits i el fet d'haver millorat en tots tres àmbits és el que ens ha permès sortir primer de la immensa majoria de les llistes dels països que han quedat diluïdes en aquesta Unió Europea, i ara finalment en la Unió Europea.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Carles Enseñat:

Sr. síndic, tindria una segona pregunta referent a per què Liechtenstein va sortir abans que Andorra de la llista grisa? Si m'ho poguéu contestar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Segurament no tinc els detalls amb absoluta exactitud i de ben segur que si en lloc de contestar jo ho poguéu fer el ministre d'Exteriors o de Finances de Liechtenstein doncs, ho faria molt millor.

Però, el que sí que cal entendre i la pregunta que vostè em fa em permet explicar-ho, és que cada país segueix el seu ritme, els seus processos i Liechtenstein, no ho hem d'oblidar, és un país que forma part de l'espai econòmic europeu i que per tant ens porta molt avantatge, molts anys d'avantatge a l'hora d'anar incorporar a la seva legislació en el seu marc regulador, doncs directives de la pròpia Unió Europea i anar assumint també les diferents recomanacions doncs del GAFI d'una banda, de l'OCDE d'una altra. Tant és així que Liechtenstein és un país, tot i ser molt petit, que posa per endavant de la preocupació dels costos a la que ens feia referència el Sr. Naudi abans, el fet de poder participar activament en tots aquests organismes, malgrat el cost, i fins i tot participa i presideix moltíssimes de les comissions de treball. Per què? perquè això li dona una capacitat d'explicar la seva realitat molt més important que la que podrien tenir els països que prefereixen anar passant desapercibuts però que al final, el que acaba passant és que apareixen en les llistes negres.

Tot i així, Liechtenstein tenia diverses qüestions que la van fer estar a la llista negra i a la llista grisa...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

I de fet, tant és així que el fòrum de l'OCDE per la transparència i les bones pràctiques fiscals va recomanar que poguéu ja sortir d'aquesta llista al juliol de l'any 2017, i no va ser fins a l'octubre del 2018 que la Unió Europea i l'Ecofin la va treure... Per què? Perquè malgrat complir amb tot allò que li deia l'OCDE a l'octubre del 2018 l'OCDE a la Unió Europea va constatar que havia modificat els seus règims especials, és a dir, que havia fet el mateix que nosaltres també havíem fet al mes de maig del 2018. El seu procés d'avaluació anava una mica més avançat i això va fer que sortís un mes i mig abans que nosaltres. En aquest cas...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Sí, Sr. síndic, ja acabo amb això.

...hem complert casi bé amb exactitud. Vaig dir que al desembre en sortiríem i hem sortit al desembre. No sempre és possible complir amb aquesta exactitud però en tot cas, és perquè les coses segueixen un ritme que són els propis de cada país en funció del nivell de compliment que té.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En primer lloc per adherir-me a la felicitació que m'imagino que fem tots que Andorra per fi hagi deixat de ser membre de la llista de paradisos fiscals, però també per fer alguna repregunta i fer alguna consideració un dia que penso que és important doncs que ja que parlem i celebrem que el Grup Demòcrata hagi fet una pregunta perquè el debat ens aplica a tots de poder-ho fer.

Perquè, al nostre entendre, aquest ha estat un camí massa llarg i un camí que a més no sempre ha estat lineal.

D'aquí pocs dies farà vuit anys de la primera vegada que el Consell General va aprovar lleis en matèria fiscal; en concret van ser les lleis de l'impost de societats i de l'impost d'activitats econòmiques, i l'impost de la renda de no-residents. Unes lleis que van tenir quinze mesos de tramitació parlamentària, -ho dic per alguns que de vegades pensen que les tramitacions parlamentàries doncs no mereixen un ampli debat-, unes lleis que, per cert, van comptar amb el vot contrari del Sr. Enseñat i amb les abstencions... -i del Sr. Miquel Aleix que era membre d'Andorra pel Canvi- i les abstencions de Coalició Reformista...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, de seguida acabo.

...i del Sr. Baró.

M'agradaria fer una petita reflexió... El Sr. Baró, el Sr. Gilbert Saboya i altres persones que en aquell moment no van donar suport... sí com a Coalició Reformista, que no van donar suport a aquella

important reforma, una reforma que va començar només amb els vots del PS i que, sinó, mai s'hagués segurament començat o en tot cas encara aniríem més tard.

Després, com he dit abans, com el camí no ha sigut sempre lineal vostès van estar tres anys donant-li voltes si calia fer l'IRPF o no calia fer l'IRPF i no van legislar fins el 2014 sobre el tema de l'IRPF per poder signar els convenis per evitar la doble imposició i un requeriment que és evident per sortir de la llista de paradisos fiscals.

Després...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta Sr. López.

El Sr. Pere López:

Acabo de seguida.

Després va haver-hi importants errors diplomàtics de comunicació amb diferents països que ens van col·locar a la llista del Sr. Moscovichi perquè, per exemple, països com Estònia, Lituània i Letònia no estaven al corrent de les legislacions que Andorra havia aprovat perquè complíem perfectament els requisits però, en canvi, aquesta informació no els havia arribat.

Per tant, una bona notícia evidentment...

El Sr. síndic general:

Sr. López, poseu la pregunta.

El Sr. Pere López:

Nou anys!

Pensa el Govern que el camí no ha estat massa llarg i que, tenint en compte que vam començar l'any 2009 a implantar exigències necessàries a nivell de comptabilitat, a nivell fiscal han trigat massa temps a sortir d'aquesta llista?

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. López, com que ja fa anys que ens coneixem i fa anys que fem política junts en el sentit de compartir responsabilitats encara que sigui des de posicions diferents, doncs, no calia que em fes tota

aquesta explicació per acabar-me recordant que al 2009 vostès ja van començar a avançar en els termes de transparència que se'ns exigia a partir... si vol fem ja història també dels acords de París que va signar el Sr. Albert Pintat.

Evidentment el país ha anat seguint i ho ha fet des de la continuïtat, i em sembla que no pot ser d'una altra manera, els passos per acabar sortint d'aquesta llista.

No li sé valorar si ha sigut massa o massa poc, el que li puc dir és que dos països que normalment des de l'oposició es volen utilitzar com a referència: Liechtenstein n'és un -doncs va sortir un mes i mig abans que nosaltres-, i un altre és Suïssa, molt recurrent -encara no ha sortit. Bé, vol dir que segurament estem seguint un ritme raonable, i tant de bo pogués ser més ràpid.

Però deixi'm també, -després d'agrair-li el seu recordatori històric-, primer dir-li que jo no estava al Consell General quan vostè ha fet aquestes referències i, per tant, no em posaré a discutir amb vostè com van anar les votacions però sí que li puc discutir quins són els elements pels quals surts de la llista i li puc ben assegurar que l'IRPF no hi és. Per tant, si l'IRPF es va aprovar...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...al 2012 o al 2015, d'això no en depèn res. En depèn, i li torno a dir i ho he dit a la segona pregunta, del Sr. Carles Enseñat: transparència. Per tant, i aquí vostès van tenir alguna cosa a veure, i fent la feina ben feta. Intercanvi a la demanda, però la transparència va evolucionar perquè aquesta és una matèria evolutiva. Intercanvi automàtic: sense signar l'intercanvi automàtic no podia sortir i això va venir bastant més endavant. I fiscalitat justa...

El Sr. síndic general:

Aneu acabant si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Impost de societats bàsicament, no convenis de doble imposició, impost de societats i dins de l'impost de societats règims especials.

I tercer requeriment molt més nou, de fet tan nou com que sovint encara amb el Sr. Pintat, vostè mateix el Sr. Martí fent broma sobre el tema de BEPS que va aflorar com un bolet al llarg de la campanya electoral del 2015, molt recent també.

Doncs bé, en relativament poc temps i especialment si ens comparem amb altres països hem solucionat tot això i hem passat a ser un país transparent, cooperador i sobretot participatiu en tots aquests llocs on es discuteixen aquests avenços.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López, em sembla que aquest Consell deu tenir trenta consellers perquè, és clar, inclou al Sr. Aleix i al Sr. Saboya quan no eren consellers en aquelles votacions. Si ho haguessin sigut potser no s'haguessin fet les disbauxes que es van fer en el seu Govern.

Dit això, quan es negocia una llei -i vostè ho sap millor que ningú perquè ha estat en moltes comissions- són els portaveus de cada grup parlamentari, en aquest cas de cada comissió, que porten aquella negociació.

Jo no tenia l'honor d'estar a la Comissió de Finances, vostè sí era ministre. El nostre portaveu en aquell moment doncs no va arribar a un acord amb vostè, no passa absolutament res, i les majories parlamentàries i les coalicions parlamentàries fan que de vegades hi ha un ben entès entre dos grups parlamentaris i es voten unes lleis, i unes altres doncs potser el model no és el compartit entre les dos parts i, per tant, s'acaba votant en contra. Això no significa que estem en contra, i no significa que estem en contra, és més, el Sr. Aleix i jo mateix en aquests vuit anys que hem estat a la majoria parlamentària hem tingut l'honor de poder servir a Andorra, hem pogut votar modificacions que milloraven aquell text.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López, molt breument.

El Sr. Pere López:

Molt breument perquè és evident que no és un debat... avui no toca un debat parlamentari, és una sessió de control de preguntes però jo crec que era important explicar d'on venim i que cada un ha tingut el paper que ha tingut i sovint es demana molta participació de l'oposició que és molt important llençar missatges d'unitat cap a l'exterior i això el Sr. Cinca se n'ha fet un fart de dir-ho i de demanar-ho i de vegades això no ha sigut tant així, és a dir, aquest missatge no era tant unànime i tant coordinat cap a l'exterior sinó que hi havia un aprofitament per fer algun tipus d'interès polític i per desgastar el govern polític del moment. Vostè diu que des de posicions diferents... No sempre hem estat en posicions polítiques diferents, és a dir, de vegades hem estat treballant colze amb colze i vostè ho sap perfectament.

Però en tot cas, i sí que jo crec que sobre el termini és important que vostè es pronunciï, hi ha hagut aquesta sortida de la llista grisa però jo crec que va ser un important error que el Sr. Moscovichi ens posés en la llista anterior a la que hi havia a aquesta, perquè més enllà del que facin els altres països Andorra tenia tota la legislació aprovada per no fer part d'aquelles llistes, ni d'aquesta ni la d'ara, ni la que va fer el Sr. Moscovichi ara fa uns mesos o fa uns anys, i una cosa és quan hi ets perquè estàs acabant de fer la teva legislació, i una altra cosa és quan tot i tenir tota la feina feta doncs encara t'hi posen... encara t'hi posen perquè la informació no ha fluït o perquè no s'ha explicat prou bé o pel que sigui, i és per això que li demanava si no creu que aquest procediment, i li torno a demanar, ha sigut massa llarg.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament... Efectivament Sr. López hem tingut ocasió de treballar colze amb colze en multitud d'ocasions. I li diré una cosa, estic molt més orgullós d'haver treballat colze amb colze amb vostè quan hem estat en partits diferents que quan estàvem en el mateix...

(Se sent riure)

Sí, i li dic per què. Perquè penso que té molt més mèrit i és molt més fructífer i quan ho hem fet així

hem avançat molt més i el d'avui és un exemple... El d'avui és un exemple.

Per tant, des d'aquesta vessant em tindrà sempre al costat col·laborant amb qualsevol cosa que sigui per fer avançar Andorra i, per tant, en aquest sentit res a dir. I vostè sap... vostè sap... -de vegades em puc oblidar- però vostè sap que sempre intento recordar tot allò que hem recollit i que ens ha permès després avançar amb coses com les que avui estem discutint, per exemple fa un moment els hi deia que es va fer bona feina amb l'intercanvi a la demanda i si no haguéssim trobat aquella feina feta doncs hauríem anat encara més endarrerits i, per tant, en aquest sentit res a dir.

No és cert que no haguéssim estat en algunes de les llistes perquè algunes de les coses no estaven ben afinades i la dels règims especials n'era una evidència.

Però, també hi ha una altra realitat i és una realitat que ens pot costar d'entendre aquí que de vegades fins i tot ens pot doldre... ens pot doldre, a mi m'ho fa, perquè veig l'esforç enorme que fan els equips de Govern perquè aquestes coses avancin bé...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Però hi ha una realitat i és que aquests organismes van fent variar les seves pròpies regles i imposen unes regles als seus membres que les has d'anar absorbint a mesura que van apareixent i això no sempre es pot fer amb suficient anticipació, i no vol dir... no equival a dir que des dels països que rebem aquestes recomanacions s'estigui treballant malament.

Si li pogués fer un dibuix de com s'està fent la implantació de l'intercanvi automàtic se'n faria creus i no precisament per Andorra que ha complert crec exquisidament amb l'intercanvi automàtic, però hi ha països molt més grans que nosaltres que estan tenint moltes dificultats encara avui, tres mesos després d'haver-se tingut de fer aquest intercanvi automàtic, perquè té una complexitat tècnica informàtica molt important. Bé doncs, tot això s'ha d'anar gestionant. L'important és que estem en disposició de fer-ho i que tenim l'actitud i la voluntat de fer-ho i això és el que se'ns està reconeixent.

Torno a la primera pregunta que em feia el Sr. Enseñat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant.

El Sr. Jordi Cinca:

Credibilitat a davant del món.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Miquel Aleix.

El Sr. Miquel Aleix:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. Pere López, no em posi en votacions on jo no hi era ni al Consell, però el que és segur és que el que avui el que sí que voldria dir aquí és que jo em felicito del resultat d'aquesta pregunta i de què haguem sortit de la llista aquesta. Però també una reflexió que faig és que base a les dos anteriors preguntes que el plantejament que ens hauríem de fer tots els que estem en aquesta Sala és saber si les preguntes que fem serveixen, o no, per posicionar Andorra en un plantejament de negociació que ens permeti obtenir el millor resultat i per això jo crec que és molt més possible que ho obtinguéssim si ho féssim a través d'un consens de totes les forces polítiques de què a través de debats que l'única cosa que són, són retrets dels uns als altres.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Breument. Evitem d'entrar en debats particulars.

Sr. Pere López li demano brevetat.

El Sr. Pere López:

Molta brevetat, però és que el Sr. Aleix ha estat demanant el que nosaltres hem vingut demanant. Consens en aquesta negociació, firmem un pacte d'Estat i el seu Govern i el seu grup parlamentari ens exclouen de la informació. Llavors no es pot dir una cosa per quedar bé davant de la televisió pública i actuar d'una altra manera.

Nosaltres hem volgut tenir consciència en aquest tema. És més, ens hem assentat amb el Govern, ens hem fet una foto, hem firmat un acord, hem anat a totes les reunions, i són vostès que ens han apartat. Per tant, no es pot fer aquest exercici de demagògia política de dir nosaltres volem consens. Jo crec que, fins i tot, vostè no té la informació, però ja l'allibero. Però és clar, nosaltres sí que hem volgut el consens i vostès ens han exclòs.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

SI no hi ha més intervencions, abans de passar a la següent pregunta suspenem la sessió durant 20 minuts.

(Se suspèn la sessió.

(Són les 11.15h)

(Es reprèn la sessió)

(Són les 11.54h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Passem a la quarta pregunta presentada.

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 30 de novembre del 2018, relativa al preu dels pisos de lloguer.

Fou registrada amb el número 1716 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Jordi Gallardo.

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Ho hem fet amb una mica de suspens.

Vist que durant la darrera reunió de la Comissió Nacional de l'Habitatge, el Departament d'Estadística va assegurar que el preu dels habitatges de lloguer al país se situa actualment entre 539 i 587 euros segons un informe propi,

Es demana,

Pot informar el Govern del preu mitjà dels pisos de lloguer a Andorra segons els seus estudis i com ha procedit per calcular l'import anunciat?

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Em permetrà en primer lloc, Sr. Gallardo, ja no només amb vostè, que també evidentment, sinó amb

tots els consellers, els 28, que comenci per excusar-me.

Que comenci per excusar-me, perquè se'ns dubte, a través de la comunicació que el Govern va fer després de la reunió que vam celebrar de la Comissió Nacional d'Habitatge, el passat 27 de novembre, doncs, vam acabar generant més confusió que no pas posant llum a una qüestió tan important i tan transcendent, com és l'evolució del preu dels lloguers, i més en un moment com aquest en el que el propi creixement econòmic, l'estacionalitat pròpia de la temporada d'hivern, doncs, està posant de relleu, doncs, problemes per trobar, primer, pisos d'habitatge i, segona, també posar de manifest, doncs, que ni que sigui en comptades ocasions, doncs, hi ha propietaris que estan abusant.

I per tant, vagi per endavant aquesta excusa, tot i que també entenc que el mateix endemà de la reunió de la Comissió Nacional d'Habitatge amb la meua compareixença habitual davant dels mitjans de comunicació després del Consell de Ministres, vaig ja intentar explicar, contextualitzar, matisar aquella dada.

Efectivament, la Comissió Nacional de l'Habitatge com un element fonamental, va demanar, en aquest cas al Departament d'Estadística, però no únicament al Departament d'Estadística, també a la col·laboració dels comuns i altres organismes, doncs, l'aportació de tot un seguit de dades que ens permeti, doncs, poder treure aquest preu mig o una forquilla raonable de quins són els preus de lloguer a Andorra en funció de les zones, en funció de les temporades i també en funció de la tipologia dels pisos.

A hores d'ara no tenim aquesta dada. No tenim aquesta dada perquè s'estan elaborant aquests estudis, s'està captant tota aquesta informació. Possiblement algun company després li podrà donar més detalls encara de com es vol plantejar aquest treball.

Però en tot cas, sí que és cert, com li deia, que el comunicat que va sortir després de la reunió de la Comissió Nacional d'Habitatge, portava en aquesta confusió i llegeixo textualment el que deia. En aquest cas deia que "el coordinador del Departament d'Estadística ha exposat les dades extretes en base a l'estudi de l'índex de preus de consum i en base a l'enquesta de preus familiars i ha indicat que el preu mitjà del lloguer d'habitatge se situa en els 539,54 euros, i els 587, 3 euros, el que mostra un augment d'entre el 0,2% i el 0,6%".

Calia, sens dubte, aquest paràgraf haver-lo matisat molt més, haver-lo explicat molt més, i haver posat molt més èmfasi a què aquí ens estàvem referint a

unes dades molt concretes i molt circumscrites amb un treball, doncs, que ja ve sent històric, com és el treball de l'índex de preus al consum, de l'IPC, per tant, i el treball que es fa per obtenir l'enquesta de pressupostos familiars. Dos estudis que tenen més de 20 anys d'història i que han anat variant la seva metodologia, però que al final se circumscriuen, doncs, amb una base o amb un univers molt concret d'estudi o de base d'anàlisi.

Bàsicament què fem en aquests estudis? El que fem és l'anàlisi...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

Segurament en repreguntes podrem ampliar-ho.

El que fan és l'anàlisi d'informació obtinguda des del Departament d'Estadística a través d'enquestes directes amb tot un seguit de famílies al voltant de 500 famílies, doncs, de les quals aporten informació sobre totes les seves despeses familiars entre les quals també les del lloguer. Per tant, és un univers molt concret de famílies estabilitzades a Andorra, que en la majoria dels casos tenen contractes vigents que, per tant, no estan patint un increment sobtat perquè se'ls hi acaba el contracte. I que simplement el que van és patint l'increment propi de l'IPC.

I per tant, això no ens dona una mostra de la realitat, de la globalitat del mercat del lloguer del país i, per tant, aquesta dada que vam donar en el seu moment, doncs, ja es va explicar i ho vaig explicar a bastament, doncs, no respon al que es pretenia.

Això no treu que hem de tenir aquesta dada...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... i que s'està encomanant, doncs, aquest treball.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, crec que una primera reflexió que hem de fer, doncs, d'entrada crec que l'honora que admetin o que reconeguin aquest error en la manera de com es va comunicar aquesta informació perquè és cert, això va provocar un neguit important, una angoixa, sobretot.

Jo m'atreviria a dir que indignació vers algunes persones, doncs, que estaven veient amb impotència com la realitat, no del preu que paguen algunes famílies, sinó del preu que marca el mercat per accedir a un habitatge, doncs, estava o està actualment bastant més lluny de les dades que en aquell comunicat de la Taula Nacional d'Habitatge va comunicar.

Perquè entenc que les dades o la informació que vostès estan analitzant i que de moment, pel que sembla, doncs, encara no estan en disposició de facilitar, donarà una mitjana del que es paga avui dia de lloguer dins del que són les llars andorranes. Que pot ser una foto concreta, però que també pot ser, i de fet crec que és diferent, del preu d'accés al lloguer que avui dia, doncs, han de fer o han de suportar aquelles famílies que, o s'han quedat sense habitatge perquè se'ls hi ha acabat el contracte i han de buscar un altre habitatge, o persones, doncs, que es volen emancipar o persones que arriben al país i volen accedir a un altre habitatge.

I per tant, jo crec que fins i tot aquesta foto, segurament serà diferent, perquè l'anàlisi que vostès estan fent pot tenir en compte, doncs, habitatges potser amb un contracte de fa uns quants anys, on el preu del lloguer, doncs, segurament el preu del lloguer s'ha anat ajustant en base a l'aplicació de l'IPC, però amb un context econòmic del moment, quan se signa aquell contracte. I avui dia, crec que m'atreviria a dir, potser la bombolla que hi ha al tomb de l'habitatge de lloguer, doncs, fa que la mitjana per accedir a un pis de lloguer doncs, sigui gairebé el doble. Si mirem els anuncis que aquest exercici algunes persones ho van fer quan van sortir les dades d'estadística, doncs, que gairebé, per accedir a un habitatge de lloguer a dia d'avui, pràcticament, el preu és el doble del que es va anunciar, doncs, en aquesta compareixença o en aquest comunicat de la Taula Nacional d'Habitatge.

Per tant això és preocupant. De fet, jo crec que l'accés a l'habitatge s'ha convertit ja en la primera problemàtica social d'aquest país, perquè és més difícil accedir a un habitatge amb un preu suportable o digne que trobar una feina. I aquesta és una problemàtica que avui dia ja es dona aquí a Andorra i que s'agreuja, a més a més, amb l'arribada dels treballadors temporers, que molts jo he tingut l'ocasió algun d'aquests dies, de recollir alguna persona que es desplaça d'una parròquia a una altra

fent autoestop i et comenten, doncs, que es troben amb aquesta problemàtica. Que és més difícil trobar un lloc per viure a Andorra actualment en comparació a altres temporades de l'any, que no pas en accedir o trobar una feina, doncs, que això per sort, encara podem oferir, i de fet necessitem aquests treballadors temporers.

Això reforça una mica la intervenció o la discussió o el debat que vam tenir el passat mes d'octubre durant les dues esmenes a la totalitat sobre la Llei de mesures urgents d'accés a l'habitatge. En aquell moment ja vam posar el toc d'alerta. De fet crec que tots som conscients que hi havia una manca d'accés a l'habitatge de lloguer, sobretot amb uns preus accessibles. I aquesta preocupació, que ha esdevingut problemàtica social, jo vaig apuntar ja durant el debat amb l'intercanvi que vaig tenir amb el ministre Espot, que una de les principals mancances que teníem també per afrontar aquest problema era la de disposar d'informació, disposar d'informació agregada, disposar d'informació del sector, per poder analitzar i fer polítiques a l'avança, una mica per evitar aquests problemes que acaben sent sovint cíclics.

El ministre Espot aquell dia, doncs, em va respondre que, evidentment, les estadístiques o les dades són necessàries però que per si soles, i hi estic d'acord, no són una solució al problema, no? Però venia a dir que...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Gallardo:

...cap de les... o en tot cas la informació agregada o la demanda de necessitat de disposar d'estadístiques, no desvirtuava per res la manca de dades exactes de les propostes que contenia el propi projecte de llei.

El que sí que va quedar en evidència, és que les dades que va posar damunt de la taula la Taula Nacional de l'Habitatge estan desvirtuades, estan lluny de la realitat, crec que no va ser una bona estrena d'aquesta Taula Nacional de l'Habitatge. Fins i tot el mateix Raonador del Ciutadà va haver de sortir, doncs, per exigir que hi hagués una rectificació. Això va provocar indignació. Això va provocar que vostès mateixos reconeguessin, com ha fet vostè avui amb més contundència que en el seu dia, doncs, que hi havia hagut un error. Però no deixa de sorprendre'm que cap persona del Govern hagués fet una revisió d'aquesta informació abans, perquè penso que tothom hagués acceptat i hagués detectat que tal i com es volia comunicar aquesta

informació, el que anava a provocar era justament aquesta reacció d'alarma social.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre, li demanaria brevetat per estar fora de temps.

El Sr. Jordi Cinca:

Poc més a afegir.

Ja li he dit, és cert, aquestes coses poden succeir. No crec que, ni està en el meu estil ni crec que sigui mereixedora cap persona, en aquest cas, que calgui assenyalar a ningú. El comunicat penso que està mal explicat. Això genera aquesta confusió. I en darrera instància, com que aquesta dada sortia d'una informes que ara a demés ja estan publicats i a l'abast de tothom, com hi estan cada any, els emet Estadística, doncs, si hi ha un responsable en sóc jo i sóc el que l'assumeixo plenament i no tinc cap problema per fer-ho.

Però sí que m'agradaria circumscriure clarament la informació que es donava.

I alhora em permeto fer també una altra valoració. L'informe o l'enquesta de pressupostos familiars no s'està posant en dubte la informació -no dic pas que vostè ho hagi fet, ni molt menys- d'aquesta enquesta que, insisteixo, s'està fent ja des de fa un bon nombre d'anys. És una informació útil i que dona una visió de l'evolució del cost que han de suportar les famílies per poder viure a Andorra. Complementat ara també amb els estudis...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... del cost de la vida que vam presentar no fa pas massa.

I dic tot això perquè vull reivindicar també el treball que es fa des del Departament d'Estadística. Altra cosa és que els que els hi encomanem estudis en concret al Departament d'Estadística han de tenir l'encert de demanar les coses que volem saber i hem de tenir les fons d'informació necessàries, que penso que ara ja tenim ben identificades per, ben aviat, poder donar una resposta concreta al que vostè demana i que crec que és d'interès general.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per les repreguntes, Sr. conseller.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Voldria fer inicialment dues repreguntes.

La primera, ja li he avançat una mica, era si algú per part del Govern va supervisar, doncs, aquesta comunicació o aquesta informació abans que es fes públic aquest comunicat?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Doncs, certament no es va revisar. Va sortir la nota i no es va revisar i senzillament, per tant, no vam poder copsar aquesta anomalia.

I també si em permet, ho assumeixo jo en primera persona, perquè finalment com a portaveu de Govern, doncs, més responsabilitats, segurament, tinc que la resta de supervisar qualsevol comunicat que surti de Govern.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies.

I la segona pregunta que li voldria fer, va comentar vostè també el dia que va fer la compareixença que el Govern estava valorant si aplica o no l'IPC al preu del lloguer de cara a l'any que ve. Per tant, penso que avui és un bon moment per saber si ha pres la decisió el Govern, en tant que s'aplicarà l'IPC als lloguers de cara a l'any que ve o no?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

No voldria avançar-me a la decisió que, efectivament, el Govern ha de prendre probablement en el proper Consell de Ministres i, per tant, és una qüestió que encara estem acabant de valorar.

Ahir, per exemple, vam prendre la decisió de pujar les tarifes elèctriques un 1%, quan tot sembla indicar que l'IPC se situarà sota de l'1,4%. Per tant, bé, hi ha una sèrie de mesures que es poden valorar. La pròpia Llei del pressupost en parla, però tenim mecanismes per acabar d'ajustar aquesta decisió. Com sap vostè, el pressupost també està a tràmit parlamentari i aquests temes es poden acabar d'ajustar. I durant els propers dies, en base a les informacions les més ajustades possibles i les més properes al final d'any possibles, acabarem de prendre la decisió sobre l'impacte de l'IPC en els lloguers del 2019.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, una darrera.

Bé, justament volia fer la reflexió, doncs, que ahir el Govern va anunciar aquest increment del preu de la tarifa del consum elèctric. També preocupa el possible augment de l'IPC sobre els lloguers en una conjuntura en la qual, doncs, cada vegada i, segurament, vostès en seran més conscients que fins i tot els consellers de l'oposició, doncs, estan analitzant aquestes dades del cost de la vida, doncs, preocupa i molt a la ciutadania, perquè, cada vegada costa més arribar a final de mes.

Una darrera repregunta, és si té pensat el Govern augmentar algun altre tipus de tarifa o de taxa que directament afecta a l'economia familiar?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Jo crec que estem totalment fora de l'àmbit de la pregunta.

No sé si el Govern vol dir alguna cosa o no...

El Sr. Jordi Cinca:

Res més enllà del que ja diu el Projecte de pressupost i, per tant, no li puc aportar res de nou.

En tot cas, i també referint-me a decisions ja preses, recordar-li que honorant l'acord que el Govern va prendre en el seu moment, el salari mínim tornarà a

incrementar-se, en aquest cas, per damunt de l'IPC, -sempre a l'espera de saber quin serà definitivament l'IPC a final d'any- i, per tant, continuarem pujant el poder adquisitiu de les persones que estan en aquesta franja tan baixa de salari.

Li reitero, doncs, l'acord que ahir es va prendre d'anar per sota de l'increment de l'IPC pel que fa a les tarifes elèctriques, conscient del que vostè mateix acaba d'explicar, que no és un moment, doncs, per fer grans augments perquè continua havent-hi moltes famílies que pateixen una situació, doncs, de dificultat a l'hora de la gestió dels seus pressupostos familiars. I aquesta idea s'anirà mantenint en les decisions que en l'àmbit de l'increment de preus s'hagin de prendre d'aquí a final de legislatura que, insisteixo, no en preveu cap de nou.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, en aquesta qüestió de disposar de dades estadístiques, jo crec que és important per poder treballar bé, però més enllà que de disposar de dades fiables, doncs, hi ha una realitat a data d'avui en el carrer que s'estableix sobre la base de dos problemes: un és el fort augment o l'augment desmesurat dels preus dels pisos de lloguer, i per altra banda, hi ha la manca de l'oferta de l'habitatge de lloguer.

És clar, en aquest moments estem assistint, doncs, a un creixement del mercat immobiliari denominat especulatiu, de luxe, i no s'està fent habitatge de lloguer.

Jo crec que suposo que el Govern és conscient d'això! Possiblement ens anem cap a una nova bombolla immobiliària, tot i que és difícil de comparar amb l'anterior, i en aquest sentit voldria demanar al Govern si els treballs que s'estan fent des de la Comissió de l'Habitatge, doncs, contempla aquesta possibilitat, i quines mesures té previstes en aquests moments la Comissió d'Habitatge més enllà de la modificació de la llei que promou el Govern en aquests moments?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Ens allunyem de l'objecte de la pregunta.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Sí, molt breument, i si algun company vol complementar doncs evidentment o farà segur amb molt més criteri.

Només una qüestió amb el que vostè acaba d'exposar Sr. Naudi.

No crec sincerament que es pugui comparar la situació d'avui amb la situació de bombolla immobiliària de principis dels anys 2000 i fins a l'any 2006, 2007. I no és gratuïta la meua afirmació, no és intuïtiva, és senzillament analitzant el nombre de metres quadrats que s'autoritzen. Vostè és del rang i vostè sap que el nombre de projectes que avui en dia s'estan segellant i el nombre de metres quadrats que s'estan autoritzant, està molt lluny d'aquella espècie de bogeria que vam viure tots plegats a finals dels 90 principis dels 2000 i per tant, dubto que això pugui succeir.

És cert que el que està també passant és que moltes promocions que en aquell moment van quedar tancades perquè no era possible vendre-les, ara s'estan tornant a posar al mercat. I això pot està alterant, altre cop pot estar generant aquesta sensació de mini bombolla. Però en tot cas penso que estem en realitats molt diferents i que en cap cas tenen una incidència sobre la problemàtica de fons que plantejava el Sr. Gallardo.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

No sé si algun altre...

En fi, Srs. consellers...

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, constato una vegada més que Govern viu en una realitat paral·lela. El Sr. Cinca ens parlava que té les dades dels metres edificats però evidentment jo crec que no trepitgen prou el carrer.

La realitat és que actualment hi ha una forta demanda i s'està disparant. Només ho hem de veure al centre d'Escaldes i Andorra de construcció de grans blocs amb gran capacitat, i tots es destinen a luxe. No s'està fent res de cara al lloguer. I per tant, això vulguem o no vulguem tindrà una incidència

sobre que agreujarà més l'augment dels preus dels pisos de lloguer degut a una manca d'oferta. I aquesta és la realitat, torno a demanar, a incidir en la meua pregunta anterior, si aquesta comissió de l'habitatge ha previst altres mesures que les que s'anuncien en la llei de mesures urgents per l'habitatge.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Reitero el manifestat, crec que estem fora de l'àmbit de la pregunta. No sé si el Govern vol contestar o no.

El Sr. Xavier Espot:

Bé Sr. síndic, no hi tinc cap inconvenient, ho faré breument.

Jo no crec que de les paraules del ministre Cinca es pugui interpretar que vivim en una realitat paral·lela. Jo crec que estem parlant de dos coses diferents.

Una cosa és que nosaltres no constatem des d'un punt de vista de les dades reals que hi hagi una situació de bombolla immobiliària en el sentit que vostè diu, en el sentit doncs d'una construcció desmesurada d'habitatge de luxe. Però dit això no vol dir que no constatem que hi ha l'altre problema. Evidentment en això estic absolutament d'acord amb vostè i fins i tot vaig una mica més enllà. Vostè diu que tenim dos problemes. Tenim un problema de manca d'oferta d'habitatge de lloguer residencial i tenim un problema d'increment desorbitat dels preus de lloguer. Una cosa va lligada amb l'altra. L'increment desorbitat dels preus de lloguer porta causa del fet que hi ha hagut un increment de la demanda, i en canvi aquesta oferta en els darrers anys no s'ha incrementat. Ben al contrari, fins i tot ha disminuït perquè hi ha un nombre important de pisos que abans es destinaven a lloguer residencial, que ara es destinen a habitatge d'ús turístic. I és des d'aquesta constatació evident i palesa que es va promoure la llei de mesures urgents en matèria d'habitatge. Una llei que jo crec que a tots ens convindria que es pogués aprovar com més aviat millor, perquè precisament les mesures que conté aquesta llei, mesures de caràcter urbanístic, mesures de caràcter fiscal, el que pretenen és justament incrementar el parc immobiliari de lloguer al nostre país...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...de la construcció d'obra nova ve per la via de rehabilitació o fins i tot no fent tan rendible l'habitatge d'ús turístic i que per tant hi hagi habitatge d'ús turístic que passin una vegada més o una altra vegada a destinar-se a lloguer residencial.

Aquest és el leitmotiv d'aquest projecte de llei que esperem que pugui veure la llum al final de la legislatura.

Però de la mateixa manera li dic que nosaltres sempre hem dit que aquest projecte de llei era un primer pas. Evidentment no era al final del camí, ni era la solució a tots els problemes que avui vivim en el nostre país. I és per aquest motiu doncs que amb independència d'aquest projecte de llei...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...que aquestes propostes molt concretes que han posat sobre la taula, -acabo de seguida Sr. síndic-, vam crear aquesta comissió nacional de l'habitatge en el marc de la qual també volem trobar solucions complementàries a la problemàtica que tenim i no només volem trobar aquestes solucions sinó que volem fer-ho de forma compartida amb tots els actors implicats.

En matèria d'afinar molt més les estadístiques perquè crec que això també ens permetrà aplicar polítiques d'habitatge...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre, Sr. ministre, moltes gràcies.

Sr. ministre, Sr. ministre, deixem-ho estar Sr. ministre.

Alguna altra repregunta...

Bé, si no hi ha més preguntes, passem a la següent de les preguntes presentades.

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 29 de novembre del 2018, relativa a les dades emprades en els estudis sobre habitatge.

Fou registrada amb el número 1717 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018 del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Fa uns dies, a la Comissió Nacional d'Habitatge es va presentar un estudi sobre el preu del lloguer, que el situava en una mitjana entre 540 i 570 euros mensuals. Aquestes xifres van generar un enorme enuig a les xarxes socials i també incredulitat generalitzada en l'opinió pública.

Les dades publicades van merèixer posteriorment a part del rebuig esmentat importants correccions i crítiques provinents per exemple del Raonador del Ciutadà o de l'AGIA.

Totes aquestes crítiques i em permeto dir, el ridícul fet van portar finalment al Govern a reconèixer la manca de versemblança de les dades que s'havien presentat.

Donat que aquest fet és una nova mostra tant de la manca d'interès sobre la matèria com del desgovern absolut existent avui en dia en matèria de polítiques d'habitatge.

Es demana:

Com valora el Govern el desgavell i la manca de serietat i rigor provinent de la difusió de dades errònies sobre una matèria tan sensible com és avui en el nostre país el preu de l'habitatge de lloguer?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

M'imagino Sr. López que allò que darrerament vostès han insinuat o han utilitzat d'estar-nos acostant a períodes pre-electoral, ha fet que no hagi estat possible ajuntar aquestes dues preguntes, perquè la pregunta anterior i aquesta la podíem haver respost en una sola vegada i hauríem acabat abans. I també constato, permeti'm ja que em permeti aquesta llicència, doncs que agraeixi el to de la pregunta del Sr. Gallardo. Pot informar el Govern del preu mitjà dels pisos de lloguer a Andorra segons els seus estudis, i com ha procedit a calcular-los? Front com valora el Govern el desgavell i la manca de seriositat i rigor provinent de la difusió de dades errònies...

Bé, espero que el frec, el frec que tindran a partir d'ara faci que també tinguin una manera de fer més uniforme i si pot ser més propera a la del Sr. Gallardo perquè és més amable com a mínim.

Però dit tot això, ja li he dit abans, penso que la meva obligació és, i no pot ser d'una altra manera, reconèixer quan hi ha un error. El comunicat que es va fer, que no vaig supervisar, primer error, no deia el que havia de dir, o no ho deia de manera suficientment explícita. Per tant, dit això, que ho vaig sortir a explicar l'endemà mateix, crec que hem de deixar ja de fonamentar qualsevol argumentació sota la premissa que el preu de lloguer a Andorra està entre aquests 530 i escaig i aquests 560 i escaig. Això obeeix a una mostra molt concreta, certament en aquesta mostra, en aquestes 500 famílies, els preus són aquests. Aquí hi ha gent que és del ram i que en sap molt més que jo i saben perfectament que hi ha multitud de pisos que estan en aquesta franja doncs dels 400 als 800 euros. És així, és una realitat, altra cosa és com hem de segmentar aquests pisos i per tant, no hem de treure conclusions a partir d'una sola xifra.

I li torno a dir, ens vam equivocar informant-la d'aquesta manera i no matisant-la suficientment.

A partir d'aquí ni desgavell, ni falta de seriositat, ni manca de rigor. Les dades que elabora i que publica el Departament d'Estadística estan ben elaborades, són fruit d'una metodologia que és pública. En alguns casos en aquests en concret, vostè l'ha de conèixer bé perquè és exactament la que s'utilitzava quan vostè era ministre, i per tant també responsable del Departament d'Estadística, i crec que són molt útils per poder entendre com evolucionar en aquest cas els costos de les famílies a Andorra.

Dit això, el que farem i el que ja estem fent sota mandat i sota supervisió de la Taula Nacional de l'Habitatge és intentar elaborar a partir de la informació que ens proveiran des de diferents institucions, doncs una taula que permeti per zones, per tipologia d'habitatge, una forquilla dels preus al metre quadrat, dels preus de l'habitatge de lloguer, doncs que ens situï en la realitat del país. I poc més li puc dir, no em sembla que incidir més sobre un comunicat desafortunat, ens aporti gran cosa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic i deixi'm que comenci pel final del que deia el Sr. Cinca que és un comunicat desafortunat, i deixi'm que discrepi i que comenci la meva intervenció parlant d'on han situat Demòcrates per Andorra l'estadística en aquest país.

Però jo crec que el problema és més un problema de fons que no pas el d'un comunicat poc afortunat.

Vostès han convertit l'estadística d'aquest país en un espai fosc sense dades verificables, i jo he demanat fins a tres vegades en els darrers mesos els complements d'informació sobre determinades qüestions i informes que es publiquen, jo diria que amb molta alegria.

A més al darrera hi ha una decisió prou polèmica, que feia uns dies, es referia el sindicat de l'Administració general. Una decisió polèmica que no només afecta a estadística sinó que afecta a altres departaments com Funció Pública o Afers Socials entre altres, de situar al capdavant del Departament d'Estadística una persona que no és un funcionari, una persona que està amb un contracte de relació especial i una persona que exerceix unes funcions de coordinació en les quals l'impedeix imagino entre altres coses, firmar informes i documents. Perquè fa poc vaig rebre un informe en relació als índex de desigualtat absolutament anònim, sense signar per ningú. Les dades que es presentaven l'altre dia sobre el cost de la vida també és un informe en el qual no ve signat per ningú. Perquè el que vostès estan fent, insisteixo, el Gabinet Jurídic, en Afers Socials, a la Funció Pública, i a Estadística és una absoluta il·legalitat per començar.

Situar al front una persona que pot fer tasques d'assessorament a dirigir el departament i a fer i a presentar informes.

I això pensem, i en el cas d'estadística, que no és una casualitat sinó que és absolutament voluntari.

Tots sabem com funcionen els règims de propaganda i una de les qüestions importants és controlar la informació estadística d'aquest país. I això és el que vostès estan fent. Però no ho estan fent en el tema de l'habitatge, ho estan fent amb el conjunt de les estadístiques bloquejades, amb unes dades que no es poden obtenir de cap de les maneres i a més, pel conjunt dels ciutadans sense tenir ningú avui a qui adreçar-nos. Jo respecto absolutament el Sr. Ripoll però no li reconec les funcions de director del Departament d'Estadística a algú que només pot estar assessorant el Govern en com desenvolupar el Departament d'Estadística, però avui en dia aquest país no té un responsable estadístic.

I a partir d'aquí es publiquen dades que no són certes per molt que després es pugui reconèixer aquest error amb la boca petita, i després parlarem de com és que no hi ha dades d'habitatge. Si em permet després parlarem de com és que no hi ha dades d'habitatge.

Jo no sé Sr. Espot, què és el que li fa gràcia de tot aquest tema perquè des de què he començat a parlar

veig que somriu. És a dir, vostè és el responsable d'habitatge, per molt que el Sr. Cinca avui sembla estar disposat a immolar-se en nom seu, vostè és el responsable de les polítiques d'habitatge en aquest país, i per tant, les dades d'habitatge haurien de ser la seva principal preocupació al meu entendre i no objecte de riures i somriures mentre vaig parlant. Perquè mentre vostè riu i somriu, la gent no pot pagar els pisos de lloguer i a més el Departament d'Estadística del Govern s'enriuen d'ell amb aquests preus i amb aquests comunicats...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Acabo.

...que es diuen erronis.

Per tant, tornant al motiu de la meua pregunta, com pot ser que amb una qüestió tan sensible hi hagi dades errònies? Com pot ser que en una matèria tan sensible ningú del Govern s'adonés que aquesta informació no era publicable més enllà de futures rectificacions? I també, i després faré alguna repregunta, com pot ser que el Govern quan fa tres anys que estan augmentant els pisos de lloguer com estan augmentant, no tingui a hores d'ara informació fiable ni sobre els pisos buits que hi ha en aquest país ni sobre el preu real del lloguer? Perquè no han pogut constatar a la pregunta que feia el Sr. Gallardo...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Cinca, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Li deia abans en una pregunta que en ocasions ha de ser un plaer col·laborar amb vostè, i també li he de dir que en ocasions és molt cansat. Perquè doncs vostè sempre acaba reiterant sobre el mateix, i sempre acaba d'un tema anant a parlar un altre que és en el fons m'imagino que volia treure en aquest debat, fent-se portaveu doncs perquè estem en el

moment en què estem, no del seu partit m'imagino sinó de qualsevol altre grup o col·lectiu.

És ben legítim, però escolti, cada cosa s'ha de fer en el seu moment i quan toca. I si vostè volia fer una pregunta sobre les persones de relació especial, doncs només ho havia de fer, i hauríem intentat contestar-li. En tot cas el remeto al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra on estan totes publicades, i per tant allà les tindrà totes relacionades.

Miri, segurament dec ser més innocent del que em pensava i després de més de 25 anys de fer política doncs algunes coses encara em sorprenen.

Però aquesta visió sobre el control de l'estadística i el control de la informació doncs no estava dins del meu perímetre d'observació, i per tant, tant és així que durant pràcticament quatre anys, vaig tenir de director del Departament d'Estadística un militant del Partit Socialista o Partit Socialdemòcrata, perdoni, i que a més a més ja era director quan vostè era ministre. Miri si em preocupava tenir control de les estadístiques d'aquest departament.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Però també és cert, crec i ho crec fermament que tindrà un Departament d'Estadística desenvolupat i amb unes capacitats superiors a les que teníem fins aquell moment, era fonamental. Per això amb el suport de tota la gent del Departament d'Estadística, del primer a l'últim, vam poder aprovar la llei d'estadística, que miri per on, no existia.

I per això també, vam poder aprovar el Pla d'estadística 2018-2021, que miri per on, és el primer pla d'estadística aprovat a Andorra, i que defineix negre sobre blanc tot allò sobre el qual s'han de fer estadístiques i sobre el qual s'ha de fer planter a la investigació. Més transparent, impossible.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Vaig acabant Sr. síndic.

L'error que he reconegut a la pregunta del Sr. Gallardo, i li he tornat a reiterar a vostè, no ve dels informes d'estadística, ve d'un error en una nota de premsa. N podem posar al mateix nivell les notes de premsa dels informes d'estadística que estan publicats i estan fets en base a una metodologia. I l'informe sobre l'enquesta dels preus familiars està

bé, i és correcte. El que passa és que no dona resposta a la pregunta molt més global de quina és l'evolució dels preus de lloguer al país i quina és la dificultat d'accés a un pis de lloguer per a les persones que es van incorporant a aquesta necessitat, ja sigui perquè són temporers que s'incorporen al país o ja sigui perquè són persones que es volen emancipar. Són dos coses diferents, i per tant no les hauria...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre...

El Sr. Jordi Cinca:

...no les hauria de barrejar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per les repreguntes, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

I deixi'm començar Sr. Cinca amb allò de les ocasions en què vostè se sent confortable amb mi i en les ocasions en què no se sent tan confortable, se sent decebut perquè és marca de la casa.

És molt fàcil, quan se'ls hi dona la raó, se sent molt confortable i se sent molt a gust i creu que sóc una bona persona, que és un partit. Quan es discrepa, opina tot el contrari. És a dir, vostès i parlava abans d'aquest règim de propaganda en el que cada dia ens volen imposar, són gent de pensament únic. Si estàs amb mi ets una bona persona, ets un home d'Estat, treballes. Si em critiques, et puc fer tots els qualificatius. Jo crec que això és molt poc democràtic, és molt poc democràtic, és la seva manera de fer. No és cap sorpresa en aquestes alçades que això sigui així en cada una de les preguntes. Els hi agrada l'adulació, l'alabança, els elogis. El debat polític i el debat públic no els hi agrada. I el tallen d'arrel, vostè em diu si he d'ajuntar la pregunta o si no he d'ajuntar la pregunta, entenc que és una decisió meua que puc fer quan em consideri, i no és vostè ningú per dir-me si he d'ajuntar la pregunta, o què pregunto, o què és el que pregunto.

Però anem al fons de la qüestió i anem després... Crec que el comentari que ha fet sobre el militant d'un partit...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, si us plau.

El Sr. Pere López:

...crec que ha estat una mica agosarat. El Sr. Cinca, ha fet un discurs de quatre o cinc minuts, deixi'm que contesti a algunes de les seves consideracions i vaig de seguida a fer la pregunta.

Però en tot cas, el que no passava... -ja que ho ha dit vostè-, el que no passava fa uns anys és el que està passant ara amb el Departament d'Estadística i amb els informes d'estadística. És ara on estan sortint tots aquests problemes perquè no és aquest informe del preu de l'habitatge, és l'informe que se'ns va presentar l'altre dia sobre el cost de la vida en base a unes dades del 2014 i del 2016, una demanda del Grup Socialdemòcrata, un informe importantíssim perquè la gent vol saber què és el que val un pis de lloguer, què és el que val l'alimentació, i a partir d'aquí poder configurar qüestions com siguin el salari mínim o prestacions socials que vostès novament han fet servir el Departament d'Estadística per no tenir una informació actualitzada i una informació al dia.

I sí, no m'hi poso abans, els acuso directament de fer servir el Departament d'Estadística al seu servei polític, clar i català! De fer servir el Departament d'Estadística al seu servei polític i d'ocultar les veritables dades i les veritables informacions al conjunt de la ciutadania. Ja li dic clar i directament!

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta senyor conseller.

El Sr. Pere López:

Jo li demano si el Sr. Ripoll pot exercir amb el seu caràcter de persona de relació especial com a director del Departament d'Estadística, i si pot firmar els informes que realitza perquè almenys els que m'arriben a mi no vénen signats?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, jo parteixo de la base que tots els vint-i-vuit consellers, fins i tot vostè, són bones persones, i és igual si està o no d'acord amb mi... m'és igual! És

més, trobo normal que sovint no estem d'acord i, a més, m'agrada discutir amb vostè. Són dues coses ben diferents.

Tallar el món amb bones persones i males persones en funció de si t'agrada, o no, el que et diu és una cosa que només li sento dir a vostè... Només li sento dir a vostè. Mai!... Mai he dit que vostè sigui una mala persona! I ja li dic ara, surto de la base, mentre no se'm demostrï el contrari, que els vint-i-vuit consellers, que tots els que estem en aquesta Sala som bones persones i amb vocació pública... Tots! El que passa és que tenim visions diferents de les coses i les expressem i ja està, no hi ha més.

Vostè m'acusa... Suposo que tot això anirà in crescendo, ahir el Xavier Esport ja ens avisava i tenia tota la raó-, suposo que d'aquí a finals de març principis d'abril doncs les difamacions i les sortides de to...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...seran el nostre pa de cada dia, d'utilitzar el Departament d'Estadística a la nostra conveniència. Miri, jo en resposta a això el que li dic és que jo apel·lo a la professionalitat de tots i cada una de les persones que treballen al Departament d'Estadística, tan professionals que cap d'ells... -i si més no cap dels seus responsables: cap d'àrea, cap de departament i caps de servei-, cap d'ells deixaria que es fes un mal ús de qualsevol dels informes... Cap d'ells! I el repto! Quan vulgui agafar qualsevol dels informes publicats per aquest Govern que també fos publicat en el seu moment pel seu i comparar-lo i allà veurem quins estaven utilitzats d'una manera o d'una altra.

I ja li avanço també...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...que no prejutjo en cap cas que vostè fes allò que creu que fa tothom que és manipular-ho tot.

Els professionals del Departament d'Estadística d'aquell moment eren tan bons i tan respectables com els d'ara i estic segur que ni en aquell moment, ni que vostè ho hagués fet -que no crec que ho fes- li hagués demanat al responsable d'estadística de no treure algun informe o manipular algun informe, no crec que l'hagués obeït, de la mateixa manera que li

puc assegurar que no m'obeïrien a mi si mai gosés a demanar-li una cosa d'aquest calibre...

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Que també li dic, mai ho he fet.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. ministre no porti el debat on no pertoca.

El Sr. responsable, el coordinador...

(Se senten veus)

No, no, deixi'm...

El Sr. coordinador del Departament d'Estadística presenta unes dades de l'habitatge, i va presentar unes fa uns dies del cost de la vida, en base a una enquesta de pressupostos familiars de l'any 2014 a l'any 2016. A mi m'importa poc si la metodologia és correcta, o no, ja la pressuposo. El que no es pot presentar com a dades actuals, unes dades de fa quatre anys i confondre a la població. L'errada va ser tan gran que no els va quedar més remei que dir: "No són correctes" perquè se'ls hi menjava l'opinió pública, però no treu la responsabilitat que hi ha al darrera.

Ningú està dient que les dades i les enquestes no s'han fet correctament, però vostè creu que a les portes de l'any 2019 es poden presentar unes dades de lloguer de l'habitatge o unes dades del cost de la vida amb una enquesta de pressupostos familiars del 2014 al 2016, que si li agafó el tram mig em situaria al 2015? Vostè creu que el Departament d'Estadística ha de presentar unes dades que tenen tres anys de caducitat? Vostè sap el que ha passat? Jo crec que no ho sap perquè sinó... Aquests tres anys darrers, vostès ho saben? Vostès creuen que es poden presentar davant l'opinió pública amb aquesta alegria i amb aquesta tranquil·litat de presentar una enquesta absolutament caducada i absolutament desfasada? És que em sembla molt increïble que no se n'adonin i que no posin automàticament al Departament d'Estadística a calcular els preus de lloguer de l'any 2018 o els preus de lloguer de l'any 2019...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Perquè el tema no és un tema de metodologia, és un tema de caducitat de les dades i aquí hi ha hagut, al meu entendre, una intencionalitat.

Per tant, li demano com és possible que sent l'habitatge, si és per vostè l'habitatge o pel Govern el que s'encarregui de l'habitatge perquè encara no sabem ben bé qui s'encarrega de l'habitatge, la principal preocupació, si és la principal preocupació, com és possible que no hi hagi dades fiables sobre la principal preocupació del país?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Miri, és una de les moltes preocupacions òbviament, com no pot ser d'una altra manera. Llastimosament no ho devia ser abans perquè no vam trobar dades sobre aquesta qüestió que ens permetessin avançar ara més ràpid. I abans en parlava el Sr. Víctor Naudi que, per cert, era membre d'aquell Govern i havia viscut una bombolla immobiliària tot just feia dos o tres anys. Per tant, motius de preocupació en relació a l'habitatge no crec que siguin nous, i per tant en aquest sentit em sembla que és bastant gratuït el que vostè està dient.

L'informe, al que vostè fa referència que primer ens ha també fet tota una apologia de si està bé, o no, signat... miri si estava signat, o miri si importa, o no, si estava signat que va venir el propi coordinador del Departament d'Estadística a explicar-lo davant de la comissió. O sigui, més signat que venir ell a explicar-lo, i fer-se responsable, i explicar la metodologia i com s'ha dut a terme, em sembla que no pot haver-hi.

D'altra banda, i vostè ho sap i ho està eludint, aquest informe sobre el cost de la vida que es feia des de quatre vessants, com vostè sap...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...incloïa una actualització a dates o a dades de l'any 2018 pel que fa al cost... a la despesa dels beneficiaris

de les prestacions socials, i alhora també hi havia una actualització a dades del 2018 de l'enquesta de pressupostos familiars, sinó, miri l'informe i així ho veurà. Per tant, no em tergiversi l'informe. Però miri, la gran virtut d'aquest informe és que finalment el tenim. No devia ser tan important a ulls dels que en tenien la responsabilitat quan mai s'havia plantejat de fer fins aquell moment.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, vostès el que han fet amb l'habitatge en els darrers anys i en aquesta legislatura en concret són varies coses.

El primer que van fer és desmantellar el Departament d'habitatge l'any 2016; el segon que han fet és que no hi ha avui en dia un ministeri, com deia fa alguns dies, ni un secretari d'Estat, ni cap alt directiu, alt funcionari de l'Administració pública que s'encarregui de l'habitatge.

I a nivell estadístic no tenen dades del que està passant avui en dia al nostre país: no tenen dades sobre els pisos buits, no tenen dades sobre el preu de l'habitatge i s'atreveixen de manera temerària a publicar unes dades de l'any 2014 a l'any 2016. Vostè em diu, Sr. Cinca, que l'habitatge és una de les seves preocupacions o una de les preocupacions d'aquest Govern... m'agradaria que em digués quines són les altres preocupacions perquè, per a nosaltres i jo crec que per una majoria de ciutadans, avui en dia l'habitatge és la principal preocupació i així ho demostrava l'enquesta del CRES. Per a la seva tranquil·litat a l'any 2010 l'habitatge no sortia dins de l'enquesta del CRES ni en els cinc primers paràmetres de preocupació. Avui en dia és, amb diferència, la principal preocupació i el principal mal de cap i patiment d'una gran majoria de ciutadans en el nostre país.

Per tant, li demano dos coses -abans ja li he demanat- que em contesti: com és que no tenen dades fiables de l'any 2018 en matèria de l'habitatge? I com es van atrevir a publicar unes dades de

l'enquesta dels pressupostos familiars que abasta el període del 2014 al 2016?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Miri, les preocupacions del Govern, com vostè es pot imaginar, doncs són moltes i variades: l'educació, la sanitat, l'habitatge, la seguretat, i amb totes anem desplegant polítiques i creiem que amb la major part de les ocasions bons resultats.

No tinc aquí les dades de l'enquesta del CRES que ja li dic no gosó mai, no gosaria mai a dir que van estar manipulades per vostè. Però quasi bé m'atreviria a dir de memòria que devia ser la falta de feina, per pura lògica, al 2010 es perdien llocs de treball cada setmana, a marxes forçades. En aquest moment probablement això no és un dels problemes més importants perquè aquest any 2018 acabarem amb creixements per sobre del 3% en creació de llocs de treball, en nombre de cotitzants a la CASS i també per damunt del 3% quant a l'increment del salari mig.

Cada moment, evidentment, les preocupacions tenen un reflex en funció de la situació conjuntural que viu el país. Però vostè amb aquesta voluntat d'anar confontent i anar-nos parlant de diferents coses acaba explicant...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...realitats que no són certes.

El fet d'agafar el Departament d'habitatge que estava adscrit a Finances, com vostè sap perquè n'era el ministre, i com jo sé perquè allà me'l vaig trobar quan vaig arribar i que ara el tinguem adscrit al Departament d'afers socials, només obeeix a una voluntat de reestructuració i del que a nosaltres ens va semblar lògica dins del que és l'organigrama de Govern per concentrar en un mateix ministeri tot el que són les ajudes socials, les socials en aquest cas de les persones que tenen dificultats per poder fer front al seu lloguer a final de mes.

En res han canviat les polítiques pel fet de què hagin canviat de departament. Les polítiques no les fan els departaments, les polítiques les fan les voluntats dels governs i les apliquen les persones i els professionals

que hi ha en cada un d'aquests departaments. I li puc assegurar que tant bona professional, -que ho era i molt, i he tingut l'honor de poder treballar amb ella-, la directora que em vaig trobar al Servei d'habitatge, la senyora, en aquest cas que em vaig trobar al front d'aquest departament, com ho és ara...

El Sr. síndic general:

Heu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

La persona que està al front del departament, el Sr. Xavier Espot.

No confongui a la gent, no hem canviat res d'això. Hem canviat de departament i tenim les mateixes ajudes, és més, en alguns casos havent millorat substancialment els reglaments per poder accedir a aquestes ajudes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Molt breument, Sr. Eric Jover.

El Sr. Eric Jover:

Sí, gràcies Sr. síndic.

És tan sols per aportar una dada objectiva.

Segons els observatoris del CRES estem ara actualment i és evident i amb una preocupació important pel que fa a l'habitatge, estem al 25%, quan vostès hi eren estaven al 22% i venien d'un 51%. És a dir, és evident que la preocupació per l'habitatge ha estat una qüestió que ha anat oscil·lant però que no és la primera vegada que ens hi trobem.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Ja que el Sr. Cinca no em vol contestar, deixi'm que jo li expliqui una mica el que vam fer nosaltres quan hi havia aquesta problemàtica amb la feina, que era la problemàtica més important.

Nosaltres quan hi havia la problemàtica de la feina sí que sabíem el nombre de persones aturades, sí que

sabiem que hi havia una important preocupació amb aquest tema, vam instaurar una prestació d'atur, vam crear uns programes ocupacionals, per tant, sabíem que hi havia una problemàtica que efectivament era una problemàtica greu, hi havia una crisi internacional molt important que destruïa llocs de treball i fèiem el que podíem però teníem les dades de la informació.

Què és el que fan vostès amb l'habitatge? Saben que hi ha aquesta preocupació, que és la preocupació més important. Fa set anys que governen i per molt que se'ls hi ha demanat ni saben els pisos buits que hi ha, ni saben per què aquests pisos estan buits, ni tenen propostes per solucionar aquest problema, no saben el preu mig de l'habitatge, no saben el preu mig de l'habitatge per diferents ocupacions... I jo em demano, com governen? És a dir, a cegues, sense informació, sense tenir totes aquestes informacions... Com gestionen la problemàtica? Com busquen la solució sense poder-ho trobar? I potser sí que al 2012 o al 2013 no hi havia aquesta complicació amb el tema de l'habitatge com hi és avui en dia, però fa tres anys que hi ha aquesta problemàtica. En tres anys no han pogut posar ningú del Departament d'Estadística a comptar pisos buits, a demanar informació a FEDA, a demanar informació a STA, a fer aquest inventari? Escolti, agafar els diaris... Agafar els diaris de cada dia amb els anuncis que hi ha a la premsa -i aquí tinc tots els mitjans perquè ningú se m'enfadi-, i veure quin és el preu del lloguer que no és aquest preu de 500 euros! Aquí tinc el preu del lloguer a 1.200 euros, a 1.000 euros!

(Se senten veus)

El Sr. síndic general:

Si us plau! Si us plau!

El Sr. Pere López:

...i viure on estem vivint, no viure en aquest món tancat en un Departament d'Estadística presentant dades corresponents al 2016...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Per tant, vostès estan sent molt irrespectuosos, i avui Sr. Cinca vostè està al límit de faltar al respecte a la gent quan no contesta el perquè no tenen dades del 2018? Vostè és el responsable d'estadística: per què no ha posat gent a comptar pisos buits? Per què no ha posat gent a veure la realitat del dia a dia, de

quins són els preus reals dels preus de lloguer i de si la gent pot viure i pot arribar a final de mes?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Francesc Camp.

El Sr. Francesc Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, posats a fer la meva culpa, com ha fet el Sr. Cinca, també diria que sí que ens hi estem posant, estic d'acord que potser una mica tard, però també li diria que és difícil de preveure aquest canvi de tendència en el sector dels allotjaments sobretot de lloguer, i un escalfament tan ràpid d'aquest sector.

Jo recordo fa un any i mig, quan encara portava la cartera d'Economia, que se'm va acudir en una presentació dir que la crisi econòmica s'havia acabat... I com que a vostè li agrada molt utilitzar la terminologia de guerra, gairebé quasi em crucifiquen vostès a l'oposició perquè ho vaig dir. D'això fa un any i mig, no fa cinc anys, fa un any i mig. Sí que és cert que en aquest any i mig l'economia ha anat millor i provoca en alguns sectors un cert escalfament. Llavors jo estic convençut que encara que vostè hagi estat a Govern en aquesta època, en aquest període que estem nosaltres, estic convençut que estaria en la mateixa situació que estem nosaltres perquè era molt difícil de preveure amb tan poc temps que aquest sector dels allotjaments, i en particular dels joves, tindria aquesta atenció com la que està tenint actualment.

Ara bé, ens porta una mica tard però ens hi hem posat. I és un programa que ens preocupa? Potser no tenim Departament d'habitatge però com bé li ha dit el Sr. Cinca estem treballant a fons en diferents àrees i també evidentment el Sr. Espot en el seu ministeri. I a la taula d'habitatge, miri si ens importa... miri si ens importa aquest problema que som cinc ministres a la taula d'habitatge...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Francesc Camp:

Cinc ministres implicats.

I a partir d'aquí, com ens hi posem? Doncs, ens hi posem amb tot el que acaba de dir, tota aquesta informació que diu que no tenim la tindrem i la tindrem, i espero que la majoria, abans d'acabar aquesta legislatura. Perquè més enllà de la campanya

electoral i més enllà de les eleccions alguns ministres, evidentment estarem en funcions fins que no hi hagi un nou Govern.

Estic parlant de l'oferta de pisos que estan en oferta, no els que estan llogats sinó els que estan en oferta. La setmana que ve tinc una reunió amb el Departament d'Estadística i l'AGIA per veure de quina forma podem col·laborar amb aquest tema; estem parlant també més globalment de tota l'oferta de pisos de lloguer, ja sigui amb aquesta oferta o ja sigui amb pisos llogats amb els comuns amb l'impost d'inquilinat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Francesc Camp:

Ja acabo Sr. síndic.

I estem parlant també de l'oferta de pisos buits. Tipificar-los amb les dades de FEDA, amb les dades de les distribuïdores elèctriques privades i també amb les dades dels comuns.

Llavors, això és el que tenim, però evidentment el problema hi és...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

Ens preocupa i aquestes dades esperem que la majoria les puguem tenir abans de la legislatura.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jover, molt breu.

El Sr. Eric Jover:

Perdoni. Gràcies Sr. síndic. Molt breument.

Vostè Sr. Pere López està faltant a la veritat. Fa tres anys, quan vostè diu que el problema era candent estàvem a un 3% de preocupació que és la dada més baixa que l'observatori del CRES ens dona... més baixa! Veníem del 51% i fa a penes un any encara estàvem tan sols al 8%.

És un problema sobrevingut i com ha dit el ministre Camp ha tingut una acceleració que era molt difícil de preveure.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

I deixi'm que discrepi completament de què és un problema sobrevingut i que no comparteixo el que vostè diu.

Vostè està agafant la dada de principal preocupació com a dada. L'enquesta del CRES és una principal preocupació i altres preocupacions però és que a més hi havia molts elements que apuntaven cap on anem ara, i vostès ho havien de saber perfectament: un intercanvi automàtic, que n'havíem de ser conscients i coneixedors, i dos, l'extensió dels allotjaments turístics amb la seva política o amb la decisió que s'ha fet en aquest sentit. Per tant, hi havia elements per estar molt preocupats en aquest sentit.

L'any 2017, tot i que el Sr. Espot no li agrada que li recordi, vaig fer una pregunta demanant sobre quina era l'estratègia nacional d'habitatge en aquest país. Vaig fer una recerca per veure com s'estava fent a Mònaco, a les Illes Balears i a altres indrets amb problemes d'habitatge i vaig consultar totes aquestes estratègies d'habitatge i la pàgina web d'habitatge del Govern d'Andorra no funcionava. No sé si funciona ara, però ha estat un any i mig sense estar en funcionament.

El Sr. Espot crec que es va prendre la pregunta gairebé a broma aquell dia i el Diari de Sessions ho recollia perfectament dient que l'estratègia d'habitatge no calia publicar-la enlloc, i que ell sabia perfectament el que s'havia de fer i que estava molt clar. I que si jo volia saber, i cito gairebé literalment, no ho tinc aquí que és el que Govern feia en habitatge, que li preguntés i que ell m'ho diria. I ell va començar a recitar una sèrie de mesures que no han vist mai la llum, com demanar a FEDA els pisos buits, i saber en tres mesos quants pisos buits hi havia i aquests motius. Per tant, vostès no s'ho van prendre seriosament i vostès no ho han volgut veure. I un Govern que no sap veure la principal crisi, la principal problemàtica, és un mal Govern. Són vostès que tenen tota la informació, per turisme, per economia, per fiscalitat, per intercanvi d'informació...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Si vostès no ho han vist, si no han volgut veure això, com ens podem fiar de vostès com a governants?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

Hauríem d'anar concloent aquest debat.

El Sr. Xavier Espot:

Seré molt breu Sr. síndic.

Miri, Sr. López, vostè avui en un exercici dialèctic ha volgut, com fa sovint, erigir-se en portaveu de totes les persones del nostre país que es troben en situacions de dificultat com a conseqüència de la problemàtica del lloguer, que evidentment reconeixem, ho hem dit moltes vegades, però també diem, doncs, que ha estat una problemàtica sobrevinguda.

Jo el que penso és que més enllà d'aquests grans discursos que vostè ha fet avui, el que compten i el que esperen aquestes persones no són paraules, sinó que són fets. I aquí, qui ha posat fets sobre la taula és, evidentment, en primer lloc el Govern, perquè és qui té la responsabilitat principal de trobar solucions a aquest problema. Ho ha fet a través d'aquesta Llei de mesures urgents i ho ha fet a través de la creació de la Comissió Nacional de l'Habitatge, però no només el Govern, tots els partits de l'oposició, llevat del seu, han fet esmenes a l'articulat a aquesta Llei de mesures urgents, i han estat capaços de presentar a la ciutadania, d'acord amb el rol que ostenten, una proposta alternativa i complementària de solució al problema que ara tots tenim de l'habitatge de lloguer. I l'únic partit que no ha estat capaç de fer això, que fins a data d'avui no ha estat capaç de posar sobre la taula ni una sola proposta concreta per resoldre el problema de l'habitatge de lloguer ha estat vostè, malgrat aquí vostè es vol presentar com el defensor exclusiu dels drets i dels interessos de les persones que passen dificultats com a conseqüència de l'habitatge de lloguer.

Per tant...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

Per concloure, el que compta, Sr. López són els fets i no les paraules.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Molt breument, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Ja que el Sr. Espot ha decidit finalment sortir del lloc on estava amagat quan parlem d'habitatge, deixi'm que li contesti i que li negui el que vostè està dient que és absolutament fals.

Nosaltres vam fer una proposta amb el pressupost de congelació de l'IPC als lloguers de l'habitatge que vostè, la seva majoria, van rebutjar.

Però hi ha molt més que això. Nosaltres hem fet una proposta d'habitatges socials que vostè sap que no vol i rebutja i no comparteix.

I vaig al fons de la qüestió. Nosaltres hem fet amb tres lleis diferents, amb la Llei de competències, amb la Llei d'ordenament del territori i una altra llei que ara lamento, no recordo, esmenes per crear un registre de la propietat...

(Se senten veus)

Allotjaments turístics, moltes gràcies Sra. companya Rosa Gili, per crear un registre de la propietat. I vostès s'estimen més protegir la foscor dels inversors privats que donar una vida digna als nostres ciutadans. Aquesta és la realitat. Vostès han negat fins a tres vegades al llarg d'aquesta legislatura amb tres esmenes concretes, la creació d'un registre de la propietat i posar llum i posar claror a tots aquests habitatges buits que estan ofegant la vida al dia a dia dels nostres ciutadans.

I vostès, davant de la dicotomia de protegir aquests inversors, de protegir aquesta foscor, i d'aquesta manca de transparència o uns preus del lloguer dignes, han triat clarament la via de protegir aquesta manca de transparència i aquesta foscor, i situar als nostres ciutadans en una situació...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

...díficil com la que hi ha ara.

Sense aquests pisos buits, Sr. Espot, no hi ha solució i el seu posicionament és molt clar. Vostè s'estima més protegir totes aquestes inversions i aquests pisos buits, no crear un registre de la propietat i que la gent estigui patint com està patint, per culpa seva

per no haver aprovat la creació d'aquest registre de la propietat.

El Sr. síndic general:

Bé...

El Sr. Pere López:

Per què...

Perdó, fico la repregunta Sr. síndic, té tota la raó.

Per què van votar en contra fins a tres vegades, el Grup Demòcrata, per la creació d'un registre de la propietat al llarg d'aquesta legislatura, al 2017 i al 2018, però sobretot al 2017 quan érem a temps d'evitar la greu crisi que ens ha vingut a sobre?

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Estem una mica al marge del tema del debat.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Puc respondre Sr. síndic.

Bàsicament per dir que si realment la seva proposta de solució al problema de l'habitatge de lloguer al nostre país és la creació d'un registre de la propietat, si vostè creu que totes les persones, doncs, que ara es troben en dificultats trobaran solució a la seva problemàtica amb la creació del registre de la propietat, li puc ben garantir que els decebrà i els decebrà molt.

Torno al que he dit abans Sr. López, i crec que l'he posat davant de l'evidència. Davant d'aquests grans discursos que vostè ens ha volgut fer avui, vostè va perdre una oportunitat d'or, que era a través d'esmenes a l'articulat presentar i posar a sobre la taula una proposta alternativa del que era el seu projecte en matèria d'habitatge al nostre país i del que eren les seves propostes concretes en matèria d'habitatge al nostre país. I el que passa, és que vostè no en té de propostes. Perquè vostè no vol reconèixer que, efectivament, és una problemàtica molt difícil de resoldre. Però tot i que és molt difícil de resoldre nosaltres hem estat capaços de ser imaginatius, de tenir iniciativa, i no només nosaltres, molts grups parlamentaris de l'oposició han estat capaços de fer-ho i de presentar propostes concretes per avançar en una problemàtica de país que ens concerneix a tots. I vostè ha preferit no escollir aquest camí, ha preferit escollir el camí de fer declaracions a peu dret, de monopolitzar el temps de paraula sempre en aquesta Cambra fent entendre o donant a entendre a la nostra població que vostè és

l'únic que defensa els seus interessos. Però jo li puc dir que els nostres conciutadans no són *tontos*, Sr. López, i saben que a l'hora de la veritat, qui defensa els seus interessos, qui es posa a la pell de les persones que estan passant dificultats pel que fa al seu habitatge, són les persones que fan propostes concretes i reals. I els que estem aquí...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...fem propostes concretes i reals a través de projectes de llei, a través de proposicions de llei, a través d'esmenes a l'articulat, i no a través de grans declaracions de principis com avui vostè ens ha fet.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

Torno a dir a tots que hauríem d'anar passant a una següent pregunta.

Després el Sr. Jordi Gallardo.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Però veig que el Sr. Espot vol fer part del debat de la seva defraudadora llei de mesures de reactivació de l'habitatge, perquè repregui el que li deia abans, de la pregunta del 2017 i el debat pressupostari que vam tenir, totes les propostes que vostè es va inventar i ens va assegurar que posaria en marxa i que no ha complert. Però el temps hi haurà de fer balanç, perquè tindrem ocasió de debatre, de la seva resposta de l'any 2017, de les seves votacions en contra a crear el registre de la propietat de l'any 2017, de les seves promeses en motiu de la votació del pressupost de l'any 2018. Serà tan fàcil com agafar el Diari de Sessions, agafar la llista de propostes que vostè va anunciar en aquells dos debats parlamentaris i veure com es van inventar propostes que no existien, va proposar solucions que no hi eren. Nosaltres sí que tenim solucions per l'habitatge, i aviat tindrem un debat sobre aquesta llei.

Ja li he dit, vam parlar fa uns dies amb motiu de l'esmena a la totalitat que vam presentar, però vostè no les vol, vostè està portant els ciutadans andorrans allà on estan per la seva decisió, són vostès els que estan governant i, per tant, sí, la gent no és *tonta*, la

gent sap qui els ha situat en aquesta situació i que són vostès els únics responsables i que la seva llei, que és una llei d'algunes millores amb la llei del contracte i poca cosa més, i ben poca cosa més no toca els dos problemes de fons que nosaltres hem presentat, i hem dit habitatge social, habitatge de preu assequible...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

... anomenem-li com se l'anomeni, bé, habitatge de preu assequible i registre de la propietat.

Hi ha altres propostes que ja debatrem, ja vam parlar l'altre dia d'un fons de dipòsit i altres propostes que hi estem treballant i que hem parlat i que el Sr. Espot no les vol.

Sr. Espot, com deia, deia un dia el Sr. Aleix en un debat que vam tenir, i Demòcrates per Andorra creu que el mercat és l'única norma de funcionament del mercat de l'habitatge, que no s'ha d'intervenir, que no s'han de prendre mesures en aquest sentit.

Nosaltres no ho compartim. Vostès no volen ni posar llum sobre el tema dels pisos buits amb el registre de la propietat, ni volen propostes com l'habitatge a preu assequible. Per tant, són opcions polítiques, però són vostès els responsables de l'actual situació.

Hi ha propostes? Sí. Hi ha solucions? Sí. Vostès no les volen, perquè nosaltres sí que creiem que és un mercat en el qual cal intervenir i en el qual el paper públic ha de tenir un paper actiu, i en el seu Projecte de pressupost torna haver-hi...

El Sr. síndic general:

Sr. Pere López, té alguna pregunta...

El Sr. Pere López:

...zero partides destinades a l'habitatge a preu assequible.

No faig cap més pregunta perquè ja les he fet i com que no me les contesta...

El Sr. síndic general:

És que sinó, per iniciar un debat potser hi hauria d'altres maneres de fer-ho.

Sr. Gallardo.

Perdoni, Sr. Gallardo, si em permet que li doni la paraula al ministre Sr. Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, molt breument Sr. síndic.

Bé, jo constato que la proposta alternativa del Partit Socialdemòcrata en matèria d'habitatge són tres mesures.

Congelar l'IPC, és a dir, passarà el mateix que ha passat, per exemple, en ciutats com París que amb 2 o 3 anys ha disminuït entre un 15 i un 20% el parc immobiliari de lloguer. Llavors ja veurem, potser vostè aportarà una solució molt immediata a aquelles persones que pateixen en aquest moment, però quan se li redueixi encara més en un 15 o en un 20% el parc immobiliari de lloguer del nostre país, ja veurem què li diuen els nostres conciutadans, molt bona mesura Sr. López.

La segona mesura, farem habitatges socials. Quants en faran? Com els finançaran? Com els pagaran? Perquè no ens ho explica tot això també. Apujaran els impostos? L'IRPF? L'impost de societats? L'IGI? Apujarem les cotitzacions a la CASS? Perquè és clar, fer habitatge social, com a mínim, són 10 o 15 milions d'euros l'any. Expliqui! Expliqui-ho tot! No llanci propostes sense cap mena de contingut.

I la tercera proposta, que aquesta és la més surrealista, és el registre de la propietat. Sembla que el registre de la propietat solucionarà tots els problemes d'habitatge que tenim al nostre país. Li hem dit mil vegades Sr. López, el registre de la propietat pot ser molt útil per altres finalitats, però és un mer instrument, no resoldrà el problema de l'habitatge de lloguer al nostre país.

Per tant, una vegada més concloc que no té absolutament cap proposta alternativa en matèria d'habitatge de lloguer i que vostè fa servir aquest debat com un arma llancívola per trobar febleses en el Govern, i per intentar, doncs, una vegada més, ser l'abanderat de col·lectius en dificultat, malgrat no ho és.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Jo era una mica recuperar la primera intervenció que havia tingut o el diàleg que havia tingut amb el ministre Cinca, i era demanar-li si en aquest estudi que estan concloent, si es pensa discriminar entre aquestes dues situacions? És a dir, allò que destinen les famílies actualment a pagar els costos de

l'habitatge, i el preu d'accés actualment al lloguer d'aquelles persones o d'aquelles persones o d'aquelles famílies que no tinguin actualment una residència fixa, i que entenc jo que és una problemàtica diferent pel que li deia.

Per tant, si aquesta problemàtica que pateixen les persones avui dia que no tenen un habitatge o li estan pagant potser a un preu de mercat que ja ve d'uns anys enrere diferent de l'actual, s'han de preveure unes actuacions concretes diferents de les quines s'hauran d'implementar o pensar per aquelles persones que volen accedir avui dia a un nou habitatge i que el mercat situa el preu molt per sobre del que es pagava fa un temps.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sí, efectivament, possiblement abans no m'hi he entretingut suficientment o no m'he explicat prou.

L'estudi d'enquesta de pressupostos familiars, el que fa és desagregar el conjunt del pressupost familiar per determinar en quines qüestions, en quins serveis s'acaba gastant els diners una família. I a més a més, el que fa és discriminar en funció de la tipologia de família, famílies monoparentals, amb més o menys fills, persones grans, discrimina per tipologies de famílies. Igual que va fer l'estudi del cost de la vida a Andorra.

Com molt bé diu vostè, la problemàtica de l'habitatge no se circumscriu única i exclusivament en aquests casos i, per tant, el que se li demana en aquest estudi des de la taula nacional de l'habitatge és anar molt més enllà. No només donar resposta a aquelles famílies ja consolidades a Andorra que tenen de mitjana uns 9, 10 o 11 anys...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... de permanència en un mateix habitatge, sinó que succeeix quan vols canviar d'habitatge, doncs, perquè la teva situació familiar ha canviat, perquè has de canviar de parròquia perquè has canviat de feina, o senzillament perquè vens al país de nou. I per tant, haurem de diferenciar aquesta realitat. Els

contractes de continuïtat dels contractes que són nous. I dins dels de continuïtat també veure l'impacte que es pot produir cada 5 anys quan cal renovar el contracte.

El ventall és tot aquest.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sr. síndic, estem en una certa inversió d'ordre i el Govern pregunta, però és clar, jo no puc acceptar algunes coses que es diuen que el Partit Socialdemòcrata no té propostes en matèria d'habitatge.

Miri, pisos buits, transparents i sortint al mercat i amb habitatge a preu assequible la situació seria radicalment la contrària.

Però en tot cas, vostè diu com pensem finançar això? Molt fàcil, li puc donar molts i moltíssims exemples. En primer lloc no reduint els impostos als habitatges de luxe com fan vostès. En segon lloc fent tributar als organismes d'inversió col·lectiva, no com fan vostès. Vostès han fet entre 20 i 25 milions d'euros d'obra pública cada any. Entre 20 i 25 milions d'euros d'obra pública cada any! Sap quants habitatges, ja no dic de construcció nova, es poden rehabilitar amb concertació publico-privada per posar-los en un preu assequible? Saps quants es poden fer? Hi ha mil fórmules que s'estan emprant, no vol dir construir necessàriament habitatges nous. Hi ha mecanismes de concertació de rehabilitació d'habitatges.

Per tant, hi ha molt a fer. Vostès han preferit asfaltar tot el país, posar-nos rotondes de d'alt a baix, i fer obra pública, fer projectes, ja no vull parlar dels milions d'euros del Sr. Torres amb el Cloud i altres inversions que destinades a l'habitatge, que sí és la principal preocupació, donaria sortida a un munt de famílies. Però és una decisió política. Vostès, gestionen el pressupost, tenen 450 milions i fan el que volen, i no fan cap habitatge protegit, no prioritzen...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

... l'habitatge i el Departament d'habitatge té un pressupost només 0, només per gestió. És la seva decisió. Hi ha altres maneres possibles perfectament

de destinar una partida important a habitatge perquè aquesta és la principal preocupació del nostre país.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Víctor Naudi i conclouríem aquesta pregunta.

El Sr. Víctor Naudi:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Només una qüestió sobre aquest tema...

El Sr. síndic general:

Perdó Sr. Víctor Naudi.

Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, el tema de l'habitatge social només li donaré una xifra i n'hem parlat. Ja sé que vostè té un concepte d'habitatge social diferent del meu, però amb independència del concepte. Quan vostès governaven, zero habitatges socials. D'aquí dos o tres anys segurament tindrem 50 habitatges socials que formaran part del parc immobiliari propietat del Govern.

Per tant, no ens digui que nosaltres no creiem en els habitatges socials. El que passa és que posem sobre la taula solucions realistes.

I repeteixo, vostès no tenen projecte en matèria d'habitatge, bàsicament perquè no tenen un projecte de futur per al nostre país en cap àmbit. Vostès s'alimenten i creixen de les nostres febleses i de les febleses que té el país en cada moment. I en aquest cas és evident que l'habitatge és una feblesa. És l'única oportunitat que tenen de créixer electoralment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Naudi...

Els hi recordaria tant als senyors consellers com als senyors ministres que estem en un debat de preguntes, i crec que ja fa una estona que estem desbordant aquest format.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, no abundaré sobre les propostes que d'altres vegades ja he plantejat en aquesta mateixa Cambra, simplement incidiré en el fet que no s'ha de confondre l'habitatge social amb l'habitatge de protecció amb ajuts. Calen les dos figures, però totes elles són mesures a mitjà i llarg termini com moltes altres que ja he desgranat.

Hí ha una proposta que es va plantejar aquí també en el debat de totalitat sobre aquest tema dels habitatges de lloguer, que era el parc immobiliari existent molt important d'aquelles persones no residents, que doncs, per les lleis de transparència tenen aquests habitatges bloquejats.

El Sr. ministre Espot va anunciar que plantejaria aquesta qüestió. No declinava negar si hi havia possibilitats de trobar alguna solució i ho plantejaria a la Comissió d'Habitatge. Sobre aquesta qüestió concreta ha avançat Sr. ministre, s'ha proposat de trobar solucions sobre aquest aspecte?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Li agraeixo que posi una pregunta.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo també agraeixo que per fi, doncs, haguem pogut portar el debat a qüestions concretes i una mica més edificants.

Miri, Sr. Naudi, jo quan parlo d'habitatge social i quan parlo d'aquests 50 habitatges socials que tindrem a tres o quatre anys vista, també em refereixo, també incloc aquest habitatge de protecció oficial. De fet, el conveni de col·laboració que vam signar amb la fundació privada Armor, i que preveu, doncs, la construcció de 20 i escaig habitatges a Ciutat de Valls, 20 i escaig que se cediran al Govern, són habitatges que en principi estaran destinats a persones que estan en situació de precarietat social, que tenen dificultats econòmiques. I per tant, doncs, ells pagaran un lloguer social per aquest habitatge i, des d'aquest punt de vista, jo entenc que quan parlo d'aquests habitatges també parlo d'habitatge de protecció oficial.

Pel que fa a la segona pregunta que vostè em feia, efectivament, ens vam comprometre a fer-ho, però crec, doncs, que en el seu moment el ministre Cinca ja ho va explicar en detall i ja va dir que estava en un procés de valoració per part...

(Se senten veus)

Potser ell ho podrà explicar millor que jo.

El Sr. síndic general:

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Sí, en relació a... hi ha una esmena, com sabem de...

El Sr. síndic general:

Li demanaria brevetat, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...de UL-Ciutadans Compromesos, no perdó Independents de la Massana. Em sap greu... doncs en el sentit d'intentar introduir dins dels comptes exclosos que preveu la llei d'intercanvi automàtic els ingressos que pogués obtenir un propietari d'un d'aquests pisos, i que pogués mantenir el llindar dels 10.000 dòlars màxim en el compte en el que gestionés aquest pis. Hem estat fent gestions en aquest sentit, i la veritat és que ho vaig explicar a la taula nacional de l'habitatge i tot i que encara no vull donar per tancada aquesta qüestió, no és fàcil que puguem introduir aquest avantatge. No és fàcil perquè precisament l'OCDE està actuant en sentit contrari, no específicament en aquest cas, sinó en general. En aquest moment estan avaluant a més de 100 països pel que fa als seus comptes exclosos...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...estan demanant restriccions molt significatives amb tota la tipologia de comptes exclosos. Jo crec que és una reacció bastant, -m'allargo només un moment Sr. síndic-, perquè és un tema novador. Jo crec que estem en una fase en què tot el tema de l'intercanvi automàtic és tan nou que hi ha més tendència a intentar tenir el màxim d'informació possible que no pas a discriminar per aquella que realment porta valor als diferents països que intercanvien informació.

Penso que a la llarga tornarem a tenir més comptes exclosos, i pujar fins i tot els llindars que ens hem d'intercanviar. Però ara per ara ho veig complicat. Però en tot cas sàpiguen i especialment els promotors de l'esmena, que estem treballant amb l'OCDE per veure si podem incloure aquest aspecte que no crec que fos una solució general però sí que segurament en algunes famílies els hi podria aportar

una solució, que serien aquells propietaris d'un màxim de dos pisos.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. ministre.

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Cinca, escolto de molt bon grat els seus comentaris en relació a una esmena que fem, per un senzill motiu perquè si fa 10 anys a Andorra hi havia menys habitants i hi havia menys pisos que avui i no hi havia el problema d'habitatge que hi ha avui, és que aquest impacte de la llei de l'intercanvi ha aportat a què hi ha gent que té pisos i que no pot ingressar el lloguer d'aquests pisos en aquests comptes. La meua reflexió en aquest sentit i alhora la pregunta és: seria als seus ulls viable que el límit, l'import del qual aquests comptes estiguessin exempts, baixés per exemple del límit actual de 10.000 euros, però que els recordo no permet rebre cobraments, doncs que es baixés per dir alguna cosa, a 6000, 7000, 8000 euros anuals, que permetés rebre cobraments, la qual cosa permetria dues coses.

Primera: obrir un parc immobiliari que està tancat perquè legalment aquestes persones tenen si més no recança a rebre uns cobraments amb uns comptes bancaris que podrien ser subjecte d'intercanvi, i

Segona: Si baixes aquest límit de 10.000 dòlars anuals, dic un exemple, ho dic perquè ho analitzin, 8.000 dòlars anuals. També vol dir que el preu que es percep mensualment com a renda o lloguer d'aquell pis, en el còmput anual no pot superar una xifra determinada com la que li acabo de dir.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Carles Naudi:

Amb la qual cosa tindrien hipotèticament dos solucions.

- 1- Una nova entrada de pisos al mercat de lloguer, i
- 2- Que el preu des d'un punt de vista legal per l'intercanvi, hagués de contenir-se per sota d'aquesta xifra anual. És a dir, no podria cobrar 1.500 euros al mes perquè sobrepassaria aquesta xifra, si més no des d'un punt de vista legal. Contemplen aquesta opció per acabar de trobar encaix en aquesta sortida?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Abans de donar-li la paraula, agrairia que intentéssim circumscriure'ns al temps i a la temàtica que estem tractant, perquè sinó es farà una mica llarg tot plegat.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Té tota la raó però de sobte ha aparegut un element absolutament novador que si no el contextualitzem jo crec que es fa difícil de ser seguit, ja no per les persones que estem aquí sinó per les persones que tenen la paciència d'escoltar-nos fora d'aquí.

Sr. Naudi sincerament, penso que faltaria a la veritat si li donés una resposta conclouent al que vostè m'està preguntant. Quan li dic que estem treballant amb l'OCDE per veure fins a quin punt podríem trobar situacions d'encaix a una realitat que ens hem trobat a Andorra. Doncs contemplem qualsevol opció, també aquesta, la de reduir aquest límit. Permeti'm que posi en dubte la segona part de la seva reflexió. Pretendre que això seria un motiu de reduir o facilitar la reducció dels lloguers, em sembla molt agosarat. El text que diu els comptes exclosos, del que parla és del saldo mig, i com a tal el saldo mig, si estem parlant de lloguers de 10, 8, 6.000 euros al mes, doncs no és la problemàtica que avui en dia estem vivint. Per tant, em sembla que són dues qüestions diferents, però més enllà d'això que no té més valor i que entenc que vostè ens està fent una aportació en positiu i per intentar veure com podem solucionar aquesta situació, ho estem mirant des de totes les perspectives. I els tindrem informats, però crec que he de ser honest amb tots vostès. No hi ha en aquest moment una gran predisposició a l'OCDE per obrir el que avui en dia tenim com a comptes exclosos. No insisteixo només en el cas d'Andorra sinó en general a tots els països. Estem sent tots els països avaluats i en tots ens estan rebaixant els actuals comptes exclosos o se'ns està proposant de rebaixar-los.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, passariem a la següent pregunta presentada, la sisena.

6- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt,**per escrit de data 29 de novembre del 2018, relativa al balanç d'actuacions realitzades pel col·lectiu de la gent gran.**

Fou registrada amb el número 1718 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Al llarg dels tres anys i mig de legislatura, des de la Federació d'Associacions de la Gent Gran s'han fet arribar a Govern nombroses demandes sobre qüestions que afecten directament la qualitat de vida del col·lectiu.

Aquestes peticions estaven vinculades, entre altres àmbits, a les pensions baixes que perceben molts padrins, a la implementació del règim del tercer pagador, a la gratuïtat del servei de podologia o, més recentment, a la dificultat de molts membres del col·lectiu per accedir a un habitatge com ara comentàvem.

Vist que moltes d'aquestes demandes encara estan per respondre i que les que s'han acceptat, s'han acceptat parcialment i amb molt de retard.

Vist també que els responsables de la Federació d'Associacions de la Gent Gran han fet en diverses ocasions declaracions on manifestaven el seu descontentament amb el tracte rebut pel Govern i amb la manca d'interès per acomplir les seves demandes.

Es demana:

Com valora el Govern el fet que des de la Federació de la Gent Gran es mostri insatisfacció i es consideri que ha mancat interès, -i això es podria escriure entre cometes-, que mancat interès per atendre les seves demandes?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

A les valoracions del conseller López i del president de la Federació de la Gent Gran, jo no hi respondré amb valoracions sinó que hi respondré amb fets. I de

fet ho faré amb l'explicació de tot el que Govern ha fet per la gent gran al llarg d'aquests últims anys en què he estat ministre d'Afers Socials.

Intentaré ser el més breu i concís possible perquè és difícil resumir-ho en pocs minuts però sí que podem dir que en els últims anys la majoria de les accions adreçades a la gent gran s'han encabint en un pla que hem denominat "Tu ets important" i que s'estructura en cinc línies.

Hi ha una primera línia que el que té per objectiu és afavorir la participació de la gent gran en la comunitat, prevenir situacions de solitud i aïllament d'aquesta gent gran, i per tant doncs programes com el programa "Lletra lligada" o el programa "Cap i cua" que permeten l'intercanvi generacional entre la gent gran i la gent jove, i també les conferències i trobades que hem anat portant a terme successivament i que serveixen doncs per impulsar l'intercanvi entre entitats de gent gran d'Andorra i de fora d'Andorra, van en aquesta direcció.

També evidentment, la xarxa de voluntariat de la gent gran que ens permet promoure l'autonomia personal i enfortir les relacions socials.

Després hi ha una segona línia que està molt pensada per a les persones en situació de dependència i l'entorn d'aquestes persones.

En aquest sentit, vull recordar que hem potenciat significativament el recurs de "Respir" amb més de 100 places atorgades, que el que permet és descarregar als familiars que tenen cura de persones grans dependents a casa durant tot l'any durant alguns dies a la setmana, al mes durant algunes vacances anyals. Hem incrementat també els recursos entremitjos com els habitatges tutelars o de suport. Hem posat en marxa un servei d'assessorament i subministrament de productes de suport. Hem inclòs a la cartera de serveis socials i sociosanitaris el servei de podologia com un servei bàsic tant pels centres de dia com les residències assistides i també com un servei complementari en el cas dels casals de la gent gran i de les llars residencials. I també hem tancat un conveni amb el Col·legi de Podòlegs que permetrà que des del Govern puguem finançar en gran part el servei de podologia a totes les persones que perceben la pensió de solidaritat de la gent gran que fins ara doncs només se'ls hi reemborsava al tomb de 3 euros per visita per part de la CASS.

Després també hi ha una tercera línia d'aquest programa que està més aviat enfocada al suport i l'acompanyament de les famílies i dels cuidadors no professionals. En vam parlar el passat 5 de novembre coincidint amb la celebració per primera vegada al nostre país del "Dia del cuidador" i en aquest sentit

des del Departament d'Afers Socials el que fem doncs és treballar per informar i assessorar a les famílies sobre com han de cuidar i com han d'ajudar als seus familiars en el procés d'envelliment i també evidentment hem impartit i hem enfortit molt tota una sèrie de formacions específiques que el que tenen per objectiu és captar cuidadors no professionals per exercir com assistents domiliaris.

Després també hi ha una quarta línia del programa que va encaminada a prevenir situacions d'exclusió i de promoció de l'autonomia. És per aquest motiu que ja fa dos anys que vam iniciar un treball de revisió de totes i cadascuna de les pensions de solidaritat de la gent gran de tal manera que estiguin perfectament actualitzades al salari mínim o al llindar econòmic de cohesió social. També per aquest motiu amb la Llei del pressupost del 2018, i per tant ja és vigent, vam fer dos modificacions de la Llei de serveis socials que el que ens han permès és augmentar aquest llindar econòmic de cohesió social en un 20%, és a dir, més enllà dels 1.017 euros gairebé a 1.200 i escaig euros per aquelles persones grans que viuen soles o són vídues, en els casos en què a més a més de la pensió de solidaritat els hi haguem de donar ajuts econòmics ocasionals. També hem augmentat amb la Llei del pressupost del 2018 aquest LECS familiar en un 10%, per tant a 1.100 i pico, en cas que els dos membres de la parella percebin la pensió de solidaritat. Hem fet una modificació reglamentària mitjançant la qual, ja des d'ara, totes les persones grans que perceben una pensió de solidaritat tenen accés directe al 100% de les prestacions sanitàries i, a més a més, des del propi Ministeri d'Afers Socials sense que s'hagin de desplaçar a la CASS nosaltres mateixos els hi tramitem al tercer pagador.

I després, per acabar, hi ha una cinquena línia que el que pretén doncs, és fer una revisió de tots els requisits exigits per poder percebre la pensió de viduïtat, uns requisits que es van en certa forma incrementar o que es van tornar més exigents amb la Llei del 2008 i que conduïen a situacions injustes. És per aquest motiu que ara mateix tenim un Projecte de llei de modificació de la Llei de la seguretat social a tràmit parlamentari que fa dos modificacions puntuals: el que permet, d'una banda, és que amb quinze anys cotitzats encara que no es compleixin els períodes de carència que fixa ara la llei vigent, una persona pugui tenir la pensió de viduïtat; i també permet que aquelles parelles de fet en què un dels dos membres de la parella va causar defunció abans de l'entrada en vigor de la Llei d'unions estables de parella també puguin tenir accés a la pensió de viduïtat.

Crec que he fet el tomb respecte d'aquestes mesures que formen part del pla d'atenció a la gent gran, no em vull allargar més però en tot cas potser en posteriors intervencions també podré explicar totes les altres activitats i totes les altres accions que també estem fent paral·lelament pel col·lectiu de la gent gran.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La seva resposta -abans d'entrar al detall- Sr. Xavier Espot em sembla que és un molt bon exemple del que és una mica la seva manera de fer, deixi'm que li digui, perquè crec que hi ha moltes vegades que no escolta. S'escolta a si mateix però no escolta i això dóna una mica raó a les demandes de la gent gran i al motiu de la meua pregunta.

Si llegeix bé la pregunta i llegeix bé el que ha passat amb la gent gran durant aquest temps, jo li he preguntat per les demandes que li ha fet la gent gran. Ja sé que vostè en sap molt, i ha picat moltes propostes i vostè sap o creu saber que és el que la gent gran mereix o el que s'ha de fer. Evidentment que s'ha treballat i s'han posat en marxa plans d'atenció a les persones de la gent gran però vostè no ha contestat a la pregunta, em temo que al llarg d'aquest temps no ha escoltat a les demandes de la gent gran i, per tant, tenen tota la raó de dir per què ha faltat interès i per què no han escoltat el que ells estan demanant.

Per tant, celebri el que s'ha fet, qualsevol govern segurament faria aquestes o d'altres propostes però contesti'm, si us plau, i escolti la pregunta, i escolti el que li diu el president de la Federació de la gent gran sobre el tercer pagador, promès al 2013, sobre les pensions, sobre la gratuïtat de la podologia i digui'm per què no ha fet això? Està molt bé que vostè hagi fet tot això però, per què no han fet totes aquestes demandes? I més que això, per què els han promès que ho farien repetidament? I sap que el tercer pagador ho han promès fins un... Sr. Álvarez, potser cinc o sis vegades. Al 2013 vostè no hi era; després al 2015, a finals del 2016, tres mesos va prometre vostè quan va entrar a prendre possessió del seu càrrec, i estem arribant a les acaballes i tot just un petit nombre de persones han tingut accés a aquesta

qüestió del tercer pagador, una demanda més que legítima per part del col·lectiu.

I digui'm per què, tot i haver anunciat fa tres anys que hi hauria la gratuïtat de la podologia tot i que han facilitat la prestació del servei però no a la gratuïtat, un projecte de podologia que costa, segons la informació que tenim, 60 o 70.000 euros l'any, no els ha donat la gana de posar-ho en marxa.

I digui'm també sobre el tema de les pensions i particularment aquelles pensions que han estat objecte de debat entre vostè i jo varies vegades, les pensions per sota de 1.000 euros perquè tot i haver-ho dit varies vegades tampoc han pres cap mesura per corregir aquesta proposta com per exemple la que es va plantejar fa alguns dies en relació a la tretzena paga que va demanar el Raonador del Ciutadà per aquestes persones que tenen una pensió inferior a 1.000 euros i que també ha estat una demanda efectuada per part de la Federació de la gent gran.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Pel Govern, Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sra. subsíndica.

Per començar el que sí que m'agradaria és puntualitzar algunes afirmacions que vostè ha fet, Sr. López. Ja li dic d'entrada que li agraeixo molt el to de la seva intervenció, crec que és una mica diferent del to que ha emprat abans i crec que d'aquesta manera penso que podrem dialogar d'una manera constructiva en un tema tan important i tan sensible com el que ens ocupa actualment.

Dit això, jo sí que m'agradaria que vostè... no diré "tergiversar" però que no "manllevés" d'una forma esbiaixada les paraules de la Federació de la gent gran.

Miri, jo tinc una excel·lent relació amb el president de la Federació de la gent gran, no només amb ell, amb tots els membres de la junta de la Federació i, de fet, amb tots els presidents de les diferents associacions parroquials de la gent gran, i no només hi tinc una excel·lent relació sinó que a més a més tinc un diàleg franc i m'hi reuneixo tot sovint. I jo crec que ja que vostè ha fet referència, perquè si no jo no hagués fet referència, però ja que vostè ha fet referència a les diferents declaracions que ha fet el president de la Federació de la gent gran, jo crec que també és de justícia que vostè reconegui que totes i cadascuna de les vegades que ell ha fet declaracions,

és cert que ha estat crític, amb el Govern en el seu conjunt ha estat crític amb el grup parlamentari que li dóna suport, però també és veritat que malgrat aquest to de crítica general que penso doncs que l'han d'acceptar i que és perfectament legítim perquè és el seu rol, ser exigent amb nosaltres tot i que malgrat ser exigent és una persona lleial, també ho he de dir, però també crec que totes i cadascuna de les vegades ha reconegut que en la meua persona i en la persona de la secretaria d'Estat d'Afers Socials i Ocupació hi havia també tingut interlocutors lleials, interlocutors que els havien escoltat, i interlocutors que havien acceptat moltes de les seves demandes.

Efectivament... i no vull defugir el debat, efectivament hi ha, quan jo inicio la meua etapa com a ministre d'Afers Socials, el president de la Federació de la gent gran i altres persones que formen part de la junta de la Federació...

La Sra. subsíndica general:

Hauríeu d'anar acabant, Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Em vénen a veure i em presenten un llistat detallat de tota una sèrie de mesures, moltes de les mesures... -i no vull posar el retrovisor- però, moltes de les mesures demanades des de feia anys i panys i, per tant també, durant el període que vostès van governar i evidentment les vam analitzar una per una, i de la mateixa manera que vam dir inicialment que segurament la globalitat i la integritat d'aquestes mesures segurament no les podríem acollir -algunes vegades per motius financers i algunes vegades per motius de fons perquè enteníem doncs que s'havien de reconduir- el que vam ser capaços de fer i crec que això és l'important, és que a partir d'aquestes propostes inicials arribar a una solució de consens. I per totes i cadascuna d'aquestes propostes el que vam trobar és un camí intermedi amb el qual nosaltres accedíem a fer un pas més endavant i ells també accedien a renunciar a algunes de les seves peticions, i això no vol dir renunciar a llarg termini a aquestes peticions i que no les puguin tornar a plantejar...

La Sra. subsíndica general:

Sr. ministre, hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

Acabo de seguida Sra. subsíndica.

Però vam arribar a un punt intermedi i aquest punt intermedi consensuat i pactat mútuament és el que

conforma aquest pla "Tu ets important" que li he desgranat fa una estona.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Sí, Sr. ministre.

Per les repreguntes, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

En aquest cas penso que no em pot acusar de manllevar cap declaració. Fa tot sovint, quan vostè diu que m'intento erigir -perquè mira de desacreditar-me- en portaveu d'alguns col·lectius, o que faig servir algunes qüestions però en aquest cas vostè sap que no estic agafant cap declaració i l'estic modificant, sinó que és una declaració que vaig poder escoltar de ben a prop i que, per tant, no hi ha hagut objecte a què hi hagi intermediaris perquè és perdés pel camí. Per tant, no em pot acusar de manllevar res.

Tampoc pot intentar barrejar de les coses. És cert que vostès han fet aquest programa de "Tu ets important"; el fet de què vostès hagin fet aquestes propostes i aquests plans d'actuació tant cert com a les demandes concretes efectuades no els hi han fet cas. I tant cert com promeses reiterades com la del tercer pagador, promeses des de l'any 2013, una proposta que té un cost pressupostari gairebé nul, perquè és un tema gairebé financer. És a dir, no és pagar més, sinó és pagar una mica abans, però que té una importància vital per a determinades persones, no els hi ha donat la gana de fer-ho. I sincerament, amb 450 milions d'euros de pressupost en aquest país, amb determinats col·lectius que vostès saben perfectament que a vegades no poden avançar els diners d'una analítica...

La Sra. subsíndic general:

Podria posar la pregunta, si us plau...

(El Sr. síndic general es reincorpora a la sala)

El Sr. Pere López:

Sí, poso de seguida la pregunta.

Doncs, no ho puc entendre, perquè digui'm vostè quin és el punt mig amb el tercer pagador? Quin és aquest punt mig, aquest consens que havia promès al 2013? De la seva aplicació, estem a l'any 2018 i, doncs, aquesta proposta anunciada i promesa no s'ha implantat. Digui'm quin és aquest punt mig, aquest punt mig consensuat amb la gent gran? Perquè ells

estan dient que no s'ha fet cas en concret amb aquesta demanda.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Pere López.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Crec que li he respost en la meua primera intervenció. Evidentment que hi ha un punt mig, en totes i cadascuna de les qüestions que vostè ha plantejat hi ha un punt mig.

Vostè m'ha parlat del tercer pagador. Efectivament ell demanaven que totes les persones de més de 65 anys tinguessin accés al tercer pagador. Aquesta era una demanda legítima, però nosaltres, davant d'aquesta demanda hem arribat a una solució de consens que és la de dir fem una modificació reglamentària de tal manera que ara que totes les persones que perceben una pensió de solidaritat de la gent gran, que estem parlant de gairebé 800 persones, tenen accés directe al tercer pagador. Perquè nosaltres entenem que el tercer pagador hi han de tenir accés aquelles persones que no tenen recursos econòmics suficients amb independència de la seva edat. Per què hauríem de donar un tercer pagador a una persona de 68 anys que percep una pensió de jubilació de 4.000 euros i en canvi no donar-li, per exemple, a una persona que en té 55 i està perceben un salari de 1.170 euros?

Jo crec que això conduiria a una solució injusta i, per tant, aquí hi va haver un terme mig. Nosaltres vam dir, estem d'acord, hem d'anar més enllà, hem d'ampliar el tercer pagador, però l'ampliarem per aquelles persones grans que realment tinguin recursos econòmics insuficients per...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

... els perceptors de la pensió de solidaritat per a la gent gran.

I si vol després, amb tots i cadascun dels altres punts també li diré quin és aquest punt mig, pel que fa a la podologia, pel que fa a les pensions, etc.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sap perfectament, Sr. Espot i sap perfectament que jo tinc les dades, per tant, em costa de creure que sigui tan agosarat que aquest mínim que vostès han auto imposat que les 800 persones que cobren la pensió de solidaritat tinguin el tercer pagador, no s'està complint.

I que actualment hi ha un centenar de persones -un centenar de persones- que tenen aquesta prestació. Per tant, hi ha 700 persones que estan cobrant una pensió de solidaritat, per dir perquè tothom ens entengui, una pensió inferior a 1.000 euros complementada pel pressupost de benestar per arribar a 1.000 euros, als que vostès els hi han negat el tercer pagador. 800 persones que haurien de tenir això, sap que tinc les dades perfectament, 100 persones estan avui en dia en el programa que s'ha implantat, i no vull posar aquí en un compromís entre un ministre i un altre, que són 100 persones i molt poques persones que estan amb això.

Per tant, no és cert que les 800 persones que estan cobrant la pensió de solidaritat tinguin aquesta prestació.

I després...

El Sr. síndic general:

Si pot posar la pregunta, si us plau.

El Sr. Pere López:

Sí, ja poso la pregunta.

Quant al tema de la podologia, un tema molt menor des d'un punt de vista de finances de l'Estat, però molt important per determinades persones, tampoc hi ha un punt mig aquí. Aquí el que es demanava no és facilitar o organitzar el servei, que és el que vostès han fet, sinó que el servei fos gratuït i, per tant, això tampoc s'ha fet.

Demano si la gratuïtat del servei de podologia s'ha implantat i no la reorganització o la facilitació dels horaris per tenir aquest servei?

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri, Sr. López, jo no sé, potser sí que vostè té moltes dades, no en tinc cap dubte, ja ho celebros que tingui moltes dades. És normal que les tingui, no? I les que no tingui, no passi atenció que les hi farem arribar puntualment.

Dit això, penso que a banda de les dades, vostè també ha d'estudiar una mica les normes reglamentàries que anem aprovant. Aquesta modificació del reglament del 100% fa un mes que el vam aprovar, i vostè sap que el 100% es revisa cada principis d'any. Per tant, és a partir del proper gener que totes les persones que perceben la pensió de solidaritat de la gent gran que, fins ara, perquè no havíem fet aquesta modificació reglamentària no hi tenien accés automàtic, tindran dret de sol·licitar-ho i, per tant, donarem compliment efectiu a poder fer extensiu aquest 100% al 100% de les persones que perceben la pensió de solidaritat.

I pel que fa a la qüestió del servei de podologia, miri, també li dic, escolti el que li he dit al principi, crec que hem arribat a un terme mig. La proposta de la Federació de la Gent Gran inicial era que totes les persones de més de 65 anys amb independència dels seus recursos econòmics, tinguessin accés gratuït al servei de podologia.

I el terme mig...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

... que hem assolit i que hem implementat és, d'una banda, incloure el servei de podologia en la cartera de serveis com un servei bàsic als centres de dia i a les residències assistides, per tant, totes les persones que van a un centre de dia o que estan en un centre sociosanitari se'ls ha de prestar com a servei bàsic i obligatori el servei de podologia. I paral·lelament hem fet un conveni amb el Col·legi de Podòlegs de forma que nosaltres complementem els 3 euros de la CASS des del Ministeri d'Afers Socials a totes les persones que perceben la pensió de solidaritat de la gent gran, per tant, també les persones amb menys recursos econòmics de forma que al final només hauran de pagar 2 o 3 euros per aquesta visita en lloc dels gairebé 17 euros que havien de pagar fins ara.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre de Sanitat li demanaria molta brevetat, si us plau.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, intentaré ser el més breu possible.

Quant al tercer pagador, recordar al Sr. López que s'ha implantat en el metge referent. És a dir que tothom -tothom- no només els de la tercera edat, sinó tothom té el tercer pagador quant al seu metge referent. I també s'està treballant perquè s'implementi en les analítiques i en les proves diagnòstiques per imatge que són altament costoses. Però es vol lligar i s'està treballant perquè vagi lligat per la via d'atenció integrada. És a dir, que tot això està en marxa i quan la història clínica compartida es vagi implantant, jo crec que en breu, aquest tercer pagador es podrà generalitzar.

I finalment recordar que també Andorra s'ha sumat al projecte Aptitude, és un projecte per a la detecció de la fragilitat de la gent gran, perquè del que es tracta és d'envellir, però d'envellir també de forma autònoma. I també és un projecte que Andorra s'ha sumat dins del Poctefa i, bé, crec que es suma altra cosa a destacar i que es fa per a la gent gran.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

I acabo Sr. síndic, però en tot cas, queda clar al meu entendre que les persones grans que tenen accés avui en dia al tercer pagador són a hores d'ara més aviat poques, i que vostès porten prometen això des de l'any 2018 i que hi ha una part d'analítiques que a hores d'ara també està exclosa.

I ja acabo sobre la demanda de la tretzena paga, una demanda que a demés ha vingut des del Raonador del Ciutadà i que també se'n va parlar fa alguns dies en la Comissió d'Afers Socials amb motiu de la compareixença del raonador, i també sap vostè que és una demanda del col·lectiu de la gent gran, per aquelles persones, torno a repetir, evidentment, que tenen una pensió inferior a 1.000 euros i que d'alguna manera es veuen afectades per la modificació de la Llei de la CASS que es va fer l'any 2014. En aquest sentit digui'm quin és el terme mig per aquesta tretzena paga? És a dir, quin és l'acord entremig que han assolit?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només inicialment sí que m'agradaria puntualitzar alguna cosa perquè abans no li he dit, i penso que és important. Vostè ha dit que només 100 persones percebien la pensió de solidaritat, actualment tenien accés al 100%. No són 100 persones, són 460 persones. M'ho acaben de confirmar i, evidentment, doncs, ara amb la modificació d'aquest reglament, evidentment, estem en el procés d'incrementar-ho fins al 100% de les persones que perceben la pensió de solidaritat.

M'agradaria també fer una puntualització al respecte del que he dit abans, i no em vull allunyar del debat, però penso que és important i crec que he de fer justícia també a aquesta persona. Vostè ha parlat fa un moment de la coordinadora del Departament d'Affers Socials i ha dit, doncs, que era una persona... ha parlat de personal de relació especial. Jo li vull recordar que la coordinadora del Departament d'Affers Socials és agent de l'Administració de caràcter indefinit, pel simple fet, doncs, que no té nacionalitat andorrana, però és una persona que abans de ser coordinadora ocupava un lloc consolidat de cap d'àrea, concretament de cap de l'Àrea de Promoció de l'Autonomia Personal del mateix departament. Per tant, jo crec que no estem parlant d'una persona que sigui personal de relació especial que vingui de fora, etc. Penso que també ho volia puntualitzar per una qüestió de justícia.

I per respondre de forma concreta a la seva pregunta, pel que fa a la tretzena paga, jo no he tancat mai la porta a poder valorar aquesta possibilitat, però com sempre, primer és una qüestió que afecta a les pensions contributives i, per tant, no està a l'abast exclusiu del Departament d'Affers Socials, és una qüestió, evidentment, que s'ha de decidir de forma compartida amb la Caixa Andorrana de Seguretat Social. Però després, jo també el que penso que és important, és que quan vostè diu que està a favor, per exemple, de pagar una tretzena paga, o no sé, l'altre dia em sembla que també va dir d'incrementar totes les pensions, fins al salari mínim... no sé si va dir això? O fins a 1.100 euros...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

Tampoc sabem si parlava de les persones que havien cotitzat, potser de les persones que havien cotitzat 35 anys. Jo crec que al darrere de totes aquestes propostes convindria que vostè també fes un estudi del cost que poden tenir aquestes propostes i que també expliqués als nostres conciutadans, perquè puguin triar lliurement, si per implementar aquestes propostes, que em semblen molt legítimes a canvi a què hauran de renunciar? O si se'ls hi haurà d'incrementar les cotitzacions socials o els seus impostos?

Crec que si vostè fes aquesta reflexió des d'un punt de vista global, crec que seria molt més gratificant i els nostres conciutadans també podrien triar legítimament si prefereixen una opció o prefereixen l'altra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Amb el tema de les dades Sr. Espot, vostè diu que les dades que vostè em facilitarà, vistes no gestionen dades de cap tipus. Jo li he dit que són 100 i escaig persones i juguen amb les dades. Clar, vostè diu que les té i jo ara difícilment li puc contrarestar. Jo les tenia fa uns dies, estem parlant de les persones que tenen la pensió de solidaritat, que tenen el tercer pagador, 100 i escaig persones. Aquesta és la informació que jo tenia. Vostè em diu que li passen aquesta informació i jo crec que juga una mica en la confusió de termes i en algun terme.

I amb el tema de les pensions, evidentment quan nosaltres plantejem la tercera paga, i també així ho planteja el col·lectiu de la gent gran. Perquè suposo que el que no posa en dubte són les declaracions del seu responsable o el fet perquè sembla una mica que vostè va menystenint una mica les coses i sembla com si aquí no hi hagués coses que no s'han fet.

En relació a la tretzena paga, evidentment des del nostre punt de vista és una paga que no és contributiva. És una partida que ha de venir del pressupost i no ha d'anar a càrrec de la resta de contribuents a la CASS. Com tampoc les pensions mínimes que nosaltres hem dit, que siguin del salari mínim per aquelles persones, ho sap perfectament. Que vulgui jugar a la confusió és una altra, per

aquelles persones que han cotitzat 40 anys, 40 anys de cotització...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

...1000 euros, ho sap perfectament perquè en tot cas n'hem debatut prou sobre aquest tema i em sembla bastant legítim que una persona que ha treballat 40 anys pugui tenir mínim 1000 euros d'ingrés al mes per poder viure. Ja sé que vostè això no ho comparteix i prefereix que vagi demà a demanar ajudes socials, però són plantejaments polítics...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de plantejar la pregunta, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

...legítims però diferents.

En tot cas en relació amb la demanda de la tretzena paga, nosaltres sempre hem demanat que sigui una pensió no contributiva. Pensem que és una manera d'evitar o d'eludir ràpidament aquest mecanisme d'haver d'anar a demanar ajudes socials que no tothom hi té dret i no tothom hi té accés. I ja per acabar li demano perquè aquesta proposta, que és una proposta ràpida, feien a més l'increment de despeses que s'estan produint per alguna part també del col·lectiu de la gent gran, com és el tema de l'habitatge, per què és una proposta que finalment no han decidit tirar endavant, i per què no hi ha cap mesura al pressupost en aquest sentit?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Poc importa si són 100 o 460. Jo li he dit les dades que m'acaben de facilitar des del Departament d'Afers Socials. No crec que hi hagi cap voluntat d'enganyar ningú. Són dades tècniques que m'ha ofert una persona tècnica. Però en tot cas penso que poc importa perquè el debat no rau en això. Ja li he dit fa un moment, que a pocs mesos vista, el 100% de les persones que perceben la pensió de solidaritat per la gent gran tindran accés a aquest 100%, i per tant, jo crec que ja no hi haurà discussió.

Jo no li he dit mai que jo no comparteixi, que hi ha d'haver unes pensions mínimes contributives equivalents al salari mínim per les persones que han cotitzat 40 anys. Ni tampoc li he dit mai que estigui tancat completament a una eventual tretzena paga. Jo el que li dic és que si volem tenir aquest debat, no el podem fer des de simples proclames com vostè fa. Jo crec que vostè quan diu això i quan diu d'una forma molt convincent i molt ferma que si un dia governa implementarà aquestes mesures, crec, ja que domina tan bé les dades, crec que seria de rebut que vostè també digués que això costarà tants milions d'euros l'any, en un cas i en l'altre. I per finançar aquests milions d'euros l'any, com que avui ens ha dit i és una novetat, que ho pagarà per la via no contributiva, per tant, ho haurem de finançar amb els impostos de tots els ciutadans, crec que també seria bo que ens digués com ho finançarà. És a dir si vostè creu que el tipus d'IRPF s'ha d'augmentar en un, dos o tres punts, si el tipus de l'impost de societats s'ha d'augmentar en un, dos o tres punts. Si potser les cotitzacions socials s'han d'augmentar també en un 2 o 3% als empresaris als treballadors. Hi ha moltes fórmules i totes són molt legítimes, però crec que quan s'explica una cosa, s'han d'explicar els pros i els contres, de tal manera que els nostres conciutadans que són persones il·lustrades, que són persones que volen debats seriosos i complets, puguin tenir tots elements a sobre de la taula per poder decidir.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Estic totalment d'acord Sr. Espot, i segurament tindrem ocasió de parlar en aquests termes en els mesos a venir. En tot cas, abans ja li he posat varis exemples de partides que poden servir per finançar aquest tipus de polítiques i les prioritats polítiques diferents que cada govern pot tenir.

El que jo no li accepto a vostè és dir que avui en dia en aquest país no hi ha diners per fer això. El que vostè està dient és que no hi ha diners per fer això perquè vostè no ho ha fet. Jo estic convençut i ho demostrarem quan arribi el moment que hi ha diners per fer això, i que això és irrenunciable. Que la gent visqui amb mínim 1000 euros és irrenunciable. I que si s'han de parar inversions, si s'han deixat de fer determinades actuacions, es faran, perquè aquest és el punt número 1. Vostè m'està dient que prefereix gastar diners amb altres coses a fer els números per

veure si això es pot pagar o no es pot pagar. Ho ha dit, ho ha dit. Això perquè vostè no ho està fent perquè no li dóna la gana de fer-ho perquè a hores d'ara té 450 milions d'euros de pressupost cada any per tirar-ho endavant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Entenc que no hi ha cap pregunta.

Sr. ministre, si vol fer també una reflexió i potser que ho deixem aquí.

El Sr. Xavier Espot:

Sr. López, vostè té un art en fer dir a les persones el que no han dit. Jo no li he dit en cap moment que preferia no pagar la tretzena paga o no incrementar les pensions contributives fins al salari mínim i gastar-m'ho amb altres coses. No sé amb què? Jo no li he dit això. Jo li he dit que crec que és un debat que hem de tenir, que crec que hem de fer una reflexió al tomb d'aquesta qüestió, però que hem de posar tots els elements sobre de la taula. I a mi el que no em sembla responsable Sr. López és que vostè em digui avui que ho demostrarà quan arribi el moment. No. Si vostè és capaç de fer venir el president de la Federació de la Gent Gran, de seure'l a la seu del seu partit i de dir clar i fort que vostè incrementarà per a les persones, -i ja li concedeixo la llicència i el meu error-, que vostè concedirà per a les persones que han cotitzat més de 40 anys unes pensions equivalents al salari mínim, dit de passada les persones que han cotitzat més de 40 anys ja tenen una pensió mitjana al tomb de 1200 euros, però és veritat que n'hi ha alguns que les tenen més baixes, i ja li concedeixo també. Però si vostè va ser capaç de fer això i de dir-ho clar i fort, com una proclama vull entendre, certament electoral i és molt legítim, perquè no només jo sóc candidat, vostè també és candidat i ho és de fa més temps que jo.

Crec que era en aquell moment que vostè havia de dir: "mireu això que jo proposo, costarà tants milions d'euros l'any, i això que jo proposo que costarà tants milions d'euros l'any, ho finançaré a través doncs d'incrementos impositius, d'incrementos de cotitzacions o a través de renúncies a determinades...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

Jo crec que això hagués estat una intervenció pròpia d'home d'Estat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Molt breument, Sr. López.

El Sr. Pere López:

No pateixi Sr. Espot que tota aquesta feina està feta, està presentada i els càlculs no estan del tot actualitzats però estan gairebé fets. Però que vostè digui això, que vostè digui això amb totes les mesures que vostès s'han atrevit a implantar, amb totes les retallades socials que han fet al llarg d'aquesta legislatura, i totes les mesures que han estat incapaços d'explicar quan vostè ha tret tots els recursos que jo segurament no tinc, em sembla realment molt poc per la seva part. Però en tot cas tindrà els números, en podrem discutir amb números a la mà. També vull jo que vostè vingui amb els números en el seu moment.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic. No em vull allargar massa, però en tot cas sí que no puc acceptar que el Sr. López digui que nosaltres hem produït retallades socials durant aquesta legislatura. Li donaré una xifra molt concreta. No hem parlat massa de xifres avui. Durant l'exercici del 2017, la liquidació pressupostària del meu departament per a la gent gran, si sumem pensions de solidaritat, pensions no contributives, -li agrada aquesta matèria, ho sé-, tarja magna, subvencions de la federació, convenis amb els centres socio-sanitaris, altres activitats, festa magna, etc., etc. Li donaré xifres de dos anys perquè vegi que no hi han hagut retallades.

L'any 2017, 6.698.000 euros que destinem per la via no contributiva a la gent gran.

L'any 2018, dades a 4 de desembre, 7.774.000 euros. Per tant, no em digui que s'han fet retallades socials Sr. López.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, abans de passar a la següent pregunta que seria la número 7, suspenem la sessió fins a les quatre de la tarda.

Se suspèn la sessió.

(Són les 13.52h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 16.07h)

El Sr. síndic general:

Passem a la setena pregunta presentada.

7- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés, consellera general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 3 de desembre del 2018, relativa al procediment que segueixen les queixes que rep el SAAS.

Fou registrada amb el número 1732 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018 del 4 de desembre.

Exposa la pregunta la Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Pot informar Govern quin és el procediment que se segueix al SAAS per rebre les queixes dels pacients i usuaris?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

El procediment vigent per poder fer el seguiment de queixes, es va aprovar al consell de gestió del SAAS el passat mes de maig a proposta de l'àrea de qualitat.

En què consisteix aquest procediment?

Doncs bàsicament l'usuari notifica la incidència via web, correu postal, correu electrònic o a instància, complementant un formulari específic que rep i es registra a l'àrea d'atenció a l'usuari.

Totes les incidències són registrades en una base de dades específica i generen un justificant de recepció que es lliura a l'usuari en un termini màxim de tres dies laborables sempre que s'identifiqui.

Seguidament es notifica la queixa a la direcció corresponent o al cap o coordinador de la unitat o servei en un termini màxim de tres dies laborables.

El cap o coordinador de la unitat o servei disposa de set dies laborables per lliurar l'informe explicatiu de la situació donada.

I finalment el cap d'atenció a l'usuari prepara la resposta i la consensua amb el cap o coordinació de la unitat o servei informant a la direcció i li fa arribar si és el cas, una proposta de millora.

I finalment es lliura la resposta a l'usuari en un termini màxim de 15 dies laborables des de la data de recepció de la incidència.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. consellera.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

La pàgina web del SAAS ofereix l'opció de fer un suggeriment o queixa des de la mateixa web de forma online, i també menciona com fer-ho de forma presencial.

Quan un demana un full de reclamacions al Centre d'Atenció Primària in situ, el full que li donen és el mateix que hi ha a l'hospital o fins i tot al SUM, és un full de reclamacions genèric.

Les indicacions de la web informen i diuen que es poden fer arribar els suggeriments, queixes i/o agraïments i que estan situats davant de la recepció de l'Hospital Nostra Senyora de Meritxell a la planta baixa on es poden agregar.

De fet, continua dient que desitgem millorar l'atenció contínuament i per això necessitem la vostra opinió en quan marxeu de l'hospital, us demanen d'omplir el qüestionari que se us ha lliurat a l'ingrés i depositar-lo en qualsevol de les bústies de suggeriments, col·locades en les plantes d'hospitalització i també a la planta baixa. Això en relació a l'Hospital Na. Sra. de Meritxell.

El que sorprèn és que es doni el mateix tracte a un suggeriment o agraïment que a una queixa o reclamació. I que fer-ho s'utilitzi també el mateix format. També em sorprèn que els fulls de queixa no són dels qüestionaris de satisfacció que són diferents, no disposin ni de cap numeració de registre d'entrada ni tampoc de cap protocol de còpia triple com existeix per exemple en la reglamentació d'atenció als consumidors.

Això genera dubtes en relació a on arriben les queixes i si totes tenen un curs oficial de resposta.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, aquests protocols estan pensats per resoldre situacions estàndards i en aquestes situacions crec que hi ha un elevat grau de compliment malgrat el que vostè ha constatat.

En les queixes més complexes especialment referides a la praxis quan afecten molts professionals, quan necessiten un grau alt de contrastació d'informació i un nombre de dades a tractar elevat, el marge de millora pot ser-hi en quant a terminis. És veritat que, i això vostè no ho destaca, però sí que és veritat que a vegades són difícils d'acomplir.

Però cal tenir en compte que l'objectiu final no és tan sols donar una resposta automatitzada sinó que aprofundir en tots els factors que influeixen en la queixa per tal d'avançar cap a una millora a l'atenció de forma continuada.

No tan sols oferir una solució sinó també el que es pretén és oferir la millor solució possible.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna repregunta...

Sra. consellera.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Això de fer dúpliques i rèpliques veiem que no parlem del mateix. Vostè tenia preparat una altra qüestió.

Els meus dubtes i les meves preguntes no són en relació, sí en relació al procediment que m'ha explicat i que després es fa el seguiment de la resposta, el qual penso que és adient, sinó el fet que no existeix una oficialitat d'aquest registre.

El procediment que està marcat, primer barreja les dues qüestions. Quan un vol fer un suggeriment, que pot estar molt bé i fins i tot un agraïment o quan una persona té una queixa. El procediment és el mateix, per tant no hi ha un registre oficial.

Si es fa via web, diu que es triga tres dies. Jo encara estic esperant resposta, no hi ha ni una resposta automàtica a través de la web conforme que pugui informar que s'ha rebut aquest informe o aquesta

demanda i que per tant, rebrà una resposta en els dies pertinents quan es faci el seguiment, i la cap d'àrea com ha comentat, pugui respondre.

Per tant, no se sap si aquest e-mail a través de la pàgina web arriba o no arriba, perquè aquesta resposta automàtica que normalment és d'un outlook sembla no existir.

I després no hi ha una numeració oficial, aquestes queixes es poden deixar dins d'una bústia però no se sap si s'ha rebut o no. Quan un fa una queixa en una administració pública, normalment té un número de registre i com a mínim rep una còpia d'aquesta.

Per tant, com podem saber que totes les queixes tenen el seguiment de resposta que correspon, si en realitat no estan oficialitzades, aquesta és la meva següent pregunta.

Han pensat en donar una numeració oficial a les queixes? Perquè un podria deixar una carta i no interessar-li a ningú, es trenca i com no hi ha ni còpia ni registre doncs no se sap. Aquí és on està el meu dubte. Per tant, com se sap que totes les queixes s'oficialitzen i es reben com s'han de rebre si no tenen una numeració oficial?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, miri, aquesta sistemàtica es va aprovar el mes de maig i tenia pendent una revisió properament per veure si hi havia una incidència.

Ara exactament no li puc dir com funciona el registre. Suposo que de forma digital deu constar. La constància queda ja feta, i en els fulls en el moment d'entregar la fulla es deu suposo timbrar o ficar algun tipus de segell. De totes formes agraeixo el seu suggeriment i haver detectat que aquesta possible incidència que de fet em reitero en l'agraïment i serà revisat en breu quan es torni a abordar aquest reglament que estava previst revisar per veure si s'adapta en aquest període, si s'ha adaptat o s'ha descobert alguna mancança en el seu funcionament.

Gràcies Sr. síndic.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Alguna repregunta més...

Sí, Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. subsíndica.

El problema és que no podrà esperar a què li arribi una queixa perquè si algú no la fa arribar, no li arribarà. Aleshores quan algunes demandes d'informació, jo he arribat a demanar si constaven queixes en relació a algun tipus de serveis, doncs diu: "no a mi no em consten".

Bé, és que si es posa dins d'una bústia i no té cap seguiment, doncs el fet és que no se sap. Per tant, aquí no pot esperar rebre una resposta des de fora sinó que s'ha d'actuar d'ofici. De fet, ja es fa amb la reglamentació en relació als consumidors quan es demana que el full oficial de queixa, reclamació i denúncia està integrat per tres folis impresos, un original, dos còpies, un és de l'òrgan competent, una còpia per la persona. I quan s'entrega hi ha d'haver una data, un segell i una entrada. És evident que si una persona va a la recepció de l'hospital i li demana que si us plau faci un registre d'entrada, li posaran un segell. Però únicament quan un és persona físicament i ho reclama, sinó totes les cartes que es posen dins de la bústia no se sap on arriben. Per tant, no hi ha constància ni poden saber, ni vostè ni ningú avui del departament si aquestes queixes han arribat o no han arribat. Això és una deficiència igual que tampoc es pot plantejar dins de la web el que una queixa o uns suggeriments siguin la mateixa cosa.

Per tant, jo agraeixo que el ministre hagi comentat que es revisarà aquest procediment.

La meua següent pregunta era si pensaven solucionar aquesta qüestió? Per tant, espero que amb aquesta revisió que segurament faran al mes de maig tinguin en compte de què ja que disposem d'un servei oficial de reclamació al consumidor, que funciona amb el comerç, segurament també s'hauria d'implementar, perquè les qüestions sanitàries són molt importants.

Lamento de totes formes que això confirmi evidentment el que ja he comentat i que no es doni el curs adient a les queixes que es fan a través del SAAS.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sra. subsíndica.

Bé, em reitero amb l'agraïment. No havíem detectat que hi hagués cap problemàtica amb això. Jo aquí tinc fulls amb el registre, data d'entrada, etc. És veritat que potser hi ha algun mecanisme que pot extraviar alguna queixa... Bé, estarem vigilant en aquesta nova revisió de la forma de procedir d'aquesta sistemàtica doncs, procurarem que es compleixi de la forma més ortodoxa possible i més garantista.

Per tant, no puc dir res més, és a dir tornem a revisar això no sigui el cas que hi hagi hagut alguna queixa sobre el sistema d'elaborar això i desaparegués, per això no hem tingut cap constància de què aquest sistema no fos correcte. De fet, les queixes arriben, les queixes es tracten, es dóna resposta, entenia més que potser vostè aniria per demanar-me que els terminis de contesta doncs de vegades sí que és veritat que pel dia a dia doncs es sobrepassen, però també és una cosa de la que volem posar més vigilància.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Alguna repregunta més...

Doncs passàrem a la següent qüestió, a la pregunta número 8.

8- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés, consellera general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 3 de desembre del 2018, relativa a l'organització de la Cimera Iberoamericana 2020.

Fou registrada amb el número 1733 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta la Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. subsíndica.

Vist que el Principat d'Andorra organitzarà la Cimera Iberoamericana de caps d'Estat l'any 2020.

Vist que aquesta suposarà un ampli desplegament de mesures de seguretat i d'altres i,

Vist que implicarà a múltiples departaments de Govern en la seva organització.

Es pregunta: pot informar Govern quin cost calcula que tindrà la Cimera Iberoamericana i quines implicacions pressupostàries tindrà?

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sra. consellera.

Respon pel Govern, el Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sra. subsíndica.

Abans de tot Sra. Pallarés deixi'm agrair-li a vostè, però a tots i cada un dels consellers generals la col·laboració que sempre han mantingut des del Govern amb els diversos grups parlamentaris en aquesta qüestió. Des de l'Executiu sempre hem entès que calia ser transparent en aquest tema i sempre hem comentat -penso que jo mateix i també la ministra Ubach- els passos que anaven seguint per poder acollir la Cimera Iberoamericana del 2020.

També si se'm permet vull agrair avui aquí al Consell General la col·laboració també de la Cambra de Comerç i de la CEA que van estar al costat del Govern el mes de novembre passat quan la nostra candidatura va ser, doncs, escollida. Ho hem fet per diverses raons, d'una banda perquè aquest esdeveniment és, penso jo, l'esdeveniment internacional més important que acollirà Andorra i s'ha d'endegar, o sinó, no serà possible, des del consens amb les diverses forces polítiques tal i com ho hem fet i he donat l'agraïment a totes elles; i també perquè el Govern que tinc l'honor d'encapçalar, també ho he dit moltes vegades, ha presentat la candidatura, ha obtingut el mandat d'acollir la Cimera Iberoamericana 2020 i d'exercir la secretaria *pro-tempore* fins a la data però no serà aquest executiu qui acollirà dita Cimera, això correspondrà al futur Govern.

Dit això com bé sabeu, des del Govern estem acabant de perfilar els serveis, instal·lacions i personal que necessitarem per l'organització de la Cimera -en feia referència a la seva pregunta. De fet, des de fa temps hi ha un equip tècnic de persones de diferents departaments que es reuneixen per tractar aquesta temàtica i també analitzar els costos globals de la Cimera. En aquest grup de treball hi participen tècnics de Protocol, de Comunicació, del Ministeri d'Affers Exteriors, del Ministeri d'Interior, de la Policia, del Ministeri d'Ordenament del Territori, del Ministeri de Turisme que han d'aportar -i dic "han d'aportar" en condicional-, una visió més acurada de les necessitats i dels costos, que forma part de la seva pregunta, que haurem de fer front.

Dit això, Sra. Pallarés no vull defugir de la seva pregunta perquè no s'hi valdria de dir que es vol ser transparent i no donar algunes dades del perquè avui no li puc donar una dada específica sobre el cost de la mateixa. Aquest grup de treball està analitzant el

cost global de la Cimera 2020 -vostès ho saben perquè ho tenen dins del pressupost que estan analitzant actualment, que pel que fa referència pressupostària del 2019 hi ha un milió d'euros destinat a això, però evidentment faran falta més diners. I per què a hores d'ara no li puc donar i no m'aventuraré avui a donar-ho? Per varies raons que em sembla que la M. I. Consellera podrà entendre. Una, serà molt important des del punt de vista que vostè em feia referència, de la seguretat que tindrà... que pesa molt o pesa de forma significativa dins del cos general de l'esdeveniment al lloc on hi haurà l'esdeveniment. Per donar un exemple, no és el mateix que varis caps d'Estat estiguin situats a varis indrets per la seva seguretat, o finalment s'esculli que tots estiguin en el mateix indret. Però també actes que poden acompanyar la Cimera, sobretot en la setmana més important, no? Que serà cap al novembre del 2020, com és tradicional amb els fòrums internacionals a què es fa referència al Fòrum Iberoamericà, perquè hi han hagut països que han fet presentacions, diguem-ho així, "més espectaculars" -que aquesta no és la paraula-, que d'altres, no? Aquesta també serà una decisió que li tocarà, penso jo, a Govern. Però també el nombre de ministerials perquè la Cimera Iberoamericana... -ja sé que és una mica llarg Sra. subsíndica-, no és únicament que és el més costós, que és aquella setmana on vertaderament vénen tots els caps d'Estat, on vertaderament hi ha una reunió d'Exteriors, on hi ha el Fòrum empresarial -que dic passant, en aquests moments Andorra té l'honor mitjançant la Confederació Empresarial Andorrana de ser el leadership a nivell de totes les organitzacions empresarials iberoamericanes aquella setmana, per exemple, per donar-li una dada per no defugir de la seva pregunta, el que sí que està publicat dins del BOPA del Govern espanyol, és que quan es va fer la Cimera a Cádiz i allò va costar, aquella setmana...

La Sra. subsíndica general:

Hauríeu d'anar acabant Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

...2,5 milions d'euros. Però també és veritat que hi ha d'altres elements que fan possible que avui no li pugui donar, és per exemple el fet de què també dins d'aquests organismes està previst i està dins dels estatuts que puguin haver-hi patrocinadors privats. Nosaltres també hem de fer possible que hi hagin, per exemple.

Com que la Sra. subsíndica em crida a l'ordre en compliment del Reglament, en tot cas a la rèplica continuarem les explicacions per justificar-li que

estem treballant i que de seguida que ho tinguem, no és que no li vulgui donar, és que seria molt aleatori que a hores d'ara donar-li xifres tot i que ja li he avançat unes quantes.

Moltes gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Per la rèplica, la Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. subsíndica.

La Cimera Iberoamericana serà sense cap dubte un esdeveniment molt important que ubicarà Andorra en el centre d'atenció de tota Llatinoamèrica, segur, però segurament de la premsa del món sencer.

L'assistència dels caps d'Estat dels vint-i-dos països membres serà un esdeveniment únic al nostre país i desitgem, i li dic de tot cor, que tot plegat estigui ple de molts encerts i d'un gran resultat pel Principat.

Sense cap dubte la gestió logística d'un esdeveniment de tals característiques requerirà d'un desplegament de recursos econòmics i humans important durant els pròxims dos anys. Les mesures d'alta seguretat són, sense cap dubte, una de les qüestions més sèries i que requeriran d'uns recursos que no sabem si en disposem, o com a mínim, és part de la meua pregunta.

No m'estic referint a la professionalitat dels nostres cossos d'ordre, no, sinó al nombre d'efectius que podrien ser necessaris. Però, en sabem ben poc de totes les implicacions de l'organització de la Cimera, com bé comentava ara mateix el cap de Govern, de fet penso que el meu comentari es basa únicament en obvietats que puc comentar en base a la informació que ha sortit a la premsa i ja que no disposem de moltíssima informació. L'única cosa que sí que és cert és que ja és una realitat i que afectarà a tot el país i pensem que és de rebut demanar més detalls al respecte.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Per la dúplica, el cap Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sra. subsíndica.

Sincerament i va una mica en la meua primera intervenció.

Li agraeixo a tots i cada un dels consellers generals, vostè ho ha dit i fa bé de dir-ho i jo també ho he dit, és que és un dels esdeveniments però que serà el major. I també és veritat que és un repte des del punt de vista de la seguretat. Vostè també sap que nosaltres avui en dia tenim convenis de col·laboració policial firmats amb França i estem en transcurs també de negociar amb Espanya, és evident que les forces de seguretat andorrana seran, i ho dic des d'ara, les que lideraran tota la seguretat, és una qüestió de sobirania, i pot haver-hi -evidentment segur que hi haurà- efectius d'estats amics per ajudar-nos a nivell de la seguretat.

Li deia una mica per tornar, i no defugir d'aquesta pregunta, perquè tinc l'honor quan li deia que la setmana a Cádiz -per parlar de coses certes perquè està publicat en el Butlletí Oficial espanyol- i tot i que també és cert que a Cádiz va haver-hi molt patrocini privat, va costar 2,5 milions d'euros.

I li donaré una altra xifra que em sembla que aquesta la puc donar, perquè no donar-la seria no donar-li alguna indicació d'on pot anar. Per exemple, quan nosaltres vam tenir l'honor d'acollir aquí la Cimera... La sectorial, perdó, d'Educació que vam tenir el plaer de tenir al president Santos que va ser Premi Nobel de la Pau, de fer que la Cimera que ells acollien, la Cimera Iberoamericana a Cartagena d'Índies, a Colòmbia, la sectorial es va fer a Educació. Això va tenir un cost -i ara li parlo de memòria, perquè m'ho han dit aquest matí, entre 70 i 80.000 euros. També és veritat que hem pensat, perquè és una tradició, de fer entre 10 i 12 sectorials, però també és veritat que jo penso que tenim d'honorar algun compromís, i així vam estar treballant i així ho vaig indicar als consellers generals, el fet de què hi ha estats, tots ells han donat suport a la candidatura andorrana que és un gran honor, però també hi ha estats que des del començament van tenir una deferència especial, sense menysprear a ningú...

La Sra. subsíndica general:

Hauríeu d'anar acabant, Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

... i parlo de l'Estat cubà, però també parlo de l'Estat colombià, parlo evidentment d'Espanya i parlo de Portugal, i s'està mirant a veure si algunes d'aquestes sectorials o d'altres, es poden fer en territori, doncs, cubà, colombià i tal de la mateixa manera que es va tenir la deferència que quan va venir la cimera a Colòmbia, i acabo Sra. subsíndica, es va fer l'honor d'acollir o que poguéssim acollir la sectorial d'educació.

Acabo aquí, i en tot cas a l'espera que la consellera vulgui formular més preguntes.

La Sra. subsíndica general:

Moltes gràcies.

Per les repreguntes, Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sra. subsíndica.

Bé, potser amb la sèrie de preguntes que hi haurà a continuació tindrem una miqueta més d'informació.

Entenc que en base a aquestes dades que tenen d'altres cimeres han pogut fer aquest càlcul per guardar en el pressupost un milió d'euros, a priori, per a l'any que ve, i entenem que això s'anirà allargant. Penso que és el que el cap de Govern volia comentar ara.

De totes formes, jo voldria ser la que avui li digui que no ha fet una avaluació d'impacte, hi ha anat abans a demanar la plaça sense saber què ens costarà. Per això entenc que segurament alguna previsió hi haurà feta a part d'aquesta que té per sobre, no?

Jo voldria fer una altra repregunta, per exemple la secretaria iberoamericana gestiona uns 7 milions d'euros, des del pressupost que he vist que hi havia del 2017. En quina part se sap, per part de la secretaria i de l'organització econòmica que destina a l'organisme a la realització de les reunions, les sectorials i també a aquesta setmana dels caps d'Estat i quina part li correspondria finançar Andorra?

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Respon per Govern, el cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sra. subsíndica.

És evident que Andorra no es llança en un esdeveniment tan important sense tenir una aproximació de costos. Però vostè entendrà que des d'un punt de vista de la prudència que no seré jo que li diré exactament el que per nosaltres pensem que costa avui, perquè encara li explicava que hi ha moltes decisions que tindran una repercussió sobre el cost final.

A mi em sembla, perquè els consellers generals també estiguin tranquils, és que li donaré xifres, penso que molt importants, i contestaré a la seva pregunta. Quan li parlava que a l'Estat espanyol li va costar la setmana gran, per dir-ho així- per fer-ho

una mica col·loquial, 2,5 milions d'euros, i que li explicava que una sectorial que nosaltres vam acollir en costava 80.000, es poden fer números ràpids.

A la seva pregunta, jo no sabia que vostè s'ha documentat sobre quin era el pressupost que governava des del punt de vista financer la CEGIP. Jo el que sí li puc dir és que hi ha costos -avui és molt llarg d'explicar- que l'han d'assumir les delegacions, i hi ha d'altres costos, quan vénen les diferents delegacions que les ha d'assumir el país organitzador. També li puc dir, una mica de memòria, però aquí tampoc m'equivocaré gaire, que la CEGIP, a part del que ha de finançar el Govern d'Andorra, aporta 130.000 euros directament al país que acull.

Però en definitiva, el que han de saber els M. I. consellers generals, és que estem parlant d'un esdeveniment que, no m'agrada en temes com aquests... potser quedaré malament amb el ministre de Turisme que no està aquí per cert... sí que està aquí... a veure quin retorn hi ha. Doncs, és una evidència que no es pot valorar des d'un punt de vista de retorn com es va fer en turisme, és una oportunitat única per Andorra de situar-nos al mapa del dia a l'endemà de forma molt efectiva, no l'última setmana, sinó durant un any i mig en tot un continent, que és el sud-americà.

Totes les xifres que tinc són les que li puc donar.

Però també amb la ministra d'Exteriors, i acabo Sr. síndic, tenim una altra obligació una mica amb la meva primera intervenció. És que vist que nosaltres no ho gestionarem, i també us vaig explicar a cada un dels grups parlamentaris que actualment s'està treballant al tomb d'un equip pluridisciplinari que porta tot el que és logística i un altre equip, bàsicament liderat pel Ministeri d'Exteriors, que porta tot el que són continguts. La nostra obligació és que abans que pleguem, de donar tota la informació a tots i cada un dels grups parlamentaris. I després, evidentment, la nostra obligació és també deixar-ho el més afinat possible a l'espera que el pròxim Govern ho pugui gestionar.

Això em sembla que és la nostra responsabilitat...

(El Sr. síndic s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

... i és el que faré.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra repregunta...

Sra. consellera.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Els 130.000 euros que comentava és l'aportació. El fet de ser membres, segurament hem de fer una aportació econòmica. Ens pot informar quina és la quota que Andorra té per ser membres de la iberoamericana, i quina és l'aportació a part que es fa quan hi ha una reunió?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, vostè m'estava veient, perquè demanava a la ministra d'Exteriors quina era la quota. Li donaré i a demés si puc li donaré perquè ho comentarem i li direm, perquè això és una quota fixa que es paga i que s'actualitza des de fa molts anys. Aquesta li donaré, no hi ha cap problema...

(Se senten veus)

6.900 euros, això és la quota que nosaltres paguem.

Quan jo feia referència als 130.000, això és diferent. Això és l'aportació perquè som els que acollim la cimera iberoamericana.

I me'n parla tothom des del Govern d'Andorra, 6.900, ja ho ha entès vostè, és una quota que paguem anualment. En canvi 130.000 són excepcionals, solament ho dóna la CEGIP, la secretaria iberoamericana, perquè ens entenguem, moltes vegades fem massa lectures i la gent no sap ni de què parlem, fa aquesta aportació de 130.000 euros, justament perquè nosaltres som els titulars d'organitzar la cimera del 2020.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. consellera.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Hi ha una altra qüestió en relació a tota l'organització de l'esdeveniment que també em preocupa, és com sense una llei de protocol i signes d'Estat, que no tenim a Andorra, és com es farà càrrec de tot aquest protocol de totes les reunions. O sigui, entenc que es farà des del Govern, però no hi ha una reglamentació, i els altres països sempre funcionen en base a una sèrie de normatives, igual que també amb el tema de la seguretat. Entenc que quan el cap de Govern diu que hi haurà la col·laboració de França i Espanya a l'hora de rebre i de fer arribar, doncs, ja siguin els ministres o les reunions sectorials i els caps d'Estat, però també hi ha tot un desplegament de protocol en el qual tampoc sabem si disposem ni dels mitjans ni de si la reglamentació actual podrà donar cobertura a les demandes, també externes.

No sé si això s'ha valorat?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Andorra no té una Llei de protocol per als actes casolans, de casa nostra, per dir-ho així. Però no fa falta per a la cimera iberoamericana. Ja hi ha totes les conductes reglamentades. Per donar un exemple, simplement, perquè verdaderament també som un país respectat, però Andorra la té històricament, i, per tant, des d'un punt de vista protocol·lari, per exemple, les arribades dels presidents van per ordre alfabètic, per dir-ho així. No hi ha un mecanisme. El mecanisme amb els fonts multilaterals bàsicament funciona que tots som iguals. I per tant, no hi ha un protocol dels països que per la cimera iberoamericana fan part del G20, que en són una colla, com Mèxic, Argentina, Brasil o d'altres.

Per tant, en aquest aspecte, no tingui por, jo per haver assistit a diverses reunions de cimera iberoamericanes, no hi ha cap classe de problema. Per tant, aquesta jo penso que no és la inquietud.

El que és més important és de treballar bé la seguretat, perquè, diguem-ho, vénen personalitats d'alt renom internacional, i per això també és molt important.

I al tomb dels costos, insisteixo, no he acabat en la meva intervenció de dir-ho, és molt important el lloc que s'escollirà, evidentment el lloc ha de tenir les condicions adequades, però també ha de tenir les condicions de seguretat adequades, i si aquestes dos coses poden funcionar, que és el que estem mirant, i

evidentment, jo tindrè tota classe de reserva, de dir el que estem analitzant a hores d'ara, això tindrà una influència sobre el cost, perquè la seguretat és un cost molt elevat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. consellera.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Ja li havia fet la pregunta anteriorment, el que passa és que ara ja ho tinc molt clar. Entenent que la secretaria per al seu funcionament ja té un pressupost anual de molts milions, de 100 milions d'euros. Tot el cost és a càrrec del país que la fa o la secretaria té pressupost per desenvolupar part d'aquests actes?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, perquè ens entenguem.

Quan vostè em demanava el cost i jo li deia, a Cadis va costar la setmana més important dos milions i mig d'euros, i li explicava que quan vam acollir la sectorial d'educació va costar entre 70 i 80.000 euros, són costos que en fa front l'Estat que acull, per tant, l'Estat andorrà.

També li explicava, però això no li puc donar, que estem negociant que algunes sectorials no es facin aquí i, per tant, de la mateixa manera que nosaltres quan es feia a Colòmbia ens va costar, perquè vam agafar la sectorial, 80.000 euros, els companys o països amics que vulguin acollir, que estem negociant això, algunes sectorials, s'han de deduir del cost general de tot això.

I a la seva pregunta, la CEGIP ho governa l'estat financer que vostè ho ha degut mirar, que són x milions, però és que la CEGIP el que fa és tot de programes internacionals i els tira endavant. Per donar un exemple que em sembla que és important per la política que porta el Govern d'Andorra. A nivell de polítiques d'inclusió per exemple, Andorra va portar 50.000 euros per a què les ciutats fossin més inclusives. És tot això que gestiona la CEGIP, com gestiona també en el seu moment la direcció de

la francofonia. Però els 130.000 euros surten de la CEGIP específicament amb un fons que és de tots els països, perquè vostè entendre que quan diem 5900 euros, diguem les coses clares, 5900 euros de quota anual, la cimera iberoamericana bàsicament està finançada per tots els països en proporció, però bàsicament, no diré els noms perquè no sembla gaire elegant, per tres països que aporten molts més diners. I d'aquesta aportació, quan un és seu d'un establiment com acollir la cimera iberoamericana, de facto ja rep 130.000 euros de la CEGIP, que s'han de sumar o s'han de deduir al cost que ha de fer front l'estat que acull la cimera. Amb tot això i amb totes les reserves i les variants que poden fer que aquest cost avui dia pugui variar amb aquestes variants que he explicat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra pregunta...

Sra. consellera.

La Sra. Judith Pallarés:

Sí, una darrera pregunta.

També he pogut veure de les diferents reunions ministerials i sectorials, també hi ha reunions parlamentàries. Llavors quina implicació pensa el Govern o com s'organitzarà aquesta implicació del Consell General dins de l'organització de la cimera?

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No sé si ho hauria de contestar el Govern això...

El Sr. cap de Govern:

Jo penso que ho podria contestar millor el Sr. síndic...

El Sr. síndic general:

Si em permet Sr. cap de Govern...

Sr. cap de Govern, si em permet estic parlant jo.

El Sr. cap de Govern:

Perdoni, perdoni.

El Sr. síndic general:

Quan li doni la paraula vostè podrà parlar.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Em perdonarà Sr. síndic.

Doncs anava dient que aquesta pregunta la podria contestar millor el síndic que jo mateix. Amb aquest intercanvi, demano excuses. Però és veritat que hi ha aquest fòrum parlamentari, això és una qüestió que gestionarà qui ha de gestionar. Com de la mateixa manera, ja que parlem d'altres institucions, també hi ha trobades dels alts tribunals constitucionals, i hi ha trobades també dels tribunals del Consell Superior de la Justícia. I de la mateixa manera que també hi ha una gestió que aquesta no és del Govern d'Andorra, que haurà d'organitzar, abans en parlava aquest leadership en aquests moments, la Confederació Empresarial Andorrana.

Per tant, no és únicament el fet més significatiu d'aquella setmana. És un any i mig que el nom d'Andorra per diferents institucions i organismes i actes, perquè també hi ha la presència d'organitzacions no governamentals. Per tant, és el nom d'Andorra que sortirà reforçat i una notorietat important.

A mi em sembla que amb les xifres que li he donat, un se n'adona que no són xifres desproporcionades per tenir el gran honor d'acollir no qualsevol fòrum sinó uns dels fòrums o el quart fòrum més important pel nombre d'estats que hi ha avui dia al món.

Moltes gràcies Sr. síndic i perdoni una vegada més.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

En la pregunta també en relació a les reunions parlamentàries ve donada perquè tampoc he pogut veure en el pressupost general, tot i que he de dir que amb el temps que tenim, jo he pogut investigar poc en la profunditat encara del pressupost, però el vaig veure per exemple en el pressupost per l'any que ve del Consell General. I sí que he vist que segurament hi podrien haver reunions per aquesta qüestió. I tampoc tot i veure-hi un milió d'euros destinat, tampoc sabem a què anirà cada cosa sinó que és un sac en si que tenim poca informació. Per això d'aquí les meves preguntes.

De totes formes per concloure, ha comentat el cap de Govern que hi ha dues potes en si, hi ha un equip logístic que s'entén que està treballant i un equip en relació a continguts que segurament són de totes les parts sectorials.

Tot aquest equip el formen membres del Govern, són membres del ministeri i tècnics que estan treballant en relació a aquesta qüestió?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Doncs per ser encara més transparent quan el Govern hi posa un milió d'euros, ara que no sigui el cas vist que heu dit el Govern d'Andorra, faig un esment en el sentit de retallar-ho, que no és el que he volgut dir. Però un milió d'euros jo penso que n'hi ha més que suficient. Per què? Perquè a tots vostès els hi he dit que perquè s'organitzin bé les coses, nosaltres anirem fins al final de la nostra responsabilitat de portar tota aquesta feina i moltes preguntes que en un futur li podrem contestar, però hi haurà bàsicament a hores d'ara teòricament tres actes.

Un acte que és el llançament oficial, que ja vaig dir que no era un acte polític, que simplement venia gent de la CEGIP i punt. Perquè així ho ha volgut el Govern d'Andorra, que això serà al tomb del febrer del 2019.

I després hi ha previstes, però potser el Govern ho pot canviar, simplement dos sectorials. I n'hi hauria 8 més al 2020. Per tant, amb les xifres que li estic donant, però és veritat que això seria per justificar una mica aquesta partida alçada que hem posat dins del pressupost.

Pel que fa referència, -vaig molt de pressa Sr. síndic-, sí jo ho vaig explicar, li vaig explicar a vostè, potser no hi era aquell dia però en tot cas em vaig esforçar d'explicar-ho a tots i a cadascun dels grups parlamentaris.

El que volem fer i el que estem fent a hores d'ara és que bàsicament a nivell de continguts és el Ministeri d'Exteriors que ho lidera. A nivell de logística, amb els mitjans que tenim, estan implicats molts ministeris, perquè quan parlo de logística parlo de moltíssimes coses. Perquè si jo li fes la fulla del que és tota la logística, no acabaríem, i segurament no tindria temps, segur.

I si vostè em demana, -i a més ho vaig explicar-, qui ho està capitanejant a hores d'ara? Ho està capitanejant una autoritat del Govern d'Andorra, un ministre. Perquè vaig voler-ho així, perquè bàsicament des d'un punt de vista del contingent, fossi gent del ministeri, funcionaris, des d'un punt de vista de la logística també fossin funcionaris, i quan

vingui el nou govern, tota aquesta feina, es faci un traspàs amb el que sigui el proper cap de Govern, i que posi la persona que coordini, que entengui més oportuna. Però que la feina que hagin fet des d'un punt de vista tècnic, estigui aprofitada, que és l'objectiu que ens pertoca a nosaltres pel temps que ens queda, en tot cas jo com a cap de Govern.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No hi ha més preguntes, doncs passariem a la següent pregunta.

9- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa a la posada en pràctica del servei d'inspecció dels allotjaments turístics.

Fou registrada amb el número 1734 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018 del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Víctor Naudi.

Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

La Llei 16/2017, del 13 de juliol, general de l'allotjament turístic, estableix en el seu capítol tretzè la creació de la inspecció d'allotjaments turístics.

Tanmateix, la Llei determina que les funcions inspectores són exercides per la corresponent inspecció d'allotjaments turístics, que depèn del ministeri competent en matèria de turisme, deixant la possibilitat de delegar la tasca inspectora a un organisme privat acreditat a l'efecte.

S'ignora a data d'avui quin desplegament s'ha donat a aquell mandat legislatiu.

Ateses aquestes consideracions es demana al Govern:

Ens pot informar el Govern del funcionament i de la posada en pràctica del servei d'inspecció dels allotjaments turístics, i dels resultats obtinguts en la tasca realitzada durant els quinze mesos d'entrada en vigor de la Llei?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. Víctor Naudi li agraeixo sincerament aquesta pregunta perquè sí que és cert que aquests darrers 15 mesos, com bé diu, des de què es va aprovar la llei, hem treballat molt. És cert que hem dedicat molt temps a presentar els nous reglaments, que encara en queda alguns per acabar d'aprovar de presentar i aprovar. Però sí que és cert que per la resta no n'hem fet massa soroll i la veritat és que hem treballat molt intensament aquests darrers 15 mesos, amb moltes altres feines lligades a la potenciació d'aquest servei d'inspecció, que ja vaig dir des del primer dia que vaig defensar aquesta nova llei d'allotjaments turístics, que era un dels elements importants per realment reordenar un sector que sobretot per la part dels apartaments semblava que estava una mica desbocat en tots els sentits.

Llavors evidentment calia recursos humans en un primer lloc, i és el que vam fer. Vam llençar un concurs per seleccionar dos inspectors, que al final són dues inspectores. I la primera part des de què es va aprovar la llei fins a finals del 2017 i principis del 2018, es va procedir a la recerca d'aquestes dues persones.

Es va fer un concurs intern, malauradament no vam tenir ningú de l'Administració que es va voler presentar, vam haver de fer un segon concurs extern, i aquí sí que vam tenir candidats. Això també va allargar una mica el procés perquè ja sap vostè que els procediments aquests si es volen fer bé, i en principi es fan bé, requereixen del seu temps sobretot si primer es treballa en un edicte intern i després en un edicte extern i després amb un edicte extern.

A hores d'ara, ja des que vam tenir les dues inspectores incorporades, podem dir que és un servei d'inspecció amb quatre persones amb la cap d'unitat, la persona que és la responsable del servei, dues inspectores i una administrativa. I ara li explicaré de forma molt ràpida i després suposo que ja entrarem en el detall en funció del que li aniré explicant del que s'ha fet durant aquests quinze mesos. Evidentment hi ha hagut la formació, la formació d'aquestes inspectores amb tot el ventall de feines que han de fer per fer bé la seva feina, entendre el programa que tenim informàtic de classificació dels allotjaments, específicament amb estrelles sobretot, pels hotels sobretot i pels apartaments turístics, conèixer a fons els reglaments, també fer-se

acompanyar pel cap d'unitat i pel cap de registres a fer les primeres inspeccions per entendre com es feien i per després poder-ho fer elles per si soles. També el que hem fet durant aquests quinze mesos és implicar aquestes persones, evidentment és la cap d'unitat que les inspectores amb la redacció dels reglaments, perquè treballen sobre el terreny, perquè reben els neguits del sector i perquè evidentment tenen criteri per redactar aquests reglaments, insisteixo, amb la resta de persones implicades al Departament de Turisme. També han definit el procediment sancionador, procediment sancionador s'ha de definir amb el Gabinet jurídic, un element molt important, una de les peces claus d'aquesta nova Llei. Després també li explicarem en quina fase estem de tota la part sancionadora. També... Aquesta és una de les dificultats que tenim durant aquests quinze mesos perquè al mateix temps que encaixo que enriqueiem la Unitat d'inspecció calia canviar el sistema informàtic, el software informàtic perquè l'actual no ens permetia abordar tot el desplegament de la Llei. Sap que amb la nova Llei es creen dos registres pel que fa als muntatges dels habitatges d'ús turístic, un registre per les empreses que gestionen aquests habitatges i un registre pels apartaments, pels habitatges d'ús turístic.

Al mateix temps que es treballa en tota aquesta feina que li acabo d'explicar s'ha anat desenvolupant amb una empresa externa a través de concurs el nou software informàtic i evidentment aquestes persones del servei d'inspecció, perquè seran les principals usuàries d'aquest software també han participat juntament amb el nostre Departament de sistemes d'informació i amb l'empresa seleccionada, a desenvolupar aquest nou programa informàtic amb els seus processos.

Més enllà de les inspeccions habituals que es fan i que ja es feien abans del desplegament de la Llei ja vam dir-ho, un dels punts importants era tot el desplegament de la unitat d'inspecció per anar buscar també, entre altres, els allotjaments il·legals, i aquí sé que també més enllà de la pregunta que m'ha fet vostè també d'altres parlamentaris d'aquí de l'arc parlamentari també crec que estan molt a l'espera de veure si tot això ho estem complint, ho estem fent o no perquè de moment tampoc hem parlat massa, insisteixo.

Jo el que li diria és que aquí el que hem fet sobretot és centrar-nos molt en internet. Hem estat mirant molt...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Francesc Camp:

Sí, acabo. Dos punts més ràpids i després entrarem en més precisions.

Sobre aquest punt només dir-li que sí que hem estat rastrejant molt les pàgines web de plataformes online, que hem pogut iniciar cinquanta investigacions ja de les quals hi ha vint-i-tres dossiers susceptibles realment d'obrir un expedient sancionador perquè hem detectat realment que s'estava oferint l'allotjament sense estar registrat, ja sigui apartaments o també hem trobat alguna habitació en algun apartament que tampoc estava registrat -d'entrada és que una habitació no pot estar registrada perquè és il·legal, no les hem autoritzat les habitacions en apartaments. Llavors, estem treballant tot això i hem signat, jo personalment he signat, tres expedients que hem incoat en aquest moment.

I finalment per acabar...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Francesc Camp:

Sí, només per acabar l'últim punt.

El que hem fet també és acompanyar el sector. És un moment de transició tant pel sector hotelier com pel sector dels allotjaments turístics, dels apartaments dedicats a turistes, i el que s'ha fet és molt assessorament, molt acompanyament a través de trucades telefòniques, anant in situ per explicar-los-hi les noves exigències de la Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, com deia, diuen: "No hem fet gaire soroll"; m'hauria agradat que haguessin fet més soroll.

Entenc que és un desplegament complex, carregós, però també veig que esteu a finals de legislatura. Abans també ens dèieu que amb el tema dels apartaments, de la comissió de l'habitatge, també s'hi havien posat tard i estaven començant a buscar documentació.

Bé, de totes les explicacions que m'han donat doncs entenc que finalment hi ha un servei d'inspecció encara que sigui incipient però han estat, durant

aquest any i mig, pràcticament treballant sobre la qüestió... Entenc que és complicat, però, a resultes d'això doncs, jo crec que potser no ho he entès bé a banda d'aquestes cinquanta investigacions que crec que són d'internet, i que després en parlarem, els resultats del mercat actual, del mateix sector, d'aquells professionals que fan les coses bé que es continuen queixant. No fa massa, doncs, fa tot just un mes el cònsol de Canillo també feia uns comentaris de què hi havia un problema d'intrusisme, necessitava doncs fer aquests controls, ells ho fan a la Parròquia de Canillo però demanaven que Govern també els ajudés en aquest sentit i jo deduïa que aquest sistema, pel que m'arriba, encara no està prou elaborat i no és prou eficient i això és el que em sembla constatar de les seves respostes.

Jo entenc que ho han estat preparant, que és una tasca feixuga, però bé, a hores d'ara aquesta Llei que és una llei problemàtica en aquest sentit perquè arregla, posa ordre en un sector i espatlla un altre. Aquest matí vèiem doncs -fins i tot el ministre Espot parlant de la llei òmnibus- que s'havia d'implementar o s'implementen mesures positives per reflotar o transposar una vegada més apartaments o allotjaments turístics cap el mercat de l'habitatge de lloguer. Per tant, aquesta Llei que ja era problemàtica de per si finalment no acaba de satisfer les necessitats del sector.

Ho deixo aquí de moment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre, si voleu afegir alguna cosa...

Breument, si us plau.

El Sr. Francesc Camp:

Gràcies Sr. síndic.

Bé no sé, ja em dirà vostè amb què creu de tot el que li he explicat que no hi ha eficiència perquè aquesta Llei crec que és un bon exemple del temps que cal per fer les coses bé, perquè primer s'ha de fer una bona llei, una llei evidentment d'un sector dels més importants del país que és sector turístic -els allotjaments turístics en aquest cas-, un sector molt històric de moltes dècades i que evidentment quan vas a fer una llei per canviar, o per modificar, o per millorar un sector històric, un sector nou que potser costa menys, impliqués a molta gent. Estem parlant de més de tres-cents allotjaments turístics en aquest país, és a dir, que hi ha més de tres-cents propietaris-empresaris que es dediquen a aquest negoci amb el qual potser sembla poc però són quaranta-cinc mil

llits. Són molts llits! Realment són negocis a escala a Andorra en general bastant grans, també n'hi ha de petits evidentment.

Llavors no és evident fer els canvis que vam fer. Evidentment és un sector molt heterogeni amb la qual cosa quan vols millorar alguna cosa per uns, potser pels altres no agrada tant. Jo crec que vam fer una llei força equilibrada i la prova és que en general evidentment sempre hi ha algun sector que es queixa més que un altre perquè potser no hi havia tanta exigència i ara n'hi ha més -estic parlant sobretot dels apartaments evidentment- però quan parles per exemple amb els hotelers estan força satisfets d'aquesta llei amb les declaracions de la Unió Hotelera sobretot i d'autèntics hotels em remeto, les darreres de l'any passat després d'aprovar la Llei, i francament crec que la feina que s'està fent en aquest cas no crec que quan hem parlat del tema dels apartaments de lloguer i la falta de dades i que ens hi hem posat tard, jo crec que aquí la feina s'ha fet en el termini que estava previst i anem avançant a un ritme molt acceptable.

I no és fàcil, eh?...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Francesc Camp:

No és fàcil perquè al mateix temps que continuem fent inspeccions hi ha tots aquests canvis: el canvi de software -que ja li he explicat-, hem de registrar de nou tots aquests apartaments que estaven registrats només a nivell d'empresa que els gestionava, però no a nivell d'apartament, són més de 2.500 apartaments que durant aquest any, des del 3 de maig passat s'han de registrar i això porta molta feina perquè se'ls demana realment molta informació. Tots els hotels també s'han d'adaptar al nou sistema de classificació per estrelles -molt més vigent que l'anterior-, és a dir que en paral·lel de la feina habitual rutinària anual que ja es feia abans, hi ha tota una feina nova que en aquest termini ho situaria en un any, any i mig, s'ha de fer i treballar les dues coses al mateix temps no és massa fàcil. Jo només dic com anècdota, i és veritat que ha sigut molta coincidència, és que si avui es mira el Diari d'Andorra hi ha un article d'opinió d'una persona que entenc que deu estar muntant el seu negoci d'allotjament turístic i felicita al Departament de Turisme. Pot llegir l'article i realment és un cas d'una persona que està molt contenta de com se l'ha recolzat, de com se l'ha assessorat i bé, costa molt...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre, moltes gràcies.

(Se sent riure)

El Sr. Francesc Camp:

I la veritat és que a mi m'ha fet molt plaer veure-ho.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna repregunta Sr. conseller...

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, després d'aquesta auto complaença no he vist l'article però, ja el buscaré.

En tot cas, jo feia una estona referència als comentaris -entrevista feta al cònsol de Canillo que en tot cas és algú neutre en aquesta qüestió-, i bé no estava massa satisfet en aquesta qüestió. Doncs, vol dir que algun problema hi ha, i entenc que és feixuc però és clar hem tingut un any i mig per fer aquest desplegament, aquest sistema d'inspeccions, i continua havent-hi problemes ara, a hores d'ara continuen havent-hi problemes.

Jo crec que és una qüestió que tenint en compte la importància d'aquesta Llei per vostès, doncs, haguéssiu hagut de posar-hi més mitjans. Estem a les acaballes de la legislatura i possiblement això quedi penjat.

Abans fèieu referència a una dada concreta a la meua pregunta, aquesta sí que l'heu respost, entenc jo, concretament parlàveu que havíeu fet 50 inspeccions amb les plataformes digitals.

Ens pot explicar, Sr. ministre, en què consisteix el sistema d'inspecció digital, vist que és una qüestió que és difícil resoldre, no solament aquí sinó arreu? En què consisteix aquest sistema d'inspeccions?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

És molt senzill Sr. Naudi. La veritat és que no sé si vostè ha tingut l'ocasió d'entrar alguna vegada en una plataforma d'aquestes, però costa molt

identificar el lloc, i evidentment el propietari d'aquell apartament.

Evidentment, Andorra és petit, i els inspectors tenen la capacitat visual de veure depèn de les fotografies que hi hagi, on pot estar més o menys aquest apartament, i a partir d'aquí una vegada es detecta on pot estar, doncs, es fa la visita, s'intenta parlar amb el grup de propietaris, com a propietari, per identificar realment, doncs, la persona. I evidentment, si la persona o l'empresa, si és una empresa que ho gestiona, no està en regla, és aquí on es comença a incoar-se aquest expedient.

Evidentment, s'ha de comprovar. No és perquè estigui l'apartament a la plataforma que és il·legal. Hem d'anar in situ per veure o confirmar realment la informació que tenim de la zona on està, de la direcció i si veiem que no està en el nostre registre, evidentment llavors és quan comença tot el procediment d'incoació de l'expedient sancionador.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, més enllà dels controls que també ens han explicat que s'estaven fent, in situ, diguéssim, prop dels mateixos professionals del sector, ens pot explicar com procediu i quin és el procediment sancionador previst a l'efecte?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

Sí, ara aquí en aquest moment no tinc, evidentment, els imports. No els tinc, ja li enviaré, estan marcats a la llei en funció del tipus de falta, si és lleu, greu o molt greu. Això no ho dispo en aquest moment.

Sí que es va definir tot un procediment sancionador, però jo diria que... no em vull estendre en això tampoc, és el clàssic en qualsevol tipus d'expedient amb el qual es comet una infracció a Govern. No varia de la resta de departaments de Govern. Des de que s'incoa fins que al final es resolt, ja hi ha tota la part d'al·legacions, etc. Vull dir que no té cap tipus,

diríem, de diferència respecte a la resta d'expedients. És el que li puc dir en aquest sentit.

Primer s'inicia amb una acta d'inspecció com a conseqüència d'una cerca a la xarxa o d'una visita. A continuació el cap d'àrea nomena un instructor per a l'expedient sancionador. Aquest cap d'unitat, el que fa, doncs, és fer el seguiment de la inspecció al cap d'unitat del servei d'inspecció. El cap del servei ho notifica a la persona incoada que pot recusar la persona que segueix la inspecció. I després la instructora envia el plec de càrrecs amb la proposta de sanció econòmica i la possibilitat de recórrer. I passat aquest termini, si no hi ha al·legacions el que es fa, es resol i es comunica la sanció. Vull dir que és el que es fa habitualment amb expedients sancionadors en diferents departaments de Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, a la mateixa Llei, a l'article 81.3, estableix que amb la finalitat de garantir una adequada planificació de l'activitat inspectora a la consecució dels objectius de qualitat i d'excel·lència de l'activitat turística, el ministeri competent en matèria de Turisme ha d'aprovar anualment un pla d'inspecció d'allotjaments turístics.

Ens pot explicar, Sr. ministre, en quina fase es troba aquest pla?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

Nosaltres, de fet, repeteixo és una Llei que modifica i millora l'anterior, d'acord? Amb la qual cosa ja hi havia un pla d'inspeccions anuals. Normalment el nostre pla, i ho faré molt resumit, l'objectiu és que cada dos anys s'inspeccionen tots els allotjaments. És a dir, que la meitat dels allotjaments s'han d'inspeccionar cada any. És a dir, si en tenim 300 i escaig, doncs, 150 s'han d'inspeccionar cada any.

Això és el que es feia abans i el que s'ha de continuar fent ara. Ara bé, amb la salvetat que durant aquest any i mig, atès que hi ha una modificació que fa que

s'han de millorar els equipaments tant dels apartaments, com dels hotels, apartahotels, apartaments turístics, és cert que ens centrem molt aquí en assessorar, ajudar el sector per millorar, perquè a l'hora de fer el canvi, pel que sigui, mantenir les estrelles o tenir més estrelles, o continuar podent donar el servei d'apartament turístic o d'habitatge d'ús turístic, doncs, bé, facin aquestes millores. Llavors, sí que durant aquests dos anys el pla habitual s'ha frenat per poder donar aquest servei d'assessorament per poder permetre que s'adapti al sector. I després, evidentment, quan tot això estigui ja, diríem, tancat, és a dir que tothom estigui registrat amb la nova normativa a nivell de registre, tant d'allotjaments turístics com d'empreses que gestionen aquests allotjaments, continuarem aquest pla habitual.

Això és el que farem, el que tenim previst, Sr. Naudi.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Una darrera repregunta.

S'ha donat el cas, dins d'aquestes inspeccions que esteu fent, d'apartaments que eren inicialment destinats per habitatge, que s'han transformat, i que d'una certa superfície després s'han segregat i s'han fet diferents unitats destinades a l'allotjament turístic, quan només hi havia una unitat i se n'han fet varies?

Teniu coneixement d'això?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

A veure, nosaltres del que tenim coneixement és del que ens porten les empreses i ara els propietaris d'aquests apartaments. I si tot això està en regla, si hi ha la cèl·lula d'habitabilitat, hi ha ben identificats els propietaris, la superfície, etc., és el que tenim constància. No tenim constància de l'històric d'aquest apartament, si abans hi havia un apartament més gran. Nosaltres ens regim amb el que ens estan aportant els propietaris d'aquests

apartaments, que és el que creem ara, aquest registre per tenir aquests apartaments identificats.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només amb aquesta última qüestió.

Veig que una de les grans virtuts per vostès d'aquesta Llei que era facilitar la transformació d'apartaments que tenien un ús de destinació d'habitatge, fent un canvi d'ús, transformant-los amb allotjaments turístics, doncs, no tenen constància ni coneixement o no fan un seguiment d'aquesta transformació. Jo crec que això seria una qüestió primordial a fer i constato o pel que em fa l'efecte, no ho estan fent.

La repregunta seria: vostès creuen dades amb els comuns quan hi han hagut canvis d'ús?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Francesc Camp:

Si es produeix un canvi d'ús, evidentment, és el comú qui ha de donar el vist i plau. Amb la qual cosa, evidentment, hi ha un treball permanent amb els comuns per aquests canvis d'usos, perquè l'autorització la dona el comú, en aquest sentit. Vull dir que amb això sí que hi ha un treball conjunt amb els comuns.

Però jo entenc que quan ens arriba la informació d'un apartament amb la seva escriptura, amb els propietaris identificats, amb la superfície i amb tota la documentació que se li demana, urbanística, de seguretat industrial, en el cas d'un hotel, per exemple, etc., entenem que tot això és la documentació útil i necessària per nosaltres donar d'alta aquest allotjament al nostre registre.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més preguntes passàrem a la següent pregunta presentada que és la desena.

10- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa a la Fundació i als premis Ramon Llull.

Fou registrada amb el número 1737 i s'ha publicat en el Butlletí 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Els darrers dies, i arran de la cerimònia d'entrega dels Premis internacionals de la Fundació Ramon Llull, que va tenir lloc a Ordino, són diverses les veus que han alertat que els guardons no només no han aconseguit connectar amb Andorra sinó que tampoc tenen suficient influència i notorietat a la resta de territoris de parla catalana.

La sensació és que Andorra ofereix una certa logística, suport institucional i pressupost i que en canvi ni el projecte ni la implicació efectiva de la Fundació Ramon Llull es percep de forma clara.

Sense posar en dubte, evidentment, la necessitat de donar notorietat i reconeixement a la nostra llengua als seus estudiosos, literats i traductors, ens fa la sensació que el cartell de premis en si no acaba d'afavorir una implicació i un interès perquè avui els sectors d'Andorra que més s'hi podrien interessar ho facin. Això, per exemple, es va traduir, en un acte d'entrega de premis absolutament deslluït i amb molt poca presència de públic a la qual tampoc va contribuir l'horari escollit per la seva celebració.

Atès tot l'exposat, es demana al Govern quin és el pressupost que es destina a la Fundació Ramon Llull i més concretament, als premis Ramon Llull? En què consisteix la seva presència a Andorra? I quins beneficis comporta pel país?

Quina valoració fa el Govern del retorn d'aquesta inversió feta fins el moment?

I si es preveuen de cara a futures edicions, accions per incrementar l'interès per part de la ciutat andorrana i per la seva repercussió internacional?

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra, teniu la paraula.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

La Fundació Ramon Llull va ser constituïda l'any 2007 pel Govern d'Andorra i l'Institut Ramon Llull, per integrar en el projecte administracions, amb estatuts jurídics i polítics asimètric. Un govern d'estar les comunitats autònomes espanyoles que volguessin formar part, ajuntaments com els valencians, balears o el de l'Alguer, el departament francès dels Pirineus Orientals i altres.

Actualment està constituïda pel Govern d'Andorra, l'Institut Ramon Llull, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, l'Ajuntament de l'Alguer, el Consell General dels Pirineus Orientals, la xarxa de ciutats valencianes Ramon Llull i la xarxa de municipis i entitats balears del Ramon Llull i té la seu a Andorra.

Aquesta opció institucionalment asimètrica és el que fa possible la presència de tots els territoris que comparteixen llengua i que tenen interès a projectar a l'exterior la cultura catalana, i que sobretot en el cas de la fundació constituir un punt de trobada entre tots els territoris de llengua i de cultura per extensió compartida, amb un perfil inequívocament cultural, obert, integrador.

La Fundació Ramon Llull té un pressupost global anual de 25.000 euros, dels quals per part andorrana se n'assumeixen 8500, que es destinen íntegrament a empreses andorranes, que intervenen en l'organització de l'acte de lliurament de premis, els d'equip tècnic, els de so, l'hotel, l'empresa de transport, honoraris de traductors, honoraris per l'actuació musical, empresa de càtering. L'única despesa que es fa fora d'Andorra és la dels honoraris del jurat pel premi de traducció que volta els 1.500 euros.

A més a més dels 8.500 euros esmentats, el Govern també destina 4000 euros a la dotació del premi de traducció literària, que reconeix la millor traducció literària del català publicada l'any anterior i distingeix el traductor o traductora. Enguany un membre andorrà, en David Gálvez ha format part d'aquest jurat,

La Fundació tot i que la seu a Andorra, a Casa de la Vall, i manté la presidència andorrana en la persona del cap de Govern, no té despeses administratives, ni serveis jurídics, ni recursos humans ja que tant l'Institut Ramon Llull com la nostra àrea de lectura pública i biblioteques comparteixen i assumeixen les tasques. I la direcció de la fundació, que convé sabeu recau en la persona de l'escriptor Vicens Villatoro, no té remuneració econòmica.

Així doncs, amb un mínim pressupost i una mínima estructura administrativa, la fundació es manté com l'únic ens existent que vertebrava una representació dels diversos territoris de parla catalana.

Aquesta sola missió ja té una importància excepcional a la qual no afecta l'evolució de les situacions polítiques perquè en el seu paper és, com he dit, eminentment cultural, obert i integrador.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per la rèplica, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Com bé demostra la pregunta i el comunicat que vam fer fa alguns dies, el Partit Socialdemòcrata se suma a algunes de les veus crítiques que hi ha hagut en relació al funcionament d'aquests premis i al funcionament propi de la Fundació Ramon Llull, que amb tanta diligència presideix el cap de Govern.

Al nostre entendre, doncs aquest model internacional i d'exigu coneixement per dir-ho d'alguna manera a Andorra, potser pensem que caldria ser repensat. I potser també pensem que convindria estudiar algunes alternatives que fes que es comprengué més bé la seva funció i que tingués molta més participació al nostre país.

En aquest sentit, ens demanem per exemple què es podrà fer perquè agents que evidentment ens sembla que haurien de participar, ho facin. Per exemple la Universitat d'Andorra, professionals que es dediquen a la recerca lingüística, la mateixa escola andorrana, o investigadors del Centre Carlemany de llengua catalana de Praga per posar alguns exemples.

Vostè m'ha donat les xifres del pressupost, no he tingut gaire temps d'anotar-les, ara li faré alguna pregunta en concret sobre quina és la destinació que fa Andorra i quines són les destinacions pressupostàries que fan aquests altres organismes internacionals per veure si hi ha un equilibri entre les aportacions o aquesta una fundació i uns premis que sustenten bàsicament i exclusivament per part del territori andorrà, per part del nostre país.

I finalment voldria també que la ministra ens expliqués una mica el motiu d'aquestes deslluïdes cerimònies, t'assabentes de premis que finalment no és el més important perquè evidentment segur que al darrera hi ha un treball, hi ha tota una sèrie de professionals que hi treballen, però una entrega de premis a la qual no vaig poder-hi assistir entre altres

qüestions per l'horari, tot i ser membre de la Comissió d'Educació i Cultura i haver-ho fet en edicions anteriors, com bé sap la ministra, a la que crec que hi havia una vintena de persones comptant autoritats, premiats, lliuradors de premis, entre altres, doncs tampoc ajuda a què realment una institució que finalment té un objecte tan important com és l'estudi de la nostra llengua catalana, doncs tingui un paper com es mereix.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

És curiós que m'estigui dient que hi havia poca presència perquè no recordo haver-lo vist en les últimes edicions, però... sí, no ho sé.

En tot cas, pel que fa a les activitats concretes per part del Govern en aquests darrers anys, al marge dels lliuraments de premis, és la participació conjunta al 2017 a la Fira del llibre infantil de Bolonya, i la prevista participació a la Fira del llibre de Buenos Aires del 2019 amb la participació d'una comissària andorrana per a l'organització del pavelló de literatura catalana.

En referència al format actual dels premis internacionals Ramon Llull, un dels seus objectius és precisament que a diferència de formats anteriors es puguin fer cada any a Andorra els destinataris de tots els premis en la mesura que la Fundació i l'Institut Ramon Llull són eines de projecció exterior de la cultura catalana. Són sempre personalitats exteriors en l'àmbit lingüístic. En la pràctica això significa posar en contacte amb la cultura i el patrimoni històric andorrà, personalitats molt rellevants de tot el món, que en la major part dels casos no havien tingut ocasió de conèixer abans d'una manera directa la cultura del nostre país.

La presència de personalitats andorranes en el jurat fa possible també una xarxa de contactes útils per als nostres creadors. Aquestes persones visiten Andorra, coneixen amb visites guiades el més rellevant del nostre patrimoni i estableixen contacte amb personalitats de la nostra cultura al llarg de la seva estada.

El balanç actual del format dels premis, hem de considerar també un actiu rellevant sobretot en relació amb el cost real que representen. Un considerable ressò mediàtic dins i fora d'Andorra. Aquest ressò, la presència de personalitats culturals

de tot el món i el conjunt de les activitats desenvolupades que van més enllà de l'acte estricte de lliurament de premis, contribueix d'una manera positiva a la projecció i consolidació d'una imatge exterior d'Andorra, vinculada a la cultura i al patrimoni.

Quan em deia que no havia tingut ressò extern, van sortir notícies ja no només en cadenes com TV3 o fins i tot la nostra evidentment, sinó també amb format paper als diaris de les Illes Balears, al Diari de Girona, al Punt d'Avui, Europa Press, i llavors no sé si és veritat que potser l'import seria molt petit perquè si parlem que amb 12.500 euros, bé, 8.500 més 4.000 de dotació, la repercussió que tenim en diferents mitjans de comunicació és poca o molta, i jo segurament no sabia valorar-ho. Segurament aquí el ministre Camp...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Olga Gelabert:

...ens podria donar més informació, però jo crec que per 12.500 euros la repercussió que acabem tenint tampoc està tan malament.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per les repreguntes, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

L'altre dia revisava la meva agenda i he assistit a dos de les tres darreres entregues. És cert que a l'última, ja ho he dit, no hi era, en tot cas de 20 a 21 no hagués canviat molt la presència de persones, que el fet que jo hagués assistit no hagués provocat cap d'alta baix. Bé, és un 5%, no està malament, però no és això que hagués fet canviar moltes coses. Però en tot cas si anem a tocar les qüestions pressupostàries i les qüestions de funcionament, m'agradaria amb aquestes repreguntes que tinc preparades, que ens expliqués una mica més en què consisteix aquesta presidència de la fundació, d'alguna manera més clara i més concreta, en què beneficia Andorra doncs aquesta presidència de la fundació. I després tot i que ja ho ha dit, quants diners aporta a Andorra i quants diners aporten o quines altres entitats, institucions públiques, administracions aporten recursos també a la Fundació Ramon Llull?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Pel que fa al pressupost de la Fundació Ramon Llull és de 25.000 euros, dels quals 8.500 vénen aportats pel Govern d'Andorra.

Els 4.000 que li he comentat anteriorment són només per dotar el premi que dota el Govern andorrà, i la resta fins arribar als 25.000 euros es reparteixen entre diferents estaments i sobretot ve donat per l'institut Ramon Llull que com bé sap dota tant la Generalitat com l'Adjuntament de Barcelona.

Després me'n recordo que m'ha preguntat... En què consisteixen les reunions?

Bàsicament les reunions de la Fundació Ramon Llull, a part de ser un punt de trobada de diferents municipis i de regions tant de Catalunya com de França i evidentment també d'Andorra i altres parts d'Espanya que comparteixen la llengua catalana, i no només la llengua catalana sinó també part de cultura, el punt de trobada aquest també serveix bàsicament per poder muntar realment, és veritat, els premis de la Fundació Ramon Llull.

En el moment que es fan les trobades del jurat per decidir quins són els guanyadors d'aquests premis, és un punt de trobada dels jurats on sempre hi ha presència Andorrana en els diferents punts on fer contactes. Per exemple, en el de traducció fins i tot aquest any que he comentat que el David Gálvez ha tingut l'oportunitat de poder fer contactes amb diferents escriptors que fan traduccions del català en altres idiomes, és a dir, que és una manera també...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Olga Gelabert:

...dels nostres residents, en aquest cas d'escriptors, de poder-se donar a conèixer en el món fora d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Li demanàvem... bé, li comentàvem en la repregunta i volia conèixer la seva opinió sobre aquest comentari en relació a què institucions andorranes tinguin un paper més important dins de les activitats de la fundació i dins de les activitats dels estudis de la llengua catalana, i posava alguns exemples que li torno a repetir com: la Universitat d'Andorra, amb diferents professionals que fan recerca lingüística en la mateixa Escola Andorrana, o els investigadors del Centre Carlemany de llengua catalana de Praga.

Creu el Govern... Li demano per què creu del Govern, en primer lloc, que hi ha poca implicació o nul·la implicació per part de totes aquestes institucions? I si creu que no seria bo fer algun tipus de replantejament perquè el seu paper fos més actiu?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Ens hem plantejat en un moment donat de poder implicar i, fins i tot, l'últim premiat que va ser el Christian Lauren, un professor finlandès i teòric de la immersió lingüística, el professor Lauren ha contribuït de manera continuada l'estudi i la implementació de la immersió lingüística a la promoció de llengües minoritzades com a eines de cohesió social en l'àmbit educatiu i en la difusió dels programes d'immersió lingüística catalans i internacionals. Amb aquest exemple realment jo crec que veurem reflectit bastant el comportament que tenim actualment en la nostra educació andorrana, i el que sí que ens vam donar compte és que potser no vam aprofitar prou, és cert, aquests talents que venien al nostre Principat i que estaven premiats.

El que evidentment aquí parlem és de recursos i sobretot de recursos econòmics. Si vostè també és dels que pensa que podríem donar-hi més impuls a aquests premis i a aquesta fundació, doncs jo també seria partidària de poder posar un petit increment en el pressupost, no sé si seria possible fer una petita esmena però, en tot cas sinó, seria partidària per l'any 2020 intentar posar un petit... o en tot cas pel Govern que estigui al càrrec de posar una petita partida superior i afegir les idees que vinguin aportades, en aquest cas les que vostè ens està oferint que crec que és una molt bona idea.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Em sembla molt bé que hagi aprofitat per demanar als consellers que facin una esmena en aquest sentit, però no parlava tant potser de diners o de recursos pressupostaris perquè no crec que necessàriament sigui una qüestió de recursos, però sí que evidentment l'estudi de la llengua catalana és una qüestió que ha d'interessar al nostre país, i torno a insistir, tenint institucions acadèmiques o d'estudi que no vull tornar a llegir com la Universitat, l'Escola Andorrana, diferents centres d'estudi de llengua catalana és una llàstima, o li demano per què, o si no hi ha coses a fer que no només és posar diners, perquè no prenguin part dins d'aquest procés -després li'n parlaré- que hi havia pocs premiats i hi han hagut alguns premis que no s'han atorgat -que aquesta és una altra problemàtica-, però si el primer interessat que hauria de ser l'Estat andorrà perquè es conegui i s'estudii la llengua catalana no ho promou en el si de les seves institucions, és difícil que tot això pugui venir de fora.

Per tant jo li demano, li torno a demanar, aquesta qüestió relativa a per què no hi ha aquesta major implicació o aquesta col·laboració internacional en diferents aspectes pel coneixement de la llengua catalana? -i aprofito perquè això abans ja ho he comentat-, si no creu que caldria introduir algunes modificacions o replantejar el model dels premis Ramon Llull, començant pel final que és potser el més important, és a dir amb una hora i amb un entorn i amb una manera que pugui tenir una major difusió i tot el procediment sigui objecte, per tant, d'una revisió de millora perquè és evident que els premis estan sent objecte d'un deteriorament.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra...

Sr. ministre, Sr. Eric Jover.

El Sr. Eric Jover:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La ministra Gelabert li ha comentat que aquesta relació institucional que, de fet s'ajuda d'aquesta plataforma, doncs de fet ens permet altres coses i un dels elements, té vostè raó, toca a Educació. Per exemple, enguany vam aprofitar els premis per poder

fer que la nostra col·laboració amb la Generalitat de Catalunya fos més estreta pel que fa al català justament, i vam signar un conveni que jo crec que és especialment interessant, que és de reconeixement automàtic entre els nostres dos territoris de totes les titulacions associades al català. I això té molta rellevància perquè com que som un estat petit doncs els nostres ciutadans sovint estan portats tant en la seva etapa d'estudis com professional a voltar, i que els seus títols -els títols que tenim aquí a Andorra- puguin ser reconeguts en territori català és molt important.

Encara més quan des del 2016 vam introduir un element associat als nostres sistemes educatius que és que automàticament en funció del sistema educatiu amb el que estem presents i l'avaluació que hem tingut a l'àrea de llengua catalana, obtenim una titulació del nostre nivell de català. Així doncs, si sumem aquestes acreditacions automàtiques als nostres estudiants més el reconeixement que estem obtenint en altres territoris també gràcies a aquesta plataforma, doncs jo crec que és d'interès pels nostres ciutadans.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra repregunta...

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, ja acabo amb aquesta repregunta. Potser la Sra. ministra vol fer algunes consideracions.

Torno a insistir en què el que diu el Sr. Jover és interessant, però no es tradueix en la feina de la fundació.

Jo volia també demanar, a part de l'aportació econòmica, les altres institucions que participen de la fundació tenen algun paper més rellevant? Hi ha alguna aportació només de fons? Hi ha projectes de col·laboració?

I finalment, els demano o els emplaço, a molta gent que està a prop de l'estudi de la llengua catalana, a aconseguir una major implicació dins del país. Hi ha molta gent que està en l'àmbit de la cultura que sé que aquests premis els hi són completament aliens, gent que fins i tot pot estar a l'entorn del ministeri o propera al ministeri de Cultura. Pensem que la llengua catalana no és una qüestió que ha de ser objecte només del treball d'alguns, ja sigui dit del Ministeri de Cultura, proper al Ministeri de Cultura totes les institucions acadèmiques del país doncs, que hi hagi una major implicació i a veure si poden

revertir una mica la tendència d'aquests premis en els anys a venir.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, és cert que de fet la Fundació Ramon Llull es dedica bàsicament a la projecció exterior, com molt bé ha dit, potser per això no té tanta repercussió interna com vostè reclama.

El punt amb el que col·laborem des del Departament de Cultura és amb l'Institut d'Estudis Catalans. Com bé sabeu hi ha una participació a nivell de recerca per tot el que fa al Termcat. Sabeu que hi ha publicacions cada ics anys, de nou vocabulari que s'incorpora en el Termcat i on el Ministeri de Cultura hi fa les seves aportacions. Recordeu una de les últimes que es va voler fer, però estem pendents, per donar un exemple i perquè entengueu de què es tracta, la paraula "clípol" que per nosaltres és coneguda i que sovint l'hem utilitzat, no està registrada en el diccionari com una paraula de diccionari que es podria utilitzar, i el que sí que estem intentant en aquest cas és poder incloure-la dins del Termcat. S'han fet Termcats dedicats a diferents temàtiques i en aquest sentit potser és on cobriríem la part aquesta que potser vostè troba a faltar més de la recerca en la llengua catalana.

Sí que és veritat que la fundació bàsicament va dedicada només a la projecció exterior a nivell de la projecció que trobem de la llengua catalana i de la cultura catalana fora dels nostres territoris de parla catalana.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més repreguntes passariem a la següent pregunta presentada que seria l'onzena.

11- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa al projecte d'un centre de rehabilitació intensiva per infants i adolescents amb problemes de conducta i addiccions.

Fou registrada amb el número 1735 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic i deixi'm tant vostè Sr. síndic com qui contesti per part del Govern que les dos preguntes que vénen a continuació, tant la pregunta del centre de reeducació com el centre d'acollida d'infants, vull manifestar abans de pronunciar-les que són dos temes molt sensibles, evidentment, que m'agradaria poder tractar de manera curosa i adequada, i que de fet, estem tractant tant d'adolescents en situacions complicades com de joves amb algun tipus de conducta complicada o addiccions, el que no ha d'impedir poder parlar de les coses com es veuen o com es poden veure des de diferents punts o des de diferents perspectives.

Feta aquesta consideració prèvia passo a formular la pregunta que diu:

Segons ha informat Govern, es preveu que l'antiga residència Solà d'Enclar sigui l'espai escollit per a la ubicació del Centre de Reeducació Intensiva (CREI) per a infants i adolescents amb problemes de conducta i/o addiccions.

Cal tenir en compte que una instal·lació d'aquest tipus, que ha de complir una important funció social, ha de complir una sèrie de característiques especials, com ara disposar d'espais a l'aire lliure per poder fer activitats esportives així com dependències diferenciades per poder atendre la varietat de necessitats psicoterapèutiques dels usuaris, sense deixar de banda la necessitat d'assegurar-ne la seguretat.

A banda, també cal definir exhaustivament el projecte terapèutic i educatiu del centre, el model terapèutic que s'hi aplicarà i el personal que ha de ser contractat per a un correcte funcionament.

Atès l'exposat, es demana.

Per què considera el Govern que la residència Solà d'Enclar és el lloc adequat per a la ubicació del CREI? I en quin punt de definició es troba el projecte terapèutic i educatiu i quines necessitats de personal i d'inversió a efectuar en l'edifici es contemplen actualment?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, intentaré resumir-ho, també, perquè són dos preguntes, dos preguntes extenses, però en tot cas intentaré donar una resposta la més sumària possible.

A la primera pregunta, el Govern de fet, doncs, va considerar en el seu dia que l'edifici de l'antiga residència Solà d'Enclar era el lloc idoni per poder-hi ubicar aquest centre residencial d'educació intensiva, per diverses raons. Perquè es tracta d'un espai ampli per a la realització d'una vida diària còmoda, és un espai que permet incloure zones d'estudi, incloure tallers diferenciats de les zones d'oci i de benestar, i a més a més, és un equipament que compta, com vostè diu en la seva pregunta, amb espais exteriors que també permeten dur a terme activitats a l'aire lliure.

Cal tenir en compte també, la ubicació relativament centrada de l'edifici, que el que faria, doncs, és permetre als usuaris tenir accés als recursos comunitaris. Em sembla particularment rellevant aquesta qüestió, perquè l'objectiu final que es busca és la reinserció d'aquests joves a la comunitat i, per tant, del que es tracta és de facilitar també a les famílies que puguin mantenir vincles amb les persones que es troben o amb els joves que es troben en aquest centre.

I d'altra banda, també, crec que és un argument rellevant, es tracta d'un edifici propietat de la CASS, de fet no de la CASS, del Fons de Reserva de Jubilació, i que estava des de fa uns quants anys -ho saben bé- en complet desús. I per tant, doncs, també, complint o acomplint una altra finalitat que és la de donar una utilitat d'interès general a un bé públic.

Pel que fa a la segona pregunta, he de dir que l'atenció a menors i en especial als menors que presenten trastorns de conducta requereix, evidentment, una intervenció de caràcter integral. I és per aquest motiu, que en aquest projecte, en el projecte del Centre residencial d'educació intensiva, no només hi participa el ministeri que encapçala a través de l'àrea de suport als joves tutelats i ex tutelats, sinó que també hi participa el Ministeri d'Educació, el Servei Andorrà d'Atenció Sanitària, a través del Servei de salut mental i la Unitat de conductes addictives, i també per extensió, doncs, el Ministeri de Salut.

El projecte marc d'intervenció ha estat elaborat tenint en compte els tres eixos bàsics que qualsevol infant requereix per desenvolupar-se, que evidentment són, d'una banda l'educació, d'altra banda la salut i d'altra banda també, el benestar personal. Aquest projecte es troba actualment en fase final i es contemplen diverses figures tècniques

des d'un punt de vista del personal, que també m'ho preguntava. I per tant, doncs, aquest centre comptarà amb educadors socials, amb monitors, psicòlegs, psiquiatra, mestres i infermer. En definitiva, tot aquest personal el que desenvoluparà són els serveis de prestacions relatives a l'atenció educativa, psicosocial i terapèutica que necessiten els joves que en formaran part.

Concretament l'àrea de suport als joves tutelats i ex tutelats porta més d'un any treballant en el projecte d'aquest Centre residencial d'educació intensiva, i té pràcticament enllestit tot el projecte de creació i funcionament del CREI on es detallen les necessitats i on s'integren, ja, els protocols a seguir en una infraestructura d'aquestes característiques. Estem parlant d'un document voluminós, crec que són gairebé un centenar de pàgines. Evidentment, avui no el podré explicar ni detallar, però no tinc cap mena d'inconvenient en fer-li arribar si a vostè li pot interessar aquest document.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Doncs, bé, sí que m'interessa evidentment. M'interessa, per això he formulat aquesta pregunta sobre una qüestió de la que vam tenir notícies fa temps però de la que no hem tingut més informació.

Doncs, si el projecte està conclòs, com imagino que es desprèn de les seves paraules, sí que m'interessaria poder-ne disposar. Evidentment, si ho faig per vies reglamentàries, doncs, trigarà un temps, o potser ja no hi seré a temps, per tant, compto amb la seva paraula perquè me'l faci arribar en el millor termini que li sigui possible.

Com vostè ben segur sap i per això el Govern impulsa un projecte d'aquest tipus. Aquesta és una necessitat avui en dia al nostre país per diferents qüestions, ja que avui en dia els joves i adolescents, doncs, amb conductes, amb addiccions o amb alguna conducta de risc no trenen un espai físic adequat per a ser atesos.

Al nostre entendre, i tampoc vull fer-ne objecte de la pregunta avui, també a part de recursos físics, potser també falten recursos professionals especialitzats i adequats per atendre les casuístiques que es deriven de les diferents circumstàncies en què aquests joves es poden trobar.

Anant a la ubicació, que és un dels motius de la nostra pregunta, i quan veurem el projecte, doncs, ho podrem analitzar de manera més convenient, tenim alguns dubtes sobre que aquest sigui un bon emplaçament o sigui el millor emplaçament. És una zona molt urbana, és una zona propera fins i tot a una zona que hi pot haver caiguda de rocs, especialment si l'antic hospital, com sempre cada any hi és en el pressupost de la CASS, s'acaba desmantellant. És una zona... jo recordo que vaig estar fa bastants anys a la Residència Solà d'Enclar, també és cert que fa molt temps que no hi he anat, que hi ha uns certs espais verds, però no són especialment espaiosos. I al nostre entendre, hi havia espais o hi havia ocupacions millors en propietat de l'Estat per una institució d'aquest tipus. Hi havia per exemple, la possibilitat d'haver d'arribar a algun acord amb el Comú d'Andorra la Vella per l'antic alberg de la Comella, o per exemple, hem sentit o hem llegit a la premsa algun espai que si bé és privat, doncs, també es poden fer algun tipus de concertacions que s'està habilitant en un antic alberg, també, a Sispony amb entorns molt més naturals i aparentment, per gent que hi entén almenys més que jo, més adequats per aquests tipus de centres i per aquests tipus d'espais.

Quant al projecte, doncs, deixi'm que li digui que evidentment estudiaré la documentació de seguida que me la faci arribar i la podré compartir també amb altres persones que volen conèixer aquesta informació, perquè hi ha moltes famílies que estan interessades amb aquest projecte, que han aparegut algunes informacions segurament, a vegades confuses. No vol dir que tot el que aparegui en premsa, evidentment, ho sabem els que ens dediquem a la política, necessàriament hagi de ser cert, i a vegades un explica una cosa i n'hi a un que n'entén una altra i un tercer que ho llegeix d'una manera diferent. Però és evident que les conductes terapèutiques i les conductes re educatives són qüestions...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Ja acabo de seguida.

... són qüestions diferenciades i que intentar posar en un mateix centre moltes casuístiques diferents, hi ha especialistes que no recomanen que sigui necessàriament la millor de les solucions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. López, d'entrada vull agrair-li el to i el contingut de la seva intervenció. Jo crec que vostè ha fet una intervenció molt constructiva, una intervenció molt moderada. I crec, doncs, que ha aixecat tota una sèrie de consideracions que penso que són interessants de poder debatre, perquè també han de servir, doncs, a tranquil·litzar persones del món associatiu i alguns conciutadans que poden estar preocupats per algunes informacions que, com vostè diu, doncs, a vegades es traslladen en els mitjans de comunicacions i no obeeixen ben bé a la realitat.

Vostè ha dit que avui era una necessitat de disposar d'un centre residencial d'educació intensiva i, evidentment, avui és una necessitat, però no només ho és avui. Miri, jo recordo, ja no sé quants anys fa, però deu fer aproximadament 8, 9 o 10 anys, quan era batlle de menors i treballava a la Batllia, li puc garantir que sent batlle de menors, quan havia d'adoptar una mesura de protecció pel que fa algun tipus de menor que per exemple tenia un trastorn conductual o un problema d'addicció, i havies, doncs, de decidir que anés al centre d'acolliment d'infants perquè no tenies cap altre centre de característiques adequades al nostre país, li puc garantir, doncs, que aquesta decisió no era fàcil.

Evidentment era una decisió que s'havia d'adoptar perquè no hi havia alternativa, perquè només teníem un centre i, per tant, doncs, des d'aquest punt de vista i des d'aquesta experiència prèvia que jo vaig viure evidentment una de les assignatures que vaig voler acomplir en el moment en què vaig assumir la cartera d'Afers Socials va ser la de recercar un lloc adequat per poder tirar endavant definitivament aquest centre. Li dic en el sentit de què evidentment és una necessitat, però no només és una necessitat sobrevinguda o actual sinó que fa molts anys per no dir dècades que el nostre país necessita una infraestructura d'aquestes característiques.

Evidentment hi havia a banda doncs d'anar al CAI, hi havia altres alternatives però sempre eren alternatives que consistien en haver de derivar aquests menors en centres especialitzats de fora del nostre país, i evidentment doncs tots som conscients que aquests centres, que poden ser centres pioners i centres que ofereixen totes les garanties, però estan molt allunyats de casa nostra i per tant també

dificulten molt la vida quotidiana especialment dels familiars d'aquests joves.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

Per tant, aquesta és una assignatura necessària, és una assignatura que haurem d'acomplir el més aviat possible, i crec i repeteixo que l'emplaçament que hem decidit és un bon emplaçament. És un bon emplaçament per tots els motius que li he dit jo abans, és un bon emplaçament perquè disposa d'espais verds i espais exteriors més que suficients. I pel que fa als dubtes sobre l'emplaçament des d'un punt de vista d'un possible despreniment de blocs rocosos, també li he de dir i li dic d'una forma molt ferma que aquest edifici no està en cap cas en zona vermella. Aquest edifici està en una zona catalogada com de perillositat mitja per caiguda de blocs. Però amb aquesta qualificació, en aquest indret i en qualsevol altre indret del nostre país, com a norma general es pot edificar sempre que es realitzin unes determinades proteccions. I vam demanar un informe tècnic al...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...al Ministeri d'Ordenament Territorial, i ens van dir que en el cas d'aquest edifici, que és un edifici existent, precisament l'edifici de l'antic hospital exerceix aquesta funció de protecció i per tant, no hi ha absolutament cap risc. Hi ha un risc 0 de què una caiguda de blocs rocosos pugi perjudicar l'edifici del Solà d'Enclar.

Evidentment si algun dia...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre, hauríeu d'acabar.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, acabo de seguida.

Penso que és molt important això. Són deu segons Sr. síndic.

Evidentment si algun dia es decidís de demolir l'antic hospital, s'hauria de destituir aquesta demolició si es volgués continuar fent ús d'aquest edifici per unes proteccions determinades. Però com vostè pot comprendre, ni aquest Govern, ni els governs que

vindran, mai autoritzaran una demolició de l'antic hospital si abans no s'han fet les mesures de protecció necessàries.

Però en l'estadi actual de les coses, reitero i ho dic d'una forma ferma i convençuda, aquest edifici no presenta cap tipus de perillositat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller, Sr. Pere López i després Sra. Carine Montaner.

El Sr. Pere López:

Gràcies.

Primer en relació al tema de la qüestió del to, habitualment valorat i puntuat des de les files demòcrates com si fossin els seus... no clar, és que jo vull dir-ho i no en vull fer un cavall de batalla, però clar el to de cadascú i li respecto perquè vostè a vegades m'impata el to a mi com si jo fos el culpable. S'hauria de sentir algunes vegades de com em parla vostè a mi, i amb quin to em contesta. Però en tot cas jo li accepto que hi hagi debats que vostè opti per un to més bel·ligerant en què hi pugui haver discrepància i que altres opcions doncs pugui haver-hi un to més dialogant o més concertador. Accepto també vostè, tingui tolerància en aquest sentit i deixi'm que jo marqui el registre o el to que consideri més escaient en cada una de les meves intervencions o en cada una de les meves preguntes, i no em posi mala nota o bona nota en funció del to que hagi emprat perquè en tot cas aquesta és una decisió que només em correspon a mi. I en tot cas jo li accepto que moltes vegades vostè m'ha parlat en un to bastant alt i a vegades el tema s'ho val i requereix que parlem en un to alt i a vegades parlem amb una altra nota.

I després finalment, no vull entendre la seva contesta que s'excusa com habitualment en moments passats. Ens explica doncs la seva etapa de batlle de menors, que és una qüestió sobrevinguda. Hem parlat de l'habitatge, vostè fa set o vuit anys que governen i jo mantinc el to que he iniciat la meva intervenció però tampoc accepto que habitualment sempre s'excusi en temps passats les coses que s'hagin hagut de fer o que s'haurien hagut de fer.

En tot cas, aquesta és una necessitat que tenim avui en dia al nostre país, hem de fer-hi front. Vostès tenen la iniciativa i l'obligació de tirar-ho endavant. Fins i tot vostè ho va anunciar fa uns mesos, i semblava que el projecte arrencava amb major

celeritat de què finalment ho ha fet. També entenc i ho defenso que és un projecte complex i que m'estimo més que estigui ben pensat i ben definit abans de començar a fer coses de qualsevol manera i que s'hagi de reconduir i de replantejar.

En tot cas anant ara ja en el tema de la parcel·la i de l'espai...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la repregunta, Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí la poso de seguida Sr. síndic.

En tot cas alguna consideració la faré posteriorment.

Vostè em diu que és una parcel·la amb un risc mig de caiguda de blocs i si jo no recordo malament el pressupost de la CASS fa com a mínim dos anys, que amb la part del Fons de Reserva de Jubilació, que és actualment la titular de l'antic hospital, hi ha el pressupost del desmunt d'aquest hospital. També li reconec que fa dies que no passo per la zona en concret a visitar si aquests treballs s'estan fent o no s'estan realitzant tot i estar al pressupost en aquests dos anys, però d'entrada entendre que un grau mig de caiguda de rocs en un hospital que està en procés de demolir-se, és més aviat preocupant o com a mínim no sona massa bé.

I després en quant a la parcel·la i ja mirarem els projectes degut a la seva ubicació. Vostè sap que aquella parcel·la hi ha una part que està qualificada com a edificable i hi ha una part que no està qualificada com a edificable. No sé si el projecte preveu una edificació addicional a l'actualment existent amb l'antiga Residència Solà d'Enclar o es preveu adequar únicament els espais que ja estaven construïts amb anterioritat?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Evidentment només es preveu, en tot cas pel moment habilitar els espais que actualment ocupava la Residència Solà d'Enclar i vull precisar una cosa. L'hospital no està en procés de demolir-se. Jo no discuteixo que hi pugui haver partides pressupostàries successives en els diferents pressupostos que puguin preveure aquest tipus

d'obra. Però també li dic, que mentre hi hagi aquest Govern, i entenc doncs sigui quin sigui el proper govern, que abans de decidir aquesta demolició, amb independència de les partides pressupostàries, si hi ha algú o si hi ha un ús destinat i concret al Solà d'Enclar, evidentment abans s'hauran de fer aquestes mesures de protecció. Bàsicament perquè no es podran fer des d'un punt de vista dels informes tècnics aquesta demolició fins que abans es facin aquestes mesures de protecció.

Per tant, jo crec que no hem de ser alarmistes, jo crec que aquí i arreu els graus de perillositat mitjana com els que presenta actualment l'edifici Solà d'Enclar permeten perfectament de viure-hi sempre que hi hagi mesures de protecció o altres elements arquitectònics com ara aquest cas l'antic hospital, que fan d'element de protecció. I per tant des d'aquest punt de vista, jo crec que és un emplaçament absolutament idoni. I no se m'enfadi Sr. López perquè li prometo que li estava fent un compliment, res més.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Carine Montaner.

La Sra. Carine Montaner:

Gràcies Sr. síndic.

El problema dels adolescents amb trastorns de conducta o addicions és un tema molt sensible, un tema molt preocupant per la societat i també pels joves mateixos i pels familiars que viuen un infern diàriament. I això clar, no ens podem posar una bena als ulls. Aquests familiars viuen un sentiment de por, de tristesa, d'impotència, de ràbia, doncs aquests joves estan desemparats i tenen un sentiment profund de destrucció i mal estar. I aquest problema és un problema de tots, i nosaltres com a polítics evidentment hem d'intentar trobar solucions. I en aquest cas, doncs els joves el que es fa és tractar aquests joves fora del país, i les famílies és veritat que reclamaven un centre aquí a Andorra. I vostè doncs Sr. ministre va anunciar al març del 2018 que l'antic Solà d'Enclar doncs tancat des de fa més de tres anys, es convertiria en un centre per tractar aquests joves amb problemes d'addicció.

S'havia previst Sr. ministre a la firma del contracte amb el Fons de Jubilació de la CASS...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, si us plau.

La Sra. Carine Montaner:

Sí, ara Sr. síndic.

...que aquest centre es posaria en marxa a finals d'aquest any, i les famílies, és a dir l'associació de fills d'Andorra doncs evidentment reclamen el que vostè va prometre al març del 2018.

Llavors la meva pregunta seria la següent:

Quan vostè té previst posar en marxa, obrir aquest centre?

I després la meva segona pregunta seria la següent:

Si vostè ha fet un pla detallat de prevenció pels problemes de droga d'addicció en general, droga, alcohol, a nivell de la joventut, impulsat des del centre?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El S. Xavier Espot:

Sí gràcies Sr. síndic.

Efectivament jo en el seu moment pensava que l'obertura d'aquest centre es podria fer més aviat doncs del que ho ha estat finalment. No ha estat un problema d'elaboració d'aquest projecte pedagògic, social sinó que ha estat més aviat un problema pressupostari i econòmic.

Nosaltres confiàvem amb una sèrie de diners que havien estat objecte d'unes donacions en un moment determinat, precisament eren donacions que s'havien fet per ser destinades a la reinserció o l'ajut dels joves o de la infància amb risc, però des d'un punt de vista comptable o financer han sorgit una sèrie de dificultats que han fet que com a mínim de moment no haguem pogut destinar aquests diners a poder començar aquestes obres de rehabilitació. Dit això, ja hi ha una partida pressupostària important en el pressupost de l'any que ve, justament per poder rehabilitar l'edifici del Solà d'Enclar i per tant, jo entenc que durant l'any que ve hauríem de poder ser capaços de posar en marxa aquest servei. No vull establir un altre cop un *deadline*, una data determinada, perquè doncs no vull haver de rectificar una vegada més les meves paraules. De vegades som molt confiats, som molt ambiciosos i després sorgeixen pel camí algunes dificultats que fan que això no sigui possible.

Però, en qualsevol cas jo crec que aquesta iniciativa i aquest projecte no té marxa enrere. Jo crec que els passos més importants ja els hem aconseguit i, per

tant, jo crec que això serà una realitat i vull entendre que ha de ser una realitat el més aviat possible.

Pel que fa a la segona part de la seva pregunta jo entenc que estan parlant de dos coses diferents. És a dir, evidentment dins de l'atenció terapèutica que es farà al centre hi ha d'haver tota una sèrie de plans i de projectes destinats a combatre, evidentment, el conjunt de drogues tòxiques i el fet de què no hi hagi una recaiguda en aquest consum de drogues tòxiques tot i que vull deixar clar també que no tots els joves candidats a formar part o a integrar aquest centre residencial d'educació intensiva seran joves que tenen problemes de drogues. També hi pot haver joves amb patrons o amb problemàtiques conductuals que en canvi no tinguin problemes d'addiccions. Però és veritat que per aquells que tinguin problemes d'addiccions el projecte també preveu una sèrie de professionals i una sèrie de recursos destinats justament a prevenir, a eradicar aquests consums i a prevenir-los, un cop s'han eradicat, en un futur.

Però, a banda d'això...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...jo crec que tenim una feina que és molt important i que va més enllà del que es pugui fer dins d'aquest centre que és el Pla nacional contra les drogodependències, que vostè sap és un pla que pilota el Ministeri de Salut, que concerneix tant les drogues tòxiques com l'alcohol i que és un pla transversal de diferents ministeris, malgrat el piloti el Ministeri de Salut, i que va molt més enllà de l'atenció terapèutica que es pugui fer al CREI.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En relació al que demanava una mica la Sra. Montaner jo també volia fer algun comentari en relació a les seves declaracions del mes de març que segurament, no tinc cap dubte, ben intencionades no exclouen que potser fossin una mica imprudents i crear una sèrie d'expectatives que finalment amb un projecte d'aquest tipus no es poden aconseguir. Jo no tinc cap dubte que vostè volia fer-ho, bon

coneixedor com que és de la problemàtica, en el millor termini però és clar, anunciar un centre amb caràcter immediat quan no es disposa de la ubicació, no es disposa de l'emplaçament definitiu i s'ha de fer el projecte i s'ha de treballar amb els equips del ministeri, doncs és una mica com li deia abans, ben intencionat però segurament també una part d'imprudència en les seves declaracions.

I tornant al tema de l'emplaçament doncs, crec que és important que ho aclarim. Jo entenc que no s'ha fet encara cap tipus de construcció ni cap tipus d'adaptació de l'espai de l'antiga residència Solà d'Enclar. Nosaltres vam demanar en motiu de tota la informació del fons de reserva el mapa de perillositat de la caiguda de rocs de la zona i evidentment la zona de l'edifici on està l'antiga residència Solà d'Enclar. Hi ha una part que està afectada amb risc mitjà i en el cas de fer alguna actuació en l'antic centre hospitalari doncs quedaria directament en zona de risc alt, i el pressupost del fons de reserva de jubilació...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta, si us plau.

El Sr. Pere López:

...i el seu col·lega del Ministeri de Finances ho sabrà millor que vostè i ja fa tres anys que hi ha aquesta partida pressupostària per fer aquesta demolició, per tant algun dia es farà. Per tant, crec que haurem de mirar-ho amb més calma.

Després, havia sortit en premsa que es parlava de fer uns pisos tutelats a sobre de l'actual residència. Per tant, no acabaria de quadrar massa bé aquesta informació que ha sortit en premsa. No sé si és així amb el que vostè m'ha dit que saltaria l'espai únicament al que ja estava construït i que no es preveïen noves construccions. Em sembla que no hi ha prou metres quadrats per encabir el centre de reeducació i pisos tutelats.

No sé si té ve aquesta informació i si es preveu, o no, una construcció de pisos tutelats en el mateix espai.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No hi ha cap contradicció, de fet només farem ús de l'edifici actualment existent i aquest edifici

actualment existent que és molt gran el CREI no l'ocuparà en la seva integritat.

No hem acabat de decidir, és a dir, quedaran dos plantes lliures: hi ha la planta baixa, la planta de subsòl, les dos primeres plantes i l'àtic que s'utilitzaran, diguem, per a les finalitats del CREI (Centre Residencial d'Educació Intensiva) i queden dos plantes lliures que són aquestes dos plantes que hem d'acabar de definir quin altre ús li volem donar. S'ha parlat de diferents usos, jo en aquest sentit tampoc em vull avançar, crec que hem de prioritzar la rehabilitació dels espais destinats exclusivament al Centre Residencial d'Educació Intensiva i en tot cas, en un segon terme i en funció també de les disponibilitats pressupostàries decidirem que fem amb aquestes dos plantes que queden.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra repregunta...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Només per la meua part i ja per tancar, però sí demanar-li de nou que em faci arribar -no sé si la resta de consellers estan interessats també en aquest projecte. Quan creu que el poden tenir totalment finalitzat i ens pot lliurar aquesta informació?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Es refereix al projecte, al document?... Sí, sí, ja m'ho he anotat a l'agenda per no oblidar-me i intentaré fer-li arribar també a la Sra. Montaner perquè ara m'ho demana.

El que sí que els hi demanaré també, si em permeten, és un deure de reserva perquè crec que és un projecte que encara no hem compartit ni amb el món associatiu, evidentment l'hem treballat a nivell intern amb tots aquests departaments i amb totes aquestes institucions concernides però també és un projecte que no és completament definitiu i potser és susceptible de ser modificat també en funció de les aportacions que ens puguin fer des del món associatiu o des de diferents instàncies de

professionals o de persones interessades en aquest àmbit.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé passàriem a la següent pregunta, que és la dotzena.

12- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa a la precarietat laboral existent en el Centre d'Acollida d'Infants (CAI) i les conseqüències sobre els infants i adolescents residents.

Fou registrada amb el número 1736 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Pere López.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Com és evident, el mateix que deia a l'anterior pregunta doncs és també d'aplicació per aquesta.

Segons diferents informacions aparegudes en diferents mitjans i d'altres espais als quals hem pogut tenir accés les condicions laborals que s'ofereixen en els diferents llocs de treball al CAI no semblen prou atractius ni responen al grau d'exigència ni a la importància que cal donar a un servei tan sensible.

Aquest fet es tradueix tant en l'existència de places pendents de cobrir com en una important rotació del personal del CAI. Aquesta escassetat de recursos es tradueix alhora en dificultats per a una atenció més individualitzada i més propera a les necessitats dels infants i dels adolescents i a l'establiment, en certs moments, d'estrictes normes i càstigs que poden ser contraproductius per als joves i infants residents.

Atès l'exposat es demana: com pensa el Govern fer front a la precarietat laboral existent avui en dia al CAI com a pas previ per a poder donar una atenció més individualitzada i que respongui a les necessitats particulars de cada un dels joves i infants residents?

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Respon pel Govern, el Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sra. subsíndica.

Penso que per poder respondre adequadament a la seva pregunta Sr. López hem de fer un exercici retrospectiu, i no es preocupi perquè no em referiré al període durant el qual vostès van governar si això és el que li preocupa.

Miri, l'any 2016 el CAI, entre tot el personal, comptava amb catorze persones i avui el CAI compta, en el seu personal, amb trenta-dos persones, trenta-dos persones a temps complet.

Evidentment en aquest període, en aquests dotze anys han augmentat els menors interns al CAI però també li he de dir que durant aquest període no s'ha duplicat el nombre de nens al CAI. I és cert i li reconec que el percentatge de persones eventuais que no han passat encara edicte és molt alt, perquè de fet d'aquestes trenta-dos persones que hi treballen a temps complet només nou han passat un edicte i vint, de tres, són encara eventuais. Però també penso que cal tenir en compte que aquest servei ha crescut molt en l'última dècada i que entre el 2008 i el 2016, vostè ho sap, la contractació de nou personal fixe a l'Administració va estar congelada per decisió d'aquesta Cambra.

És per aquest motiu que des del 2016, des que això ja no ha estat així, s'han anat publicant nous edictes per poder consolidar els llocs de treball d'educadors, monitors i personal de suport del CAI.

De fet, d'aquestes 9 persones que avui són fixes, i penso que també és important recordar-ho, més de la meitat, 5 persones han estat regularitzades al llarg de l'últim any i mig. I en aquest sentit, també cal recordar que a finals del 2016 es va autoritzar la contractació de 5 educadors més, atès l'augment de menors ingressats en aquell moment. I també durant l'any 2017 hi han hagut dos períodes més de contractació, al juliol i al novembre, en què es va augmentar la plantilla en 8 persones més.

A banda d'això, hem tingut, també, recursos humans complementaris en aquests últims temps, com un vigilant de seguretat, un xofer -en aquest cas va ser temporal-, un infermer que ve al centre tots els dilluns, d'acord amb un conveni que vam signar amb el SAAS, una psicòloga també destacada d'acord amb aquest conveni amb el SAAS, i una altra psicòloga que exerceix funcions actualment de coordinadora.

A més a més de tot això, durant aquest any s'han efectuat els tràmits de cobertura de més places amb edictes, alguns dels quals encara estan pendents,

però ja s'ha llançat edictes d'educadors, edictes de monitors i edictes de personal de suport per reduir al màxim aquest percentatge d'eventualitat.

Vistes aquestes dades que li he ofert, sí que és important, també, de dir que el nombre de persones que treballen a temps complet, ho he dit abans, 32 persones, és major que el nombre de menors que tenim actualment acollits, que són 28, i això el que fa és que fonamenta que en qualsevol moment del dia un grup molt reduït d'infants, màxim uns 3 infants, disposen sempre d'una persona a fi d'atendre les seves necessitats bàsiques. I a més a més, tal i com estableix el model d'atenció centrat en la persona que també hem implantat en el centre d'acolliment d'infants, aquells nens que presenten necessitats especials, també tenen l'atenció, en aquest cas, exclusiva d'una persona.

Pel que fa als paràmetres laborals, li he de dir que els tècnics, monitors, educadors personals de suport del CAI estan subjectes a la taula salarial del cos general, tal com preveu la Llei de la funció pública de l'any 2000, mentre no sigui modificada. I tot i així, vista la particularitat del lloc de treball, el personal d'aquest centre també percep el reemborsament en concepte de circumstàncies laborals específiques, estructurals o no estructurals d'acord amb el que estableix el decret d'aprovació del reglament de sistemes de compensació.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Sr. conseller, per la rèplica.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sra. subsíndica.

La finalitat de l'anomenat CAI és, com tots saben, l'acolliment temporal de menors en situació de risc. I és evident, per tant, que és un espai de gestió no fàcil i ja ho reconec d'entrada que és un espai amb una situació complexa i un espai que requereix de dificultats que són òbvies pels temes que li correspon tractar.

Convindrem, doncs, que per fer front a aquestes situacions individuals i complexes dels adolescents i infants que són residents, es requereix de professionals que tinguin una retribució a l'alçada de l'exigència de l'espai. A més els joves adolescents requereixen persones que siguin de la seva confiança i persones amb les que es pugui establir una relació de confiança a llarg termini.

Així, doncs, un espai en el qual hi ha 23 persones eventuals i 9 persones fixes, en el qual hi ha hagut

una problemàtica important a cobrir edictes en els darrers anys, i en el que hi tinc aquí alguns dels edictes dels que posteriorment m'agradaria parlar, les noves contractacions s'estan efectuant a 14.000 euros anyals bruts dividit en 13 pagues, per tant vol dir un salari de 1.060 o 1.070 euros, el que fa que algunes d'aquestes -després en parlarem si vol Sr. ministre, tinc aquí els edictes del BOPA de les darreres contractacions- el que fa que algunes d'aquestes persones que acudeixen a aquest espai, ho fan de manera eventual i de manera temporal, perquè amb aquestes mateixes graduacions amb les que es pot treballar al CAI és fàcil obtenir salaris més elevats atenent a persones grans, treballant també d'assistents a les escoles bressols o a d'altres espais.

L'exigència d'horaris és a demés important, perquè hi ha persones que treballen el cap de setmana, hi ha algunes de les persones que han de ser presents a la nit i, per tant, això serien elements que justificarien encara un salari més important.

Per tant, al nostre entendre, no es pot mantenir, d'una banda, que un espai que té una funció social molt important, en fixar uns salaris pels llocs de treball que han de cobrir aquestes necessitats tan baixos com les del CAI i abocar-los a una situació permanent de temporalitat i d'eventualitat. Si l'espai és realment un espai important, si és una prioritat donar atenció als joves i adolescents en risc, cal un equip ben professional, cal un equip ben format i cal una estabilitat en el personal que fa part de l'equip del centre.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Per la dúplica, Sr. ministre.

No teniu gaire temps.

El Sr. Xavier Espot:

Bé, doncs, aniré molt ràpid.

Gràcies Sra. subsíndica.

Puc estar d'acord amb gairebé tot el que ha dit vostè en la seva intervenció. Li he reconegut en la primera intervenció. És veritat que encara tenim un percentatge massa important d'eventualitat entre el personal del CAI.

Jo crec, doncs, que els esforços importants per reduir-ho s'han fet en els últims anys, i per tant, doncs, també en veurem els fruits en els anys que vindran. Crec que en l'any que vindrà ja reduïrem substancialment aquest percentatge d'eventualitat. Però penso també que és important, perquè ho hem

de dir, que un centre com el centre d'acolliment d'infants, que per naturalesa sempre té un nombre molt variable de menors acollits, doncs, sempre hi haurà d'haver un determinat percentatge d'eventualitat, perquè hi ha una sèrie de personal, doncs, que també ha d'anar fluctuant en funció del nombre de menors acollits.

Dit això, ja li reconec i li torno a reconèixer que el percentatge d'eventual que hi ha actualment i que hem reduït substancialment en els últims anys però que hem de reduir encara més, encara és massa elevat.

Jo, si vol ara en parlarem, aquest lloc de treball concret al qual vostè es refereix amb un sou d'uns 1.000 euros, per tant el sou mínim, estem parlant d'un nivell 4 de l'Administració. Jo no sé a quin lloc de treball concret es refereix. Però dir que tothom al CAI cobra 1.000 euros mensuals, em sembla una aproximació una mica esbiaixada. Dins del CAI hi ha diferents llocs de treball, hi ha personal de suport, que evidentment, doncs, estan per exemple en aquest cas en un nivell 4, però després hi ha monitors i després hi ha educadors, i cadascun d'ells té un nivell diferent.

Però potser, si després em precisa una mica més, podrem entrar-hi en més detall.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Abans d'entrar en el tema de les condicions salarials, sí que li volia fer un parell de preguntes més en relació a l'actual equip. Ja ha quedat clar que un 75% són eventuals, i un 25% en números rodons són fixes.

Volia parlar si té una xifra de quina és la rotació del personal? És a dir, quina és la rotació existent i quina és l'antiguitat mitjana d'aquestes persones eventuals?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Jo ara no dispo de aquesta... bé sí que en dispo però l'hauria de consultar i potser m'agafaria més temps del necessari, però crec que no fa massa temps vam respondre a una pregunta que va formular la consellera Gili, una pregunta molt detallada on precisament donàvem aquestes dades d'una forma també molt detallada. Jo crec que allà vostè té la resposta concreta a allò que m'està demanant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra repregunta...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, teníem aquesta informació. La pregunta es va efectuar fa uns mesos, però en tot cas no era d'estranyar que avui li pogués preguntar.

Però en tot cas, és evident que en aquella pregunta hi ha una important rotació del centre, que pel que sabem a hores d'ara continua. I jo tinc aquí dos edictes, entre altres, que han sortit del CAI, dos edictes que a més han quedat deserts a l'any 2017 i que corresponen a un nivell de classificació 3 com li deia abans. Un està publicat el 22 de novembre del 2017 i l'altre està publicat el 25 d'abril del 2018, dues places convocades desertes com a personal de suport adscrit amb un nivell 3.

Com deia abans, si anem al tercer paràgraf de l'edecte de declaració deserta, les condicions laborals són 14.446, 72 euros anyals distribuïts amb 13 pagues. I no em digui que no perquè ho tinc aquí i a més ho tinc marcat amb fluo. Per tant, és així. Fent la divisió a 13 pagues i descomptant la part de la CASS, doncs, queda un salari entre 1.050 i 1.100 euros.

A demés m'he interessat en aquest espai igual que ha fet la companya Rosa Gili en els darrers mesos o els darrers anys en relació a aquesta qüestió, i sabem perfectament que hi ha persones que per dedicació...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

... o per formació els hi encantaria anar a treballar en un centre com aquest, però, evidentment, les condicions són molt més dures a nivell econòmic i a nivell d'horaris que en altres espais, com li deia

abans, l'atenció a persones grans que hi pugui haver en centres assistencials o treball d'assistents en escoles bressol o en altres indrets. I per tant, davant de la disjuntiva de cobrar 1.400, 1.500 o 1.600 euros en altres espais o anar a cobrar 1.050 euros al CAI, doncs, la realitat, i els edictes ho demostren, dos edictes deserts, doncs, aquestes places no es cobreixen.

Per tant, si es vol tenir un equip estable, si es vol tenir un equip format i es vol tenir una atenció adequada amb un espai tan important com aquests, ens sembla que és imprescindible revisar la descripció d'aquests llocs de treball i donar-li una qualificació adequada que avui dia no tenen. I li demano per què no ho han fet i si vostè és conscient de què aquests edictes, aquestes darreres convocatòries de places doncs havien quedat desertes i al nostre entendre és normal amb una retribució tan baixa com la que es preveu en aquests edictes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. López, jo penso que havíem començat molt bé i per tant, no comenci a explicar mitges veritats. Vostè agafi un edicte de personal de suport, vostè sap que el personal de suport és una cuinera, un cuiner, un xofer i no generalitzi i no digui que aquest personal de suport, que evidentment és un nivell, li he dit 4 però potser és 3, i que per tant percep un salari equivalent aproximadament al salari mínim, és el salari que paguem a tots els professionals del CAI com ens acaba de dir fa un moment. El personal de suport és un personal molt concret i de fet actualment només d'aquesta plantilla de 28 persones, crec que només en tenim tres o quatre que es correspon a personal de suport. Però després hi ha tots els monitors, hi ha tots els educadors, i ja li dic ara que tots aquests monitors i educadors no perceben un salari equivalent al salari mínim.

Si em pregunta si des del meu punt de vista el salari que perceben malgrat això i supera en escriu el salari mínim, és suficient? Segurament li diré que no. I ara en podem parlar en tranquil·litat. Penso que tal com està evolucionant el CAI, que tenint en compte doncs que el CAI ha de fer front cada cop més a problemàtiques més específiques, que es necessiten recursos més especialitzats, evidentment penso que

mereix una revisió dels llocs de treball. I de fet, això ja ho hem començat fent també en els últims anys.

Miri, quan jo vaig arribar, el CAI no era ni tan sols una àrea dins del Departament d'Afers Socials. Era una unitat adscrita a l'Àrea d'Atenció a la Infància i l'Adolescència, de tal manera que la persona responsable del CAI, malgrat la gran responsabilitat que tenia, era una cap d'unitat. Per tant, un nivell si no recordo malament 10 o 11 aproximadament. Crec que era un nivell 10.

Miri, el primer que vam fer va ser començar per d'alt. Revisar el lloc de treball d'aquesta senyora que era cap d'unitat i automàticament se li va revisar el lloc de treball i va passar a ser cap d'àrea amb un nivell 13, que és un dels nivells més alts que té l'Administració pel que fa a un cap d'àrea.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

I al CAI se li va donar identitat pròpia i idiosincràsia pròpia creant-lo pròpiament com una àrea. I aquesta feina l'hem de prosseguir, l'hem de prosseguir cap avall, amb tots els monitors, amb tots els educadors i veient amb totes i cadascuna d'aquestes places si d'acord amb la nova realitat del CAI, tal i com està evolucionant el CAI, el nivell que tenen assignat és suficient o no.

I ja li dic des d'ara que jo seré dels que defensaré que segurament s'ha de revisar a l'alça el lloc dels monitors i el lloc dels educadors. Però no fem aquesta conclusió tan genèrica i tan esbiaixada com vostè ha fet perquè crec que no obeeix a la realitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

I Sr. Espot tingui una mica més de tolerància i de paciència. És a dir que de seguida li sembla que les coses surten de mare. La realitat és la que és. Si els tres edictes han quedat deserts de convocatòria de llocs de suport, però també han quedat deserts els edictes del nivell 4. En aquest cas edictes publicats el 14 de novembre del 2018, també un edicte desert amb un salari al voltant de 17.000 euros.

Sí, sí, però és que el personal de suport també és un personal important. És a dir que una de la problemàtica existent, una de les moltes problemàtiques existents al CAI és que les persones que hi treballen, els professionals que hi treballen, tots ells hi estan poc temps. Vostè ho sap perfectament que els infants que estan en aquest espai són infants amb dificultats, i per tant el canvi d'una persona de referència, sigui el monitor o el tutor o la persona que els prepara el sopar o la persona que els acompanya és important. I vostè no pot menystenir i crec que no ho ha fet. Però segons el que ha dit, cap de les feines dels professionals que treballen al CAI. Des del director del centre fins a aquest personal de suport que també és un personal que està en contacte amb els nens i que també és un personal important. I ja no és una qüestió del personal més de base, és que tots els salaris del CAI són manifestament insuficients. Tots els edictes successius que han sortit han quedat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu de posar la pregunta Sr. conseller.

El Sr. Pere López:

Acabo Sr. síndic.

...tots els edictes han quedat deserts i el que s'està traduint en l'espai i les dades crec que són molt clares i vostè hauria de manifestar una preocupació que crec que ho ha fet, però important un espai com aquest amb 23 eventuais amb rotació de personal és molt difícil de gestionar i que no es produeixen les situacions com les que s'estan produint. Sobretot situacions de desestabilització emocional d'infants que necessiten uns referents i que necessiten un personal que estigui amb continuïtat i amb permanència. I pagant aquests salaris continuarà així.

Vostè em diu que revalorar aquests llocs de treball. Bé, s'hauria de fer amb caràcter relativament urgent perquè els últims edictes que han sortit del CAI...

El Sr. síndic general:

Sr. conseller, si us plau.

El Sr. Pere López:

...a tots els nivells han quedat deserts.

Li preocupa com a ministre d'Afers Socials que aquests edictes quedin deserts i l'actual rotació de personal que s'ha produït al CAI en els darrers mesos?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Miri si penso que és important el personal de suport que una de les decisions que he pres des de què sóc ministre d'Afers Socials en alguna de les reunions successives en què la secretaria d'Estat d'Afers Socials i Ocupació i jo mateix fem amb tot el personal del CAI. Hi anem aproximadament cada tres mesos i fem una reunió allà al CAI amb tot el personal perquè ens puguin explicar totes les seves problemàtiques. Una de les primeres decisions que vam prendre va ser la de posar una cuinera o cuiner específic els caps de setmana perquè em vaig assabentar...

(Alguns consellers surten de la sala)

No sé què passa... (se sent riure)

El Sr. síndic general:

És l'hora Sr. ministre, és l'hora...

El Sr. Xavier Espot:

Em vaig assabentar per exemple que de la mateixa manera que hi havia una cuinera contractada de dilluns a divendres, que per tant feia els dinars i els sopars pels nens del CAI, el cap de setmana no hi havia cap cuiner ni cuinera. I per tant, els caps de setmana els nens del CAI menjaven amb un càtering. A mi em va semblar que això era inacceptable i per tant doncs, amb l'ajuda de la ministra de Funció Pública vam posar remei de seguida a aquesta problemàtica. Per dir-li si em sembla que és important el personal de suport al CAI. Jo en cap cas he desmerescut les seves tasques, que són tant, no diré més, són igual d'importants que les que fan els monitors i els educadors. Perquè en definitiva allò és com una família i per tant, tothom té el seu rol i tothom ha d'estar perfectament indicat.

Una vegada més, no digui que tots els edictes han quedat deserts. Vostè acaba de parlar de dos edictes, però jo li acabo de dir fa un moment que en l'últim any i mig, de les nou persones que actualment hi ha fixes, cinc s'han regularitzat durant l'últim any i mig. Per tant vol dir que hi ha cinc persones que han passat edictes i que han passat aquests edictes favorablement, que han optat a aquests llocs de treball i que han regularitzat el seu lloc d'eventual i ara són fixes. Per tant, no tots.

Dit això, li torno a reconèixer. Em sembla que els nivells...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...els nivells de la taula salarial i per tant doncs el salari efectiu que perceben, tenint en compte com ha anat evolucionant el CAI, és insuficient.

N'hem parlat moltes vegades amb la ministra de Funció Pública, però evidentment com vostè sap, el personal del CAI pertany al cos general, pertany a una estructura més àmplia que és l'Administració general, i hi ha una sèrie de procediments que s'han de seguir a fi i efecte de poder fer aquests canvis salarials. Primer s'ha de fer una revisió del lloc de treball, s'ha de fer una nova descripció del lloc de treball i a partir d'aquí es decideix o no per part d'una entitat d'una empresa independent, resignar o no aquests llocs de treball. No és una decisió, jo no tinc una bagueta màgica...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre...

El Sr. Xavier Espot:

...no visc en una empresa on jo puc prendre decisions unilaterals i tot s'ha de fer d'acord a unes normes i vostès que també són tan curiosos i ho han de fer a l'hora de verificar si nosaltres complim les normes, doncs en aquest cas les hem de complir i hem de seguir una sèrie de passos.

Però n'hem pres consciència, n'he pres consciència des de fa temps. La ministra de Funció Pública n'ha pres consciència també des de fa temps i ja ens estem activant per fer possible que aquesta revisió es pugui fer. I ja li he dit, no només n'hem pres consciència...

El Sr. síndic general:

Sr. ministre, Sr. ministre...

El Sr. Xavier Espot:

...sinó que hem començat a fer-la i vam començar pel lloc de cap d'unitat que actualment és cap d'àrea.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra pregunta...

Sr. Pere López, i després Sra. Sílvia Bonet.

El Sr. Pere López:

Jo només perquè hi ha una part de la pregunta que havia fet originalment, que no m'hi he referit. Vostè diu ara que els llocs de suport són importants, però em deia ara que hi havia un cap de setmana que no hi havia una cuinera. Però clar, torno a insistir, pagant 1050 euros cap de setmana en un espai en què la gestió és complicada, és normal que arribi el cap de setmana i no hi hagi una cuinera o és normal que arribi algun dia al vespre i no hi hagi els educadors, i és normal que aquests fets es produeixin.

Jo crec que vostè ha de trobar la mesura, la fórmula de què això no es pugui produir. Amb aquests salaris, aquesta situació serà permanent. Els llocs que s'han regularitzat són els llocs directius o els llocs entremetjats però a la base, el personal de suport, els tècnics continuen amb aquesta eventualitat i amb aquests salaris és molt complicat. I és un espai que requereix de continuïtat com li he dit anteriorment, i a més això produeix la manca de relació permanent entre els adults o els professionals i els infants existents, doncs a vegades....

No sé si em vol dir alguna cosa Sr. cap de Govern...

El Sr. síndic general:

Si us plau, evitin diàlegs particulars.

Hauríeu d'anar acabant, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, ja acabo.

Vostè sap perfectament que alguns dels infants quan se'ls hi canvia el seu monitor de referència pateixen molt i pateixen moltíssim. Llavors, aquesta declaració només de principis de què d'això n'és plenament conscient i de què els edictes quedin de manera permanent deserts, em sembla simplement que és un discurs a l'aire.

És a dir, quina expectativa o quina proposta concreta de millora ofereix als pares, a les persones interessades en aquest espai perquè les actuals circumstàncies no es reproduïxin a continuació? Perquè és que vostè em diu que els edictes han quedat coberts. Insisteixo, els edictes directius per tota la part baixa continuen sense cobrir les places i tots els llocs de treball són eventuais.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No hi havia cuiner ni cuinera el cap de setmana perquè no s'havia creat el lloc de treball. No tenia res a veure amb el fet de què el salari fos suficient o no fos suficient, s'havia de crear un nou lloc de treball i així ho vam fer i per tant doncs vam poder resoldre aquesta problemàtica. Per tant, no ho vulgui barrejar tot.

Jo crec que he fet un exercici de transparència i de reconeixement de cap on hem d'anar i també li he dit tots els passos que hem endegat fins ara que van justament en aquesta direcció. Ara bé, hi ha coses que no es poden canviar d'un dia per l'altre i, per tant, hem de seguir una sèrie de passos.

Voler insinuar... No sé si ho ha fet! Però en tot cas, voler insinuar que el nombre important d'eventuals és la causa de determinades problemàtiques que en tot cas, no m'hi pronunciaré massa perquè algunes d'elles estan *subjudice* però jo tinc la meua opinió personal al respecte, a mi em sembla que és una aproximació perillosa.

Algunes de les denúncies que s'han produït últimament no s'havien produït fa cinc o sis anys i hi havia una ràtio d'eventualitat i un nombre de personal... una ràtio d'eventualitat molt més important i un nombre de personal molt més inferior del que hi ha ara, no?

Per tant, jo crec que són dos problemàtiques diferents. Jo li puc garantir que els professionals del CAI: monitors, educadors, professionals de suport, coordinadora i cap d'àrea són excel·lents professionals, han de viure situacions molt difícils...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...i li puc garantir que els esdeveniments que han tingut lloc últimament no han ajudat a pacificar l'ambient de la casa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo li volia demanar una mica el canvi d'organigrama sobretot a nivell directiu que va haver-hi en els últims mesos, perquè ara actualment exerceix la Junta de direcció com a responsable fixa dins del centre i la direcció o cap de departament es gestiona des del ministeri.

Jo personalment entenc que la direcció havia de ser present a dintre del centre, com a mínim el màxim d'hores possibles, perquè entenc que quan parlem de tanta diversitat de professionals que actuen amb tantes problemàtiques, a més tenint en compte que no és el mateix un monitor d'un esplai infantil d'estiu que un monitor que ha d'atendre aquests nens que porten una motxilla al darrera d'unes situacions molt complexes i molt difícils i que necessiten un suport psicològic, un suport sanitari, etc. Aquesta situació que es genera actualment amb aquesta situació de direcció, serà permanent o és provisional fins que en un futur es pugui prendre una decisió diferent per donar-li ja una estructura més de direcció estable i més present al centre?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Miri de fet, hem estat parlant tota l'estona del CAI i quan parlem del Centre d'Acolliment d'Infants ja no podem pensar en un únic centre com el Centre de la Gavernera com era abans. De fet, ja fa temps que hem anat caminant cap a un centre disgregat, o cap una àrea disgregada on hi ha diferents estructures i ara encara aprofundiré més en aquesta idea, no? Perquè del que es tracta és d'implementar fins a les últimes conseqüències el model d'atenció centrat en la persona i també el principi d'inserció en la comunitat.

I és per això, i justament doncs vam tenir una reunió amb els pares després d'haver obtingut el permís evidentment dels batlles de menors, perquè seran en definitiva qui prenen i qui adopta la mesura de protecció. Ens van dir que veien amb bons ulls que poguéssim fer una reunió amb els progenitors, respecte dels quals s'ha retirat la guàrdia i custòdia, per explicar-los-hi el nou model i en aquell moment els vam explicar justament que a partir del mes de gener el que és el Centre de la Gavernera només acollirà una part dels infants però tots els infants de zero a sis anys aniran directament inclosos a la comunitat -de fet aniran a un pis, en un edifici

habitual, en un entorn el més familiar possible- i després en un altre pis, en el mateix edifici però també en un altre pis, en un ambient familiar, en un ambient inclòs a la comunitat també aniran tots els nens que tenen necessitats especials. De tal forma també que traiem pressió al CAI, i al CAI només s'hi quedaran la resta dels nens, aproximadament uns divuit o vint nens.

Però, hi ha aproximadament uns...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Xavier Espot:

...uns deu nens que inserim directament a la comunitat i creiem doncs que aquest és el nou model que hem d'implementar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Només una consideració.

Jo no he fet cap al·lusió, no ho faria mai cap al·lusió a cap cas concret que hagi pogut succeir.

I en relació als professionals que hi treballen tampoc hi havia al darrera de la meva pregunta cap mena de consideració. Més aviat, tant com els adolescents, segurament alguns dels professionals ho pateixen també ells en les seves carns l'actual model de gestió o el fet de no haver pogut establir uns equips de manera més aprofundida. És evident que trobar-te davant d'adolescents amb una situació complicada no déu ser fàcil i això requereix un temps, requereix una consolidació d'uns equips i una experiència.

Per tant, si de vegades succeeixen actuacions o hi ha infants que també ho pateixen en les seves carns, i jo puc parlar d'alguns adolescents que conec particularment per amiat amb les meves filles concretament, no és atribuïble als professionals. El fet de què vostès, o qui sigui, no hagi sabut crear un equip estable està al darrera de tot això, i alguns dels professionals del CAI segur que fan el millor que poden i segurament fan per sobre de les seves possibilitats però com a qualsevol feina tot requereix un temps i un aprenentatge i el primer dia no es pot saber fer la feina de manera correcta.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Jo ja li concedeixo que vostè m'ha dit això però també penso que avui ho havia de dir perquè jo he sentit coses tan gruixudes aquests últims mesos per part d'alguns professionals titulats, per part d'alguns representants d'algunes associacions l'objecte de les quals no té res a veure amb la infància en risc però que van a determinats mitjans de comunicació i amb una alegria i amb un desconeixement absolut diuen que hi ha sobre medicalització dels nens, que hi ha agressions continuades als nens del CAI, i per no dir doncs, determinades altres persones. Aquí tothom s'abona a fer segons quines afirmacions! I, per tant, jo crec que això evidentment ha creat molt neguit però no només ha creat neguit als professionals del CAI, ha creat neguit perquè no són immunes a les notícies que surten als mitjans de comunicació als propis nens acollits al CAI, no? Per tant, jo crec que evidentment entenc perfectament que vostè no ha dit això, però també penso que tenint en compte que vostè avui ha fet aquesta pregunta, avui tocava també que trenqués una llança a favor dels professionals perquè penso que fan molt bona feina i penso que s'han fet acusacions molt a la lleugera i acusacions molt injustes i estic convençut que més enllà de què hi pugui haver algun fet puntual, no perjudic que no es puguin fer algunes coses malament, ara, com a norma general perjudic la culpabilitat de tots els professionals del CAI i fer segons quines afirmacions, això sí que no ho puc acceptar perquè també me'n sento corresponsible i tinc un deure de defensa de la feina que fan.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Molt breument, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, jo estic segur que el Sr. ministre no ho ha dit però, en tot cas, perquè no quedi cap dubte nosaltres no hem desvaloritzat en cap moment la feina dels professionals del CAI i el que li demanem és que vostè la valoritzi, i la valorització no només es fa a través de paraules sinó també es fa a través de la retribució salarial i això és un repte que té al damunt i que espero que encara que li queden uns mesos,

com a mínim només uns mesos segur, que ho faci o que ho faci amb caràcter immediat perquè aquesta valorització és important i no només s'aconsegueix amb paraules maques i amb declaracions sinó que els fets també demanen una pujada de salaris i una retribució salarial més a l'alçada de la importància de l'espai.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, molt breument Sr. síndic.

Evidentment, segurament quan acabi aquesta legislatura no haurem assolit la perfecció pel que fa al Centre d'Acolliment d'Infants, però també li he de dir que crec que mai abans una secretària d'Estat i un ministre havien incidit tant i havien estat tant presents en la quotidianitat del Centre d'Acolliment d'Infants.

Li deia abans, per exemple aquestes reunions trimestrals on la secretària d'Estat i jo mateix ens desplaçem al centre i parlem amb tots i cadascun dels professionals del centre, això no s'havia fet mai; el fet de constituir el Centre d'Acolliment d'Infants com una àrea, no s'havia fet abans; el fet de requalificar el lloc de treball de la cap d'unitat, que ara és cap d'àrea, no s'havia fet; el fet de regularitzar una part important dels llocs de treball no s'havia fet.

Evidentment encara queda camí per recórrer i en som plenament conscients, i d'aquí a què finalitzi la legislatura li puc garantir que esmerçarem tots els esforços perquè això sigui així.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, passem a la següent pregunta que és la tretzena.

13- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Ferran Costa Marimon, conseller general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa a les demandes de dades i informació estadística a empreses del país.

Fou registrada amb el número 1738 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2018, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Ferran Costa.

El Sr. Francesc Camp:

Vist que el Departament d'Estadística del Govern d'Andorra ha contactat diverses empreses del país exigint dades i informacions que cal subministrar obligatòriament en els formats i terminis previstos.

Es pregunta:

Pot informar Govern a quantes empreses del país s'ha sol·licitat el subministrament de dades? Quin percentatge suposa sobre el nombre total d'empreses del país? Quins han estat els criteris emprats per seleccionar aquestes empreses? Quantes empreses de les requerides no han subministrat les dades? Per què se sol·liciten dades que ja estan disponibles pel Govern?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Intento de manera sintètica anar donant resposta a cada una de les preguntes que formula el conseller Costa.

El nombre d'empreses de les quals s'ha adreçat l'enquesta és de 1.619. Aquestes 1.619 empreses estan distribuïdes en 17 sectors d'activitat, i dintre d'aquests 17 sectors d'activitat, alhora se les ha classificat o se les ha subdividit en 4 subgrups en funció dels ingressos anuals.

Per tant, els percentatges als quals em referiré ara, és per cada un d'aquests 4 grups, d'aquests 4 subgrups.

El primer grup que tindria una població global, univers, de 3.406 empreses, i que representen, per tant, el 56,9% del total de les empreses d'Andorra, doncs, s'han sol·licitat les enquestes a 866, és a dir, al 25,4%.

Pel que fa al segon grup, al segon subgrup, del qual en formen part 1.599 empreses, s'han sol·licitat les enquestes a 416. I això representa un 26% del total d'aquest subgrup.

Pel que fa al tercer subgrup, que està integrat per 877 empreses, s'han sol·licitat les enquestes a 233. I això suposo el 26,6% del conjunt o del total del subgrup.

I finalment el quart grup que serien aquelles empreses amb uns ingressos totals anuals superiors

als 6 milions d'euros, el formen 104 empreses, el que representa un 1,7% del total de les empreses del país, i en aquest cas s'ha sol·licitat l'enquesta a totes, vista que la mostra és de per si reduïda.

Fins a la data, ja ha subministrat la resposta o bé estan en tràmit de fer-ho, perquè amb la majoria d'aquestes empreses, doncs, s'està en contacte permanent per si tenen alguna dificultat a l'hora d'elaborar qualsevol dels fitxers que se'ls hi ha tramès a 924 empreses. És a dir el 57,1% del total a les quals ens hem adreçat.

I finalment, vostè es referia al perquè part de les informacions que es demanen s'han inclòs dins de l'enquesta, vist que suposadament ja formen part d'altres informacions que aquestes mateixes empreses subministren a l'Administració, doncs, per qualsevol altra qüestió o per qualsevol altre registre als quals estiguin sotmesos.

I la resposta és senzilla. Sí que pot haver-hi algun petit solapament, però en general, tot i que l'enunciat o la part genèrica de la informació sol·licitada pugui ser la mateixa, el nivell de desagregament i el nivell de detall que es requereix per poder dur a terme aquesta enquesta, doncs, és normalment molt més elevat, es requereix molt més desagregament. I per tant, doncs, ha calgut, si més no, en aquesta primera ocasió, doncs, demanar...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... més detall del que podríem obtenir tractant la informació que ja tenim a través dels diversos registres administratius públics.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic i gràcies Sr. Cinca per la resposta.

Estem completament d'acord que cal disposar d'aquesta informació, una informació que sigui fidedigna, i que permeti desenvolupar accions concretes en el marc de les activitats econòmiques de les empreses. Però també pensem que aquesta tasca s'ha de facilitar al màxim, perquè com s'ha evidenciat, suposa una càrrega suplementària de feina a les empreses. I de fet, això també ha sortit a

la llum pública i des de la mateixa Confederació Empresarial Andorrana així també s'ha manifestat.

Vostè ha parlat que cal facilitar i acompanyar i potser jo li insistiria que cal facilitar i acompanyar encara una miqueta més. Perquè omplint aquesta enquesta no és evident tenint en compte la realitat del nostre teixit empresarial. I em penso que una de les dades que vostè ha facilitat així ho constaten. Vostè deia que a dia d'avui han estat els 57,1% del total de les empreses les que han subministrat ja aquests formularis. Per tant, un 40% llarg encara no ho han fet, i que jo sàpiga, el termini d'obligat compliment que seria establert es va prorrogar en una primera fase i ja ha vençut en una segona fase. Amb la qual cosa, denota un problema greu, gran, evident, i que potser, el que requereix l'Administració de l'administrat, a vegades són uns esforços massa grans. I aquesta enquesta així ho evidencia, justament el fet que més del 40% de les empreses, a dia d'avui, sabent que és d'obligat compliment, no hagin pogut, pels motius que siguin, haver lliurat aquesta informació.

Si mirem aquesta sol·licitud, suposo que vostè convindrà amb mi que la informació que s'hi demana, vostè parlava d'aquests nivells de desagregament i nivell de detall de la informació, doncs, que és una sol·licitud carregosa i feixuga, i ho és per la gran majoria de les empreses del país. La gran majoria de les empreses del país no compten amb grans departaments financers ni comptables que poden treballar amb aquesta informació de manera àgil i és un gran problema pe a ells.

Vostè, Sr. Cinca, estic convençut que quan li parlo del deteriorament del circulant, les bestretes a proveïdors o les altres despeses socials que no siguin càrregues socials pel personal no assalariat, tant per a Andorra o per a la resta del món, això ho domina. Però segurament, aquest 43% que encara no han respost, és que no en tenen ni idea perquè no s'ho poden permetre. I moltes de les que han contestat han tingut problemes molt seriosos, inclús em consta que moltes empreses s'han inventat les dades -s'han inventat les dades- amb la qual cosa, i després ja en parlarem, quina fiabilitat podem tenir d'uns resultats o d'unes enquestes, quan la mostra seleccionada ja té dificultats a l'hora de respondre i les dades que ens donen no són les autèntiques.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Puc estar d'acord amb vostè quant a la reflexió de fons que entenc que està fent i està expressant, segurament discreparia en alguns aspectes més puntuals i potser tindrem ocasió de fer-ho més endavant.

Deixi'm una mica que contextualitzi el que estem parlant. Estem parlant de l'enquesta d'activitats econòmiques de les empreses, és una estadística oficial que forma part del conjunt de les estadístiques declarades d'interès públic incloses a la Llei 28/2017, aprovada per aquesta Cambra, on hi havia el Pla d'estadística 2018-2020, i que alhora està descrita en el decret aprovat com a programa estadística anual per al 2018 i que es va aprovar el 28 de febrer d'enguany.

Faig referència a això perquè d'entrada crec que és important que tothom entengui que aquesta enquesta està emparada i forma part d'una voluntat explícita d'aquesta mateixa Cambra i del Govern de, cada vegada, disposar, dotar-nos de més informació sobre el teixit empresarial andorrà, perquè només tenint aquesta informació...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

... serem capaços de tenir, doncs, la capacitat de prendre segon quin tipus de decisions.

Vaig acabant Sr. síndic.

A partir d'aquesta premissa i sent la primera vegada, doncs, evidentment, el que cal, com molt bé deia vostè, és acompanyar les empreses i així s'està fent. En cap cas estem aplicant estrictament el que diu la llei, que com sap, obliga a donar aquesta informació, permetria posar sancions, obrir expedients. No estem en aquesta tessitura. Hem allargat una vegada el termini, estem ja valorant tornar-lo a allargar, amb una clara voluntat d'acompanyar, d'explicar a les empreses com han de complimentar tota aquesta informació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sí com vostè ha posat damunt la taula Sr. Cinca, la voluntat és d'aquesta pregunta en concret, és fer una reflexió global del que vindrà. Perquè aquesta estadística s'haurà de repetir de caire anual, de manera anual, i és el neguit de molts empresaris que els espera d'ara en endavant i quin serà el nivell de dades, i per això és el motiu d'aquesta pregunta.

El que deia vostè, òbviament aquestes enquestes són de caràcter obligatori, és una decisió d'aquesta Cambra que es facin a més a més, degut a la llei d'estadística. Segueixen el model europeu però el que li deia, un fet tan fàcil com desplegar una estadística que segueix un model europeu, les complicacions que comporta per la nostra realitat. S'evidencia un cop més que tots els passos que s'han de fer i que són necessaris,estic d'acord amb vostè, que són necessaris, però que no són de fàcil assoliment, així d'entrada. Per tant, jo el que demanaria és ja que he de formular una pregunta, si en les properes edicions d'aquesta enquesta anual han pensat de facilitar d'alguna manera com es pot acompanyar l'empresari perquè doni una resposta potser més resolutiva o potser més senzilla a totes aquestes dades.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament, el fet i per això ho he volgut explicar, de ser la primera té inconvenients i els denota la seva mateixa pregunta, però alhora també ens dóna un marge de correcció i de millora molt important. De tot això n'hem d'aprendre, i crec que n'aprendrem i que la propera enquesta doncs corregirà algunes de les qüestions que hem anat detectant i que han generat més controvèrsia i més dificultat.

Val a dir, en el sentit que vostè mateix s'expressa, que el grau d'acompliment en funció del tram en el que pertany l'empresa, així ja ho denota. Si ens referim en aquestes empreses més grans amb una facturació de més de 6 milions d'euros l'any, doncs veiem que el grau d'acompliment a hores d'ara ja supera el 94%, òbviament dins de les seves pròpies estructures informàtiques i d'informació ja no només comptable sinó de tot tipus de l'empresa, doncs els hi és relativament senzill extreure'n la informació que se'ls hi està demanant. I aquest percentatge doncs va disminuint a mesura que l'empresa a la qual ha estat

requerida, la informació és més petita i així quan ens referim a les més petites, en aquelles que tenen uns nivells d'ingressos inferiors a 150.000 euros l'any, per tant realment empreses molt petites, doncs el nivell d'acompliment...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...doncs tot just està al 47%. Vol dir que hem de focalitzar-nos molt més en aquestes petites, i que en aquestes petites haurem de buscar mecanismes per ajudar-los encara més. Sabent que precisament aquestes petites, les de menys de 150.000 i les de fins a 600.000, són de les que tenim menys informació perquè ja els hi hem donat models simplificats a l'hora de presentar la seva comptabilitat i a l'hora de fer les seves declaracions impositives. Per tant, conjugar tot això no sempre és fàcil. Però n'estic segur que arribarem a facilitar d'una banda la feina a les empreses i d'altra banda a disposar de la informació que tot país necessita.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Cinca en aquest sentit, abans feia referència a la dificultat d'emplenar els formularis, tant pel contingut com pel continent. També valdria la pena parar atenció perquè en primera instància es va enviar a les empreses un enllaç web des d'on es podia emplenar aquestes enquestes que donava en alguns casos certs problemes de què es guardessin les dades o totes les pestanyes no funcionaven correctament. Amb un afany de facilitar això posteriorment des del departament d'estadística es va facilitar un excel, però l'excel també tenia alguns errors en les fórmules en aquest sentit, els urgiria a què fóssim el màxim de curosos justament en això, en un afany de poder acompanyar i ajudar al màxim els empresaris.

Una pregunta que no tenia plantejada però que em surgeix arrel de les seves explicacions. Com que aquesta estadística és de caràcter anual i vostè parlava ja que segurament en el proper any com que ja que tenim aquestes dades, ho podem simplificar. Vol dir que la mostra que se selecciona el proper any és exactament les mateixes empreses o no ?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

No, no efectivament no és la mateixa i li agraeixo la pregunta perquè de fet li hauria volgut ja respondre aquest matís en la meua primera intervenció.

Sí que ho serà en aquest tram tan específic de les grans empreses, aquestes cada any donaran resposta a l'enquesta. I l'altra serà per rotació. Bàsicament si s'hi fixa quan li he dit els percentatges d'empreses enquestades per cada un dels trams, sempre estem al tomb del 25, 26%. Això vol dir que hi haurà una rotació que s'anirà fent aleatòriament i que portarà de manera aproximada que a cada empresa li toqui un cop cada quatre anys, sense ara voler-ho dir amb absoluta finesa. Però aquesta és la voluntat de no carregar sempre les mateixes empreses amb les mateixes obligacions, tret d'aquelles més grans que entenem que per la seva pròpia estructura no hauria de ser un impediment major.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Una darrera repregunta. També feia referència a un tema que he mencionat abans, que era la fiabilitat amb les dades. No sé si vostè li consta fent cap mena de mecanismes de filtratge que puguin detectar aquelles dades que estan recollides potser de manera esbiaixada o completament aleatòria i el que farien és esbiaixar justament el resultat de l'estadística.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Li reconec i li demano que sigui considerat en aquest sentit que no tinc coneixements suficients com per explicar-li en detall com es resolen aquestes qüestions. Més enllà de què hi hagi cap mala

voluntat per part de ningú a l'hora de respondre, és evident que en qualsevol enquesta hi ha esbiaixos produïts per les pròpies respostes, i les pròpies enquestes tenen mecanismes de correcció comparant perfils similars d'empresa que acaben ajustant doncs que el resultat tingui un marge d'error més o menys, doncs acceptable i en aquest cas serà exactament de la mateixa manera. No serà el fet de què alguna empresa doncs no hagi complert estrictament o no hagi omplert amb exactitud alguna dada, el que farà que l'enquesta no sigui bona. Evidentment el que caldria és que tothom s'ajustés al màxim i en aquest sentit s'hauria de treballar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més repreguntes, li demanaria al Sr. Costa per la pregunta número 14.

El Sr. Ferran Costa:

Sí Sr. síndic aquesta pregunta la retiro, ja ho he comentat prèviament amb el ministre Camp, la motivació per la qual ho faig. Passaríem a la següent.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Doncs passaríem a la pregunta quinzena.

15- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Ferran Costa Marimon, conseller general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa a les intervencions arqueològiques portades a terme pel Ministeri de Cultura i els seus protocols.

Fou registrada amb el número 1740 i s'ha publicat en el Butlletí número 120/2019, del 4 de desembre.

Exposa la pregunta el Sr. Ferran Costa.

Teniu la paraula.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Vist que la resposta escrita rebuda el propassat 1 d'octubre de 2018 a dues demandes d'informació, on jo sol·licitava una relació exhaustiva de totes les intervencions arqueològiques realitzades des de l'any 2009, és incompleta.

Vist que no es proporciona tota la documentació sol·licitada, per bé que es garanteix l'accés a aquesta informació.

Atesos aquests antecedents, es pregunta:

Pot informar Govern per què la informació lliurada és incompleta i no va incloure en la resposta totes les intervencions arqueològiques que s'han dut a terme en el període referit?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra, Olga Gelabert, teniu la paraula.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Primer de tot voldria fer un agraïment al Sr. Costa per haver volgut aplaçar la resposta en aquesta pregunta el dia d'avui.

El dia 27 de setembre passat, fa gairebé dos mesos i mig, vaig entregar a Sindicatura una resposta escrita a dos preguntes que havíeu formulat vós mateix Sr. Costa el mes de juny, en les quals sol·licitàveu relació exhaustiva de les intervencions del Departament de Patrimoni Cultural entre els anys 2009 i 2018. L'un anava del 2009 al 2014 i l'altre dels darrers quatre anys, així com a còpia de tots els projectes d'intervenció de les seves respectives memòries finals.

Abans de respondre, atesa la magnitud i la complexitat de la resposta, vam concretar per telèfon, -ho deveu recordar-, que efectivament es tractava d'intervencions arqueològiques.

En la meua resposta d'aleshores, com també deveu recordar, us feia una relació exhaustiva de les intervencions arqueològiques, de l'estat dels projectes, de l'estat de les memòries científiques i altres. I com que les còpies que demanàveu de tots els projectes i les seves respectives memòries voltaven les 2000 pàgines, i acollint-me a l'article 5 del Reglament del Consell General, us posava a disposició tota la documentació a les dependències del Departament de Patrimoni Cultural perquè poguéssiu consultar la documentació original, i comprovar la certesa, l'exactitud i el rigor de la meua resposta.

Quina és, doncs, la meua sorpresa quan sense que tingui constància que hagueu consultat la documentació o que us hagueu desplaçat a les dependències del Departament de patrimoni cultural a consultar altres expedients que poden existir en relació a l'activitat del departament us permeteu

afirmar que ara en relació a les intervencions arqueològiques és incompleta.

Desconec completament com podeu fer aquesta afirmació i em remeto en tot el que us vaig respondre el mes de setembre passat. Això no obstant, si teniu constància d'intervencions arqueològiques de les quals jo no tinc els coneixements us estaria molt agraïda que me les comunicuésiu.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Moltes gràcies Sr. síndic. Gràcies Sra. Gelabert.

Efectivament, vostè i jo personalment vam convenir per telèfon i vostè va tenir l'amabilitat de consultar exactament quin tipus d'informació li sol·licitava i així ho vam definir, i per tant em refereixo justament a aquella conversa que vam tenir per telèfon que li sol·licitava exclusivament les intervencions arqueològiques.

En res ha canviat el que li sol·licitava en el seu moment i el que parlarem avui. És exactament allò, eh? No es pensi que és allò del gat per llebre, ni de bon tros, ja em coneix i em sembla que amb això convindrà que som sempre prou coherents.

Dit això, també em sorprèn que li sorprengui o que s'interessí no tant amb la motivació de la meua pregunta i perquè dic que és el que falta o deixa de faltar, sinó com ho sé? Si vol també li explicaré, no hi ha cap mena de problema però deixi'm entrar de ple a aquesta relació.

Li he de dir que aquesta resposta que vostè em va proporcionar hi ha tot un seguit d'informacions, de contradiccions, d'inconcrecions, d'ambigüitats, d'inexactituds, de dades incomplertes, on es fa tot plegat que no sé si respon, o no, a una voluntat volguda o no volguda però, ambdues igualment preocupants.

Vostè començava -i anirem a desfilant el fil d'aquesta informació, afirmant en aquesta resposta seva- que s'annexava una taula de totes les prospeccions i excavacions que s'han realitzat en aquest període i em deia, al començament de la seva resposta, que m'hi detallava l'any -efectivament l'any hi era-, el lloc d'intervenció -també hi era-, l'entitat o les persones responsables de la intervenció -no hi apareix-, la parròquia -sí-, el tipus -no hi apareix-, la categoria de la intervenció -no hi apareix-, l'existència del projecte -no hi apareix- i la memòria

del projecte -no hi apareix. És a dir, de la seva frase vostè diu que em proporciona tot això, començo a mirar i dos de cada tres coses de les quals vostè diu que m'informa, no m'informa. Home, jo dubtava si m'estava realment referint al mateix document que m'adjuntava la seva resposta. Aquesta és la primera sorpresa. I llavors em consta que la llista no és exhaustiva i no pot ser exhaustiva per motius obvis, no val ser un gran expert en el tema perquè si la llista fos exhaustiva, volia dir que vostès en el seu departament a l'any 2014 van acabar de fer intervencions arqueològiques perquè no me'n cita ni una que vagi del 2014 fins al 2018. Jo difícilment puc pensar que el seu departament, el departament que vostè gestiona, han estat de braços plegats durant quatre anys, per tant, això salta a la vista. No cal consultar massa coses per veure que aquesta resposta és incompleta.

I després, òbviament un s'informa i s'informa per diverses vies i se n'adona que de la seva intervenció se n'ha deixat més de la meitat de les intervencions del seu departament. I com que vostè em demana que li digui algunes, les hi dic: per exemple, la intervenció del Camp Vermell, del Camp de Perot, de l'Hort de l'església, de l'excavació de l'orri d'en Portona, el registre fotogramètric de la zona arqueològica de la roureda de la Margineda, l'excavació arqueològica de la roureda de la Margineda, l'excavació de l'orri dels Pessons tant de l'any 2015, com de l'any 2017, com de l'any 2018, la prospecció de la capçalera d'Ordino del 2016 i del 2017, l'exhumació de la fosa comuna del cementiri de Soldeu de l'any 2017, l'excavació de l'orri dels Pessons de l'any 2017, l'exhumació del cementiri de Santa Coloma del 2017... I ja li dic, no li faig la llista exhaustiva perquè no la tinc. Però, totes aquestes que li he citat són intervencions arqueològiques, són més del doble de les que vostè em va mencionar quan jo li demanava una relació exhaustiva.

Per tant, com vostè comprendrà, per això avui si vostè m'hagués donat una resposta que per a mi era plausible i convincent no estariem parlant d'aquest tema. Però, avui permeti'm que d'una resposta que jo considero que és del tot incompleta, el que he de fer com a mínim és parlar-ne directament i desgranar fil per randa totes i cadascuna de les inexactituds que trobo en aquesta resposta perquè tingui avui l'oportunitat vostè de donar-me les explicacions oportunes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

La veritat és que tinc aquí a la meua tableta la resposta que li vaig fer arribar iestic una mica sorpresa perquè potser em vaig descuidar una fulla, perquè ara mateix jo estic aquí comprovant i efectivament les que m'ha enumerat les tinc aquí totes contemplades des del 2009 fins el 2014. I efectivament hi tinc inclosa l'entitat, la parròquia, el tipus, la categoria, el projecte i amb quin estat es troba la memòria. És a dir, si vol li deixo veure...

(Se sent riure)

No sé què contestar-li! La veritat és que pensava que potser s'havia equivocat de forma d'especificar si hi havia intervencions o prospeccions i potser pensava que el seu error anava per aquí. Efectivament totes les intervencions que m'està dient són les que tinc aquí escrites a la resposta que li vaig donar o que pensava que li havia donat el dia 27 de setembre. M'excuso! I en tot cas, si vol ara mateix li faig una còpia i li envio per correu electrònic perquè les tinc aquí a sobre mateix a la meua tauleta

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic. Gràcies Sra. ministra.

Si és un error, òbviament cap problema, tots som humans i tots fem errors, jo el primer, amb la qual cosa benvinguda aquesta facilitació d'informació.

Sí, però ara ja més enllà d'aquesta taula que òbviament segurament per error no es devia incloure, sí que m'agradaria desgranar parts de la resposta que vostè em proporcionava, el text de la qual penso que sí que és el que vostè... -el tinc tot sencer-, el que vostè va plantejar i que no acabo d'entendre, i que com que comença a ser força tard intentaré anar prou al gra.

Per exemple, vostè anomena que una de les funcions del Departament de patrimoni cultural és que proposa projectes d'intervencions programades preventives pròpies. Que jo sàpiga no és una funció atribuïda ni per llei ni per reglament.

Per què no miren com a pròpies funcions que no li són atribuïdes?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Aquestes funcions atribuïdes les atribueix la Llei 9/2003, de patrimoni cultural, i formen part de l'activitat pròpia del departament.

És a dir, el Departament de patrimoni cultural, fa excavacions preventives en el moment que hi ha una construcció o alguna obra que es fa en un espai de presumpció arqueològica, i després hi ha algunes excavacions que es fan amb un informe previ perquè es creu que hi haurà un espai de presumpció arqueològica i es va fer una excavació expressa.

Tot això que li estic dient són atribucions que té el Departament de patrimoni cultural i que està escrit a la Llei 9/2003, de patrimoni cultural.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

M'haurà de facilitar l'epígraf o l'articulat exacte d'aquesta atribució que no trobava per enlloc. La de proposar projectes i intervencions programades i preventives pròpies.

Dit això, també vostè argumenta que en alguns casos, sobretot quan hi ha intervencions d'ofici -cito textualment: "*Motivades per l'aparició imprevista de restes arqueològiques, per l'inici d'una actuació que afectava un jaciment arqueològic sense la consulta prèvia o sense donar avis al Departament de patrimoni cultural*", no existeix un projecte d'intervenció, atès que és el mateix Departament de patrimoni cultural, l'ens que efectua la intervenció. I jo penso que aquesta afirmació està basada en una gran fal·làcia.

Li dic perquè l'objectiu d'un projecte no és només un document sobre el qual valorar la idoneïtat de la intervenció per part del Departament de patrimoni cultural, sinó que també s'agraeix per deixar constància de la data de l'inici, de la metodologia emprada, de l'àrea d'intervenció, etc., etc. Són elements claus dintre dels quals queden reflectits en un informe que són necessaris, tant pel consell assessor com pel Departament de patrimoni cultural.

Llavors, per què vostès com que diuen que fan una cosa, i fan una altra, no calen aquests informes? Jo voldria saber per què no els han fet aquests informes.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic... Ai perdó!

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

De fet, es deixa sempre constància de totes les actuacions. El que no fem mai des del Departament de patrimoni cultural quan hi ha una urgència és fer un informe previ, però en tot cas sempre hi ha un informe... a l'acabar l'actuació sempre hi ha un informe de l'actuació que s'ha fet i queda constància al Departament de patrimoni.

I li torno a reiterar la invitació potser va estar al Departament de patrimoni perquè se li faciliti tota la informació que requereix i així veurà una mica com es fa tot el procediment en totes les actuacions que requereix la presència dels arqueòlegs o historiadors en casos d'alguna troballa inesperada.

I donaré com a exemple de fa aproximadament mig any, el Comú de Sant Julià de Lòria va començar a fer una excavació per arreglar un camí i es va trobar un forn del terrissaire. No es va fer un informe previ per anar a fer l'actuació directament, un arqueòleg va anar *in situ* al lloc on es va trobar el forn, i va fer un informe a posteriori amb tot el que havia trobat. Però aquest informe existeix. Evidentment que no hi va haver un informe previ a l'actuació, però sí que hi va haver un informe a posteriori i està registrat i està conservat al Departament de patrimoni cultural.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. Gelabert, gràcies per la invitació, me l'ha fet dues vegades i de fet a l'escrit també me la mencionava, però també li he de dir que m'ha sorprès aquesta invitació tan gentil que em fa perquè vagi a visitar les instal·lacions i a revisar tota aquesta documentació que no m'ha pogut fer arribar per aquestes 2.000 pàgines. Ara hi entrarem.

De fet, vostè, literalment a la seva nota em deia que m'hi deixa accedir en compliment del que estableix l'article 5 i la resolució completant les previsions de

l'article 5 del Reglament, del Butlletí del Consell General 1/2003, del 10 de gener, punt 4, el conseller general podrà accedir a la documentació acompanyat dels assessors del grup parlamentari prèviament acreditats al Consell General. Moltes gràcies, però li he de recordar que l'article 17.1 del Reglament del patrimoni diu que els béns arqueològics i paleontològics i tota la informació generada per les intervencions arqueològiques i paleontològiques són de consulta pública. És a dir, que hi pot anar qui vulgui en qualsevol moment.

Llavors em sobta que m'expliqui que m'autoritzarà a anar a visitar-ho quan això és de domini públic.

Dit això, també em sorprèn molt que vostè em digui que vostè no em pot enviar tota la informació perquè són més de 2.000 fulls. El Sr. Cinca ens envia molts més fulls i de manera molt fàcil i molt directa. I li ho dic perquè l'article 7.5 del Reglament pel que fa als projectes, jo li demanava els projectes, obliga a què es lliurin en format digital. I l'article 15.2 del Reglament pel que fa a les memòries obliga a què es lliuri en format digital. Per tant, si hi hagués una voluntat clara de lliurar aquests projectes de memòria i aquests projectes ho podria fer molt ràpidament i no excusant-se en què és molta informació perquè són 2.000 fulls. Penso que en ple segle XXI aquesta excusa, és com a mínim, peregrina.

Dit això, jo li pregunto, aquesta informació és d'accés públic o no? Ho té entès així?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

No, no tots els informes són de domini públic, perquè hi ha moltes d'aquestes memòries que quan li faci arribar el quadre veurà que moltes d'aquestes intervencions encara no tenen la memòria acabada. No tots aquests documents són de domini públic fins que no estan acabats i aprovats. És a dir, per això una mica la invitació a què pogués anar a visitar l'espai del Departament de patrimoni cultural era per si vostè volia poder informar-se sobre altres memòries que no estaven encara acabades.

Totes les que estan acabades sí que són de domini públic, però totes les demés no.

Pel que fa a digital, bé, és cert que no les tenim digitalitzades. És a dir, que haurem de digitalitzar-les per fer-li arribar les que ja estan acabades.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

També, en un dels paràgrafs vostès mencionen una directiva general que això els permet intervenir en la major celeritat possible, tot per justificar aquesta manca de l'informe en alguns casos.

La meua pregunta, bé, l'aclariment és que el Reglament a l'article 7.2 c), diu textualment que tota intervenció s'ha d'acompanyar d'un projecte, enlloc parla d'excepcions en funció del tipus d'intervenció. La pregunta és des de quan les directives amb les quals vostè justifica aquesta manca d'informes estan per damunt de la Llei?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

Jo no diria que estem per sobre de les directives, però sí que és cert que quan de vegades es comença alguna obra, ningú té ganes de deixar l'obra parada. I aleshores abans de deixar que les obres que s'estan efectuant, siguin privades o públiques, es puguin parar, doncs, simplement es fa una intervenció d'urgència per veure si hi ha alguna mena de... en aquell espai o no. I simplement és per això que no es requereix un informe previ o que en tot cas no l'utilitzem.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Sra. ministra hi ha una afirmació que vull saber si la comparteix vostè. Aquesta és la meua pregunta.

Vostè comparteix l'afirmació que vostè em diu en aquest text? Perquè a mi, per dir-ho col·loquialment, m'ha posat els pèls de punta.

L'Administració ha realitzat totes les intervencions sense dimensionar la càrrega laboral post-excavació, com per exemple fa qualsevol empresa d'arqueologia.

Al meu criteri penso que això ha estat una afirmació un pèl agosarada, fora de lloc i gratuïta, un pèl impròpia de l'Administració Pública, titllar de com actua l'empresa privada. Entenc que qualsevol empresa privada i en el cas d'empreses arqueològiques, doncs, es regiran pel seu codi deontològic i sobretot utilitzaran el que diu la Llei i el mètode científic. Per tant, insinuar no... escriure de manera explícita i clara que qualsevol empresa d'arqueologia el que fa és dimensionar la càrrega laboral post-excavació, vostè comparteix aquesta afirmació?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

De fet aquí en aquesta afirmació llegiré tot el redactat: "L'Administració en tant que prestadora serveix per realitzar totes les intervencions durant aquest període per exigències del compliment de la llei o compromisos del ministeri". De fet és una obligació que ens marca la llei. És per això que s'afirma que sense dimensionar la càrrega laboral post-excavació, com per exemple fa qualsevol empresa arqueològica.

Jo crec que és una obligació que té el Ministeri de Cultura en complir la Llei i per això es fa aquesta afirmació en aquest redactat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Crec que no m'ha respost. Ja ho sé que fa aquesta afirmació, ja li dic jo que la feia aquesta afirmació. Jo vull saber si vostè està d'acord amb aquesta afirmació que vostè fa, que les empreses arqueològiques fan una sobre estimació de càrrega de personal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Igual no s'ha explicat bé el redactat.

De fet el que jo crec que es volia dir aquí, és quan realment es fan les excavacions és que es puguin destinar tots els recursos disponibles per poder dur a terme aquesta excavació sense que hi hagi una implicació als recursos econòmics o humans que s'hi puguin destinar. En cap cas ve amb si vostè parla d'una sobre dimensió del que suposaria a nivell de cost econòmic. Simplement aquí el que es vol dir és que es busqui que tots els recursos humans i econòmics que s'hi puguin destinar per dur a terme una excavació, que al final és de Patrimoni Cultural, doncs, s'hi puguin destinar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies. Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Gràcies Sr. síndic.

Gràcies per la resposta Sra. Gelabert.

Jo penso que veient la resposta, deixi'm qüestionar-li la gestió al capdavant d'aquest departament, perquè penso que hi ha moltes coses que no són del tot acurades i que hi ha interpretacions potser massa flexibles que el que indica que cal fer amb el nostre patrimoni. Ja sap vostè que aquests temes per a mi són especialment importants, i penso que no s'està sent rigorós amb el procedir, sobretot amb el tarannà d'aquesta resposta.

De fet, mencionava fa un moment dels recursos limitats que té el Departament de Patrimoni Cultural, que els conec, són limitats, correcte. Però, per exemple no són més limitats d'altres departaments de Patrimoni Cultural d'abast geogràfic més ampli, com per exemple de la Diputació de Lleida, de tota la província de Lleida, en els quals amb els mateixos contingents. No pas per això, potser és un problema de gestionar correctament i prioritzar allò que cal fer i externalitzar allò que es pugui externalitzar. Aquest potser seria un primer plantejament. Però no excusar-se amb la limitació de recursos humans en deixar de fer la feina que per mandat legal cal complir. Penso que això no és excusable!

De fet, una cosa que també em va sobtar molt, és que vostès mencionaven i així em consta, la tasca ingent que ha de fer el departament...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Ferran Costa:

... de Patrimoni Cultural, que és moltíssim, i una d'aquestes tasques era la del seguiment de la recerca externalitzada, entre d'altres. Una tasca per a mi bàsica i molt important. I li he de dir que em consta i això em va posar una altra vegada els pèls de punta, el cas d'una investigadora externa que té restes antropològiques procedents d'una excavació del nostre país. I fa anys se les va endur a Barcelona i allí estan.

I de fet aquesta persona no ha sabut trobar el mecanisme de com retornar aquestes restes antropològiques aquí al Principat d'Andorra.

Per tant, vostè m'està dient que tenim molta feina perquè hem de fer el seguiment de la recerca externalitzada però no som prou curosos ni rigorosos amb què en fem amb el nostre patrimoni. Perquè per motius de recerca ben legítims, aquesta persona es va endur amb tots els permisos corresponents a aquestes restes i no han tornat al nostre país. Si això passa amb tota la resta del patrimoni, a mi m'angoixa, a mi em preocupa moltíssim.

El Sr. síndic general:

Silenci, si us plau!

El Sr. Ferran Costa:

Li consta Sra. ministra aquest cas que li estic mencionant o altres casos similars?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Gràcies Sr. síndic.

La veritat és que no em consta del que m'està parlant. No en tenia ni idea. Si és posterior a la llei, entenc que no estava regulat però del moment en què es va aprovar la llei, estem parlant d'un delictes. El fet que s'emportin restes arqueològiques del país i fora del país i no les retornin sigui per estudi o no, és un delictes molt greu. Jo no en tinc constància,

entenc que ha de ser un cas aïllat i vull pensar que és anterior a l'aprovació de la llei de patrimoni cultural.

De fet si té constància d'això, jo crec que valdria la pena que pogués fer una denúncia perquè el que està dient realment és molt greu.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Ferran Costa:

Sí, permeti'm un aclariment, jo no faré una denúncia, jo el que faré és explicar-li a vostè quina és la casuística concreta perquè penso que és el departament de patrimoni cultural que vostè encapçala que ha de gestionar això. Jo li estic dient que aquestes restes no van sortir fruit d'un espoli d'una excavació o d'una intervenció arqueològica. Van sortir amb els permisos preceptius del Govern d'Andorra del país. El que no han fet és tornar perquè no s'ha fet aquest seguiment. Per tant no estem parlant d'un espoli ni d'un tema il·legal, o si més no jo ja en desconec les conseqüències legals de com han funcionat. Però penso que és vostè des del seu departament que ha de posar les mesures per solucionar aquest cas en concret que jo molt gustosament compartiré amb vostè, però que a mi em preocupa molt perquè si ha passat en aquest cas i vostè no n'és conscient, qui em diu a mi que això no ha passat en altres casos. I penso que això no podria passar. Per tant, jo el que li demanaria és això, i li trametré aquesta informació, però no em pertoca a mi posar aquesta denúncia sinó remetre-li aquesta informació i que vostè en faci l'ús que cregui que n'ha de fer. No poso cap altra repregunta.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

No sé si vostè, Sra. ministra, vol manifestar alguna cosa al respecte...

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No, només si em pot posar al dia del cas aquest i en tot cas doncs posar les mesures correctores que podríem dur a terme dels del departament de patrimoni cultural.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més repreguntes ni tampoc més preguntes ni més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 19.10h)

Llistat de preguntes al Govern amb resposta oral disponibles per a la sessió del dia 13 de desembre del 2018

1- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 11 de desembre del 2018, relativa **als avenços en relació amb la lliure circulació de persones en les negociacions amb la Unió Europea**, (Reg. Núm. 1789).

2- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 11 de desembre del 2018, relativa **als avenços que s'han produït en matèria de la normativa que afecta a Andorra Telecom i FEDA en la negociació amb la Unió Europea**, (Reg. Núm. 1790).

3- Pregunta urgent amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Carles Enseñat Reig, conseller general del Grup Parlamentari Demòcrata, per escrit de data 11 de desembre del 2018, relativa **a la sortida d'Andorra de la llista grisa de paradisos fiscals de la Unió Europea**, (Reg. Núm. 1791).

4- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 30 de novembre del 2018, relativa **al preu dels pisos de lloguer**, (Reg. Núm. 1716).

5- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 29 de novembre del 2018, relativa **a les dades emprades en els estudis sobre habitatge**, (Reg. Núm. 1717).

6- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 29 de novembre del 2018, relativa **al balanç d'actuacions realitzades pel col·lectiu de la gent gran**, (Reg. Núm. 1718).

7- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés, consellera general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 3 de desembre del 2018, relativa **al procediment que segueixen les queixes que rep el SAAS**, (Reg. Núm. 1732).

8- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada per la M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés, consellera general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 3 de desembre del 2018, relativa **a l'organització de la Cimera Iberoamericana 2020**, (Reg. Núm. 1733).

9- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **a la posada en pràctica del servei d'inspecció dels allotjaments turístics**, (Reg. Núm. 1734).

10- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **a la Fundació i als premis Ramon Llull**, (Reg. Núm. 1737).

11- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **al projecte d'un centre de rehabilitació intensiva per infants i adolescents amb problemes de conducta i addiccions**, (Reg. Núm. 1735).

12- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **a la precarietat laboral existent en el Centre d'acollida d'infants (CAI) i les conseqüències sobre els infants i adolescents residents**, (Reg. Núm. 1736).

13- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Ferran Costa Marimon, conseller general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **a les demandes de dades i informació estadística a empreses del país**, (Reg. Núm. 1738).

14- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Ferran Costa Marimon, conseller general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **a l'adaptació dels apartaments destinats a ús turístic al Pas de la Casa**, (Reg. Núm. 1739).

15- Pregunta amb resposta oral del Govern presentada pel M. I. Sr. Ferran Costa Marimon, conseller general del Grup Parlamentari Liberal, per escrit de data 4 de desembre del 2018, relativa **a les intervencions arqueològiques portades a terme pel Ministeri de Cultura i els seus protocols**, (Reg. Núm. 1740).

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877